

సమావేశము - XVII

వాల్యూము - I

నెం. 5

వెల : రూ. 27.00

26 మార్చి, 2021

శుక్రవారం,

(శక. సం. 1942

ఫాల్గుణ శు. - 13)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

పేజీ నెం.

I. సభా సమక్షంలో పెట్టబడిన పత్రాలు	...	1
II. ప్రకటన	...	2
III. ప్రశ్నోత్తరాలు	...	2
IV. సభా కార్యక్రమము	...	29
1. ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు		
2. పిటీషన్స్		
V. ప్రభుత్వ బిల్లులు	...	31

* * *

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	ః	శ్రీ గుత్తా సుఖేందర్ రెడ్డి
డెప్యూటీ చైర్మన్	ః	శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్
కార్యదర్శి	ః	డా. వి. నరసింహాచార్యులు
సంయుక్త కార్యదర్శి	ః	శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్
ఉప కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ సి.హెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్నకుమారి శ్రీ ఇ. సంజీవ రావు
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీమతి బి. ప్రమీల శ్రీమతి యస్. నాగమణి శ్రీ డి. శ్రీనివాసులు శ్రీ ఎమ్. రఘుమా రెడ్డి శ్రీ ఎ. సుధాకర్ శ్రీ పి. శ్రీనివాస్
చీఫ్ రిపోర్టర్	ః	శ్రీ బేతి. వీరా రెడ్డి

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(పదిహేడవ సమావేశపు - ఐదవ రోజు)

బుధవారము, మార్చి 26, 2021

(సభ ఉ. గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

PAPERS LAID ON THE TABLE:

MR. CHAIRMAN: All the papers listed in the Agenda are deemed to have been laid on the Table of the House.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు

1. A copy of the Annual Report of Telangana State Power Generation Corporation Limited for the year 2019-20, as required under Section 394 of the Companies Act, 2013.
2. A copy of the Annual Report of Telangana State Electricity Regulatory Commission for the year 2019-20, as required under Section 104(4) of the Electricity Act, 2003.
3. A copy of the 19th Annual Report of Southern Power Distribution Company of Telangana Limited for the year 2018-2019, as required under Section 394(2) and 143(6)(b) of the Companies Act, 2013.
4. A copy of the 2nd Annual Report of Telangana State Film Development Corporation Limited for the year 2018-19, as required under Section 394(2) of the Companies Act, 2013.
5. A copy in each of the Consolidated Audit and Review Report on the Accounts of Panchayat Raj Institutions, Municipal

Corporations, Municipal Councils/Nagar Panchayats, Agricultural Market Committees and Zilla Grandhalaya Samsthas for the years, 2012-13, 2013-14, 2014-15, 2015-16 and 2016-17, respectively, as required under Section 11(1)(2) of State Audit Act, 1989 and Rule 10 of State Audit Rules, 2000.

6. A copy in each of the Report of the Comptroller and Auditor General of India on the General and Social Sector, Revenue Sector, Economic Sector and Public Sector Undertakings for the year ended March, 2018 and State Finances for the year ended March, 2019, and Finance Accounts and Appropriation Accounts for the year 2018-19, as required under Article 151(2) of the Constitution of India.

7. A copy in each of the Report of the Comptroller and Auditor General of India on General, Social and Economic Sectors, Revenue Sector and Public Sector Undertakings for the year ended March, 2019, as required under Article 151(2) of the Constitution of India.

8. A copy in each of the Report of the Comptroller and Auditor General of India on the Finance Accounts and Appropriation Accounts for the year, 2019-20, as required under Article 151(2) of the Constitution of India.

ANNOUNCEMENT

MR. CHAIRMAN:- I am to announce to the House that I have received the following message from the Hon'ble Speaker, Telangana Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Assembly, I transmit a copy in each of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 25th March, 2021:

1. The Telangana Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2021 (L.A Bill No.2 of 2021.)

2. The Telangana Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 2021 (L.A Bill No.1 of 2021.)

The above Bills will be taken-up now itself."

MR. CHAIRMAN:- Now, I will take-up Question Hour.

ప్రశ్నోత్తరాలు

భద్రాచలం వద్ద గోదావరి నదికి కరకట్టల నిర్మాణం

ప్రశ్న నెం.3516(13) సర్వశ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ, గంగాధర్ గౌడ్ ఉల్లోళ్ల, ఎం.ఎల్.సి.లు, గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా!

అ) భద్రాచలం పట్టణంలో వరదగట్ల నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేయనందున 2020, ఆగస్టులో వచ్చిన గోదావరి నది వరదలలో పట్టణంలోని అనేక కాలనీలు మునిగిపోయిన విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి?

ఇ) సదరు వరద గట్లను పొడిగించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా? ఆ పనులను ఎప్పటిలోగా ప్రారంభించి, పూర్తి చేయడమవుతుంది?

ఈ) భద్రాచలం వద్ద గోదావరి నదికి ఇరువైపులా వరద గట్లను నిర్మించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా?

ఉ) అయితే, ఆ పనులను ఎప్పటిలోగా ప్రారంభించి, పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది?

గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. హరీష్ రావు) :- అ) లేదండీ.

ఆ) బెటాలియన్ క్యాంప్ ప్రాంతం, భద్రాచలం పట్టణంలోని కూనవరం రహదారులు వరదలకు ప్రభావితమయ్యాయి. ఆ ప్రాంతాలలో ఎటువంటి కాలనీలు కానీ, ఇళ్లు కానీ లేవు.

ఇ) భద్రాచలం పట్టణ పరిధిలో వరదగట్లను ఇప్పటి వ్యాకేజీ 74 క్రింద 3.16 కి.మీ. పొడవున 2007 సంవత్సరంలో ప్రతిపాదించడమయింది. 2.63 కి.మీ.ల పొడవుమేర వరదగట్ల నిర్వహణ పనులు పూర్తి అయ్యాయి. భూసేకరణ సమస్యతో రైతులు లేవనెత్తిన ఆక్షేపణల కారణంగా మిగిలిన పని ప్రారంభం కాలేదు. అప్పటినుండి భూసేకరణ సమస్యతో పనులు ఆగిపోయాయి. భూసేకరణ తరువాత మిగిలిన పనిని చేపట్టడమవుతుంది.

ఈ) లేదండీ.

ఉ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ (స్థానిక సంస్థలు-ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, భద్రాచలానికి కరకట్ట నిర్మాణం చేయడం చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఉమ్మడి తెలుగు రాష్ట్రాల విభజన కారణంగా భద్రాచలం యొక్క ఉనికి కోల్పోయిన సందర్భాన్ని మనం చూడడం జరిగింది. కరకట్ట ప్రాంతంలో 1986వ సంవత్సరంలో 75.6 అడుగుల ఎత్తున వరదలు వచ్చినంతగా మళ్ళీ ఇప్పటివరకూ రాలేదు. ఆనాడు భద్రాచలం గుడి 70 శాతం గోదావరి నీళ్లలో మునిగిపోయింది. దాదాపు గుడి మెట్ల వరకు నీళ్లు వచ్చాయి. గుడిలోకి పది అడుగుల వరకు మాత్రమే నీళ్లు రాలేదు. 2007వ సంవత్సరంలో భద్రాచలంలో కరకట్టను నిర్మించాలనే ప్రతిపాదనను పెట్టడం జరిగింది. గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పినట్లు 2.56 కిలో మీటర్ల వరకు పనులు పూర్తి అయ్యి, కూనవరం వెళ్లే దారిలో 0.56 కిలో మీటర్ల వరకు ల్యాండ్ అక్విజిషన్ కి సంబంధించిన పనులు ఆగిపోయిన మాట వాస్తవం. తరువాత అనేక సందర్భాల్లో ల్యాండ్ అక్విజిషన్ జరిగింది. వారు కోర్టుకు వెళ్లారు. ఈ

మధ్యకాలంలో ల్యాండ్ అక్విజిషన్ పని పూర్తి అయి మన ఆధీనంలోనే ఉన్నది. 2020వ సంవత్సరంలో వరదలు వచ్చినప్పుడు మేము కూడా అక్కడ ఉండి సుమారు 500 కుటుంబాలకు జూనియర్ కళాశాలలు, ప్రైమరీ పాఠశాలలు, ఐటిడిఎలలో పదిహేను రోజులు ఉచిత వసతి, భోజనాన్ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మునగలేదని కాదు. సుభాష్ నగర్, ఆశోక్ నగర్ నీటిలో పూర్తిగా మునిగిపోయిన మాట వాస్తవం. కరకట్ట నిర్మాణం గురించి గతంలో చాలసార్లు గౌరవ మంత్రిగారిని అడగడం జరిగింది. ఈ మధ్యకాలంలో ఆరు నెలల క్రితం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు డీటైల్డ్ ఎస్టిమేట్ వేసి పంపించమన్నారు. దాదాపు రూ.14.60కోట్లతో ఎస్టిమేట్ వేసి ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. దాదాపు రూ.14 కోట్లతో కరకట్ట నిర్మాణం పూర్తి అయితే ఆనాడు భద్రాచలానికి వచ్చిన 75 అడుగడుల వరద లెవల్స్ ను బట్టి, ఎట్టిపరిస్థితుల్లో వరదలు వచ్చే అవకాశం లేదు. అటు పోలవరం ప్రాజెక్టు కట్టడం వలన, ఇటు పోలవరం బ్యాక్ వాటర్, వరదలు వచ్చాయంటే భద్రాచలం మునిగిపోతుంది. ఇప్పటికే 7 మండలాలను, భద్రాచలంలో 2 వార్డులు, 5 పంచాయతీలు తీసుకున్నారు. అయోధ్యలో రామమందిరం ఏ విధంగా ఉందో, ఆ విధంగా దక్షిణాది అయోధ్యగా పిలవబడే భద్రాచలం, తన ఉనికిని కోల్పోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. మనం వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. ఈ సంవత్సరం కూడా ఇరిగేషన్ శాఖకు చాలా పెద్ద ఎత్తున నిధులను కేటాయించడం జరిగింది. కాబట్టి, భద్రాచలం రాముడి మీద ప్రజలకు ఉన్న భక్తిని గుర్తించి భద్రాచలం యొక్క ఉనికిని కాపాడుకోవడం కోసం, మనం పెట్టే ఖర్చు కూడా ఎక్కువే కాదు. కేవలం రూ.14 కోట్లను ఖర్చు పెట్టి కరకట్ట నిర్మాణం జరిపించాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మళ్ళీ ఎస్టిమేట్స్ వేసి పంపించమని చెప్పారు. ఆ ఎస్టిమేట్ కూడా నా దగ్గర ఉంది. బడ్జెట్ కు ముందు డిపార్ట్మెంట్ వారు ఎస్టిమేట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. తమరి ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి తప్పకుండా పంపిస్తాను. గౌరవ మంత్రిగారు గౌరవ

ముఖ్యమంత్రిగారికి ఈ విషయం గురించి తెలియపరచి పెద్ద మనసుతో రూ. 14 కోట్లను శాంక్షన్ చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.హరీష్ రావు (ఆర్థిక శాఖామాత్యులు):-

అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు బలసాని లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పినట్లుగా, ప్రభుత్వానికి ఈ మధ్యనే రూ. 14 కోట్ల 60 లక్షలు కొత్త ఎస్.ఎస్.ఆర్. రేట్లతో ప్రతిపాదన రావడం జరిగింది. పాత అగ్రిమెంట్స్ ను క్యాన్సిల్ చేసి ప్రభుత్వం కొత్త ఎస్టిమేట్స్ ను ఆమోదించి తిరిగి టెండర్లు పిలవాల్సిన ప్రక్రియ జరగవలసి ఉంది. వారు చెప్పినట్లుగా తప్పకుండా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి వీలైనంత త్వరగా మంజూరు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీకడియం శ్రీహరి (శాసన సభ నియోజక

వర్గం):- అధ్యక్షా, ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాకు సంబంధించి ప్రస్తుతం ములుగు నియోజకవర్గంలో ఏటూరి నాగారం, రామన్న గూడెం, మంగవేలలను ఆనుకొని గోదావరి నది ప్రవహిస్తుంది. గత రెండు, మూడు సార్లు గోదావరి నదికి వరదలు ఎక్కువగా వచ్చినప్పుడు మంగవేల దగ్గర భూమి బాగా కోతకు గురయ్యింది. నేను డెప్యూటీ సి.ఎం.గా, హరీష్ రావుగారు ఇరిగేషన్ మినిస్టర్ గా ఉన్నప్పుడు మేము ఇరువురము స్వయంగా అక్కడికి వెళ్లి పరిశీలించడం జరిగింది. కోతకు గురవుతున్న భూమి పూర్తి ప్రమాదకరంగా ఉంది. గోదావరి నదికి ఎప్పుడు వరదలు వచ్చినా మంగవేల మండల కేంద్రం పైన పడే అవకాశం ఉండడంతో వేలాది కుటుంబాలు రోడ్డున పడే అవకాశం ఉన్న కారణంగా వెంటనే ఫ్లడ్ బ్యాంక్స్ ను చేపట్టాలని అనుకున్నాము. ఈ విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి దృష్టికి రెండు పర్యాయములు తీసుకెళ్లడం జరిగింది. గోదావరి నది పైన ఉన్న మంగవేల గ్రామాన్ని కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దీనికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. కాబట్టి, తక్షణమే గోదావరి నదికి కరకట్టల నిర్మాణం చేపట్టాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి.హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు పెద్దలు కడియం శ్రీహరి గారు తెలిపినట్లుగా గతంలో మేమిద్దరము అక్కడికి వెళ్లి ఆ పరిస్థితిని పరిశీలించిన మాట వాస్తవం. అక్కడ ఉన్న పరిస్థితి తీవ్రతను దృష్టిలో పెట్టుకొని పాత అగ్రిమెంట్స్ ను క్యాన్సిల్ చేసి కొత్త ఎస్టిమేట్స్ ను తయారు చేయాలని ఇంజనీర్లను ఆదేశించడం జరిగింది. తప్పకుండా వారు చెప్పిన విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి ఏటూరునాగారం, మంగపేట ప్రాంతంలో గోదావరి నది ఎక్కడైతే కోతకు గురై రైతాంగానికి, మండల కేంద్రానికి ఇబ్బంది జరుగుతుందని వారు చెప్పారో, దానిని పరిష్కరించడానికి వీలైనంత త్వరగా తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోందని తెలిజేస్తున్నాను.

“వనపర్తి జిల్లా, కర్నె తండ ఎత్తిపోతల పథకం”
10.00 ఉ. ప్రశ్న నెం. 15(3626) సర్వశ్రీ కూచుకుళ్ళ దామోదర్ రెడ్డి, కసిరెడ్డి నారాయణరెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.లు, గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

అ) వనపర్తి జిల్లాలో కర్నెతండ ఎత్తిపోతలపై సర్వే నిర్వహించడం కోసం ప్రభుత్వం అనుమతిని మంజూరు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) అయితే, ఆ వివరాల్లోమిటి?

ఇ) ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలోను మరియు 2021-2022 బడ్జెట్ లో చేసిన బడ్జెట్ కేటాయింపుల వివరాలు ఏమిటి?

ఈ) సదరు ఎత్తిపోతల, నిర్మాణ పనులను ఎప్పుడు ప్రారంభించి పూర్తి చేయడమవుతుంది?

గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున గౌరవ ఆర్థిక శాఖ మాత్యులు (శ్రీ టి. హరీష్ రావు):-

అ) అవునండీ.

ఆ) వనపర్తి జిల్లాలో ప్రధానంగా గిరిజనుల ఎగువ ప్రాంతాలకు చెందిన 4,000 ఎకరాల ఆయకట్టుకు సాగునీరు అందించడం కోసం 0.40 టి.ఎం.సి.ల నీటిని ఎత్తిపోయడానికి ఘనపూర్ బ్రాంచి కాలువపై కర్నె తండ ఎత్తిపోతల పథకాన్ని ప్రతిపాదించడమయింది.

ఇ) 2021-2022 సంవత్సరం బడ్జెట్ లో ఎత్తిపోతల క్రింద అవసరమైన కేటాయింపులను చేయడమయింది.

ఈ) 2020-2022లో పూర్తి చేయడానికి అవసరమైన చర్యలను తీసుకోవడమవుతుంది.

శ్రీ కసిరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి (స్థానిక సంస్థలు - మహబూబ్ నగర్):- అధ్యక్షా, ఈ ప్రాజెక్టును 2021-2022వ సంవత్సరం వరకు పూర్తి చేస్తామని గౌరవ మంత్రి గారు చెప్పినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. ఒక చిన్న అనుమానం ఏమిటంటే, బడ్జెట్ లో దీనిని ఇన్ క్లూడ్ చేయలేదని చెప్పారు. అది కేవలం అపోహ కావచ్చు. కర్నెతండలో గిరిజన రైతులు ఎక్కువగా ఉంటారు. పక్కనున్న మండలంలోని రైతులకు సాగునీరు అంది, పంటలు బాగా పండుతున్నాయి. ప్రధానంగా వనపర్తి జిల్లాలోని ఎగువ ప్రాంతాలకు చెందిన గిరిజనులకు 4,000 ఎకరాల ఆయకట్టుకు సాగునీరు అందించడం కోసం 0.40 టి.ఎం.సి.ల నీటిని అందజేస్తామని గౌరవ మంత్రి గారు తెలిపినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. గతంలో గౌరవ మంత్రి గారు నీటిపారుదల శాఖ మంత్రిగా ఉన్నారు కాబట్టి, ఈ అంశంపై వారికి పూర్తి అవగాహన ఉంటుంది.

గౌరవ మంత్రి గారు కల్వకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా టెయిలెండ్ ప్రాంతం, డి-82కు 60 కి.మీ.ల పొడవైన డిస్ట్రిబ్యూటర్ కెనాల్ కోసం రూ.178 కోట్ల 9 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. వెల్లండలో ఫార్వే అబ్జెక్ట్స్ వల్ల దాదాపు రెండు సంవత్సరాలు పనులను కొనసాగించలేదు. ఇప్పుడు ఆ సమస్య కూడా తీరిపోయింది. కాబట్టి, గౌరవ మంత్రి గారికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే, టెయిలెండ్ ప్రాంతమైన ఆమన్ గల్, మాడుగుల, వెల్లండ ప్రాంతంలోని 35 వేల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీరు వచ్చే విధంగా డిజైన్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ పనిని త్వరగా ప్రారంభించినట్లైతే, అక్కడున్న రైతాంగానికి మేలు జరుగుతుందని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

ఈ ప్రశ్నకు అనుబంధంగా ఇంకొకనబ్బిమిషన్ కూడా ఉంది. డిండి ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా దేవరకొండ, నల్గొండ ప్రాంతం మీదుగా, చారకొండ, మాడుగుల మండలం నుండి కాలువ పారుతోంది. మాడుగుల మండలంలో ఇరిగేషన్ రిజర్వాయర్ కు బడ్జెట్ లో 0.55 టి.ఎం.ఎసి. నీటిని విడుదల చేసి విధంగా శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో కూడా మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. అక్కడి రైతాంగానికి ఆ రిజర్వాయర్ ను మారుస్తున్నారనే అపోహ ఉంది. 90 శాతం మంది రైతులు కావాలనే అంటున్నారు. రిజర్వాయర్ లేకుంటే ఆ ప్రాంతానికి సాగునీరు అందదు. మాడుగుల మండలంలో ఏ ఆయకట్టు పొరకుండా ఉంటుంది కాబట్టి, తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే, ప్రజలు, రైతులు కోరుకున్నట్లుగా 0.55 టి.ఎం.సి.తో ఇరిగేషన్ ప్రాంతానికి రిజర్వాయర్ ఇవ్వాలని, అందులో ముఖ్యంగా 1,400 ఎకరాల భూమి ఆ రిజర్వాయర్ కు అవసరం ఉంటుంది. అందులో దాదాపు 400 ఎకరాలు ప్రభుత్వ భూమే ఉంది కాబట్టి, ఆ రిజర్వాయర్ ను కూడా కన్సిడర్ చేస్తారని గౌరవ మంత్రి గారికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ, మాట్లాడేందుకు అవకాశం కల్పించినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కసిరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి గారు మంచి విద్యావంతులు. ఎందుకంటే ప్రశ్న ఒకటైతే, మరొక అంశం గురించి వారు మాట్లాడారు. వారి ఉత్సాహాన్ని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ఎందుకంటే కల్వకుర్తి ప్రాంతానికి చెందిన శాసన పరిషత్తు సభ్యుడిగా, వారికి ఆ ప్రాంతంపై ప్రేమ ఉంటుంది. గతంలో నేను నీటిపారుదల శాఖ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, కల్వకుర్తి ప్రాంతానికి నీరు అందించడం కోసం స్వయంగా అక్కడి రైతులతో మాట్లాడాను. భూ సేకరణ జరిపించడంలో వారు క్రియాశీలకంగా పనిచేశారు. గౌరవనీయులు వ్యవసాయ శాఖ మంత్రివర్యులు పెద్దలు నిరంజన్ రెడ్డి గారు కర్నూ తండాకు నీళ్ళు ఇవ్వాలని, లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్ ను ప్రారంభించాలని

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి వారు ప్రతిపాదనలు ఇవ్వడం జరిగింది. పెద్దలు నిరంజన్ రెడ్డి గారి యొక్క ప్రతిపాదనలతో కర్నూ తండా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్ ను ప్రభుత్వం కన్సిడర్ చేసి ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే, అవసరమైన నిధులను కేటాయించి త్వరితగతిన పూర్తి చేయాలనే కృతనిశ్చయంతో ప్రభుత్వం ఉందనే విషయాన్ని స్పష్టంగా తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులు కసిరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి గారికి తెలుపుతున్నాను.

ఘన్ పూర్ మండలంలోని కర్నూ తండా ప్రాంతంలో దాదాపు 5 గ్రామాలు మరియు 10 తండాల ప్రజలకు ఎంతగానో ఉపయోగపడేటువంటిది ఈ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్. ఇది ఎత్తైన మారుమూల ప్రాంతం. 540 మీటర్ల ఎత్తులో అక్కడి భూభాగం ఉంది. ఘన్ పూర్ బ్రాంచ్ కెనాల్ 500 మీటర్ల ఎత్తులో ప్రవహిస్తుంది. ఆ ప్రాంతంలో 40 మీటర్ల లిఫ్ట్ ద్వారా, మిగిలిపోయి ఉన్న ప్రాంతానికి 4 వేల ఎకరాలకు సాగునీరు అందివ్వాలనే ఉద్దేశంతో ఈ లిఫ్ట్ ను ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. గౌరవ పెద్దలు నిరంజన్ రెడ్డి గారు ముందుచూపుతో ప్రయత్నం చేసినట్లున్నారు. ఘన్ పూర్ బ్రాంచ్ కెనాల్ మీద 25 వేల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉన్నది. కాని, ఘన్ పూర్ బ్రాంచ్ కెనాల్ డిజైన్ 350 క్యూసెక్కులకు చేస్తున్నారు. అయితే 250 క్యూసెక్కుల నీరు ఘన్ పూర్ బ్రాంచ్ కెనాల్ ద్వారా 250 ఎకరాలకు సాగునీరు అందివ్వడానికి సరిపోతుంది. మరో 100 క్యూసెక్కుల అదనపు క్యారియింగ్ కెపాసిటీ ఘన్ పూర్ బ్రాంచ్ కెనాల్ కు కలిగి ఉన్నది కాబట్టి, దీనిపై 4 పంపుల చొప్పున ఒక్కొక్క పంపు 12 క్యూసెక్కుల నీటిని తీసుకెళ్ళే విధంగా మొత్తం 48 క్యూసెక్కుల నీటిని ఎత్తిపోసి, ఈ 4 వేల ఎకరాలకు నీరందించే విధంగా కర్నూ తండా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్ ను రూపొందించడం జరిగింది. దీనికి ఎస్టిమేట్లన్నీ పూర్తయ్యాయి. త్వరితగతిన టెండర్లు పిలిపించి పనులు జరిపిస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలుపుతున్నాను.

వారు ఇంకొక రెండు విషయాలను గురించి కూడా అడిగారు. డి-82, కె.ఎల్.ఐ.లో టెయిలెండ్ పనులను త్వరితగతిన జరపాలని, అదేవిధంగా, డిండి ద్వారా

చారకొండ, మాడుగుల మండలానికి సంబంధించి ఇరివెన్ రిజర్వాయర్ గురించి కూడా చెప్పారు. నేను వీటికి సంబంధించి వివరాలను తెప్పించి గౌరవ సభ్యులకు పంపిస్తామని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్:- గౌరవ మంత్రి గారూ, మాడుగుల గ్రామం మా అత్తగారి ఊరు. ఆ ఊరికి వెళ్ళినప్పుడల్లా ఈ అంశం గురించి అడుగుతుంటారు. ఈ అంశాన్ని త్వరితగతిన పూర్తి చేయాలని అంటున్నాను.

శ్రీ టి.హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, తమరి సూచనను, ఆజ్ఞను స్వీకరించి ప్రభుత్వానికి తెలియజేసి, త్వరితగతిన పూర్తి చేయిస్తాము.

“రాష్ట్రంలో రైతు బీమా పథకం అమలు”

ప్రశ్న నెం.3519 (14) శ్రీ పోచంపల్లి శ్రీనివాస్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి., గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

అ) రాష్ట్రంలో రైతు బీమా పథకాన్ని అమలు చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) అయితే, ఇప్పటి వరకు ఈ పథకం క్రింద లబ్ధి పొందిన రైతుల సంఖ్య ఎంత?

ఇ) వ్యవసాయ కూలీలకు కూడా బీమా వర్తింపును పొడిగించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా?

ఈ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్య ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ సింగి రెడ్డి నిరంజన్ రెడ్డి):- అ) అవునండీ.

ఆ) ఈ తేదీ నాటికి మరణించిన 45,156 మంది రైతుల కుటుంబాలు ఈ పథకం క్రింద ప్రయోజనం పొందాయి.

ఇ) లేదండీ.

ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ పోచంపల్లి శ్రీనివాస్ రెడ్డి (స్థానిక సంస్థలు - వరంగల్):- అధ్యక్షా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం రైతుల పక్షపాతి

ప్రభుత్వం. చరిత్రలో ఏ ప్రభుత్వం చేయలేని విధంగా, ఈ ప్రభుత్వం రైతుల కోసం అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరుగుతోంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో దండగగా మారిన వ్యవసాయాన్ని, పండుగగా మార్చి చూపించింది తెలంగాణ ప్రభుత్వం. దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా, రైతులకు రుణమాఫీ నుండి మొదలుపెడితే రైతు బీమా వరకూ తెలంగాణ ప్రభుత్వం అందజేయడం జరుగుతోంది. ఇప్పటి వరకు బ్యాంకు ద్వారా చెల్లింపులు చేసుకుంటున్న రైతులు, ‘రైతు బీమా’ పథకం ద్వారా ఎంతమంది లబ్ధిపొందారు? వారికి నేరుగా ప్రజాప్రతినిధుల ద్వారా చెక్కులు అందించడం జరిగితే వారి కుటుంబాలకు కొంత బాసటగా ఉండే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ అంశాన్ని ఆలోచిస్తున్నారా అనే విషయాన్ని తెలపగలరు. రైతు కూలీలు కూడా చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉన్నారు. వారికి కూడా ఇటువంటి పథకాన్ని ప్రవేశపెడితే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వం పెద్ద మనస్సుతో ఆలోచించి రైతు కూలీలకు కూడా ఇటువంటి బీమాను ప్రవేశపెట్టాలని తమరి ద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిగింది relevant question. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతాంగానికి అండగా నిలిచే విధంగా ‘రైతు బంధు’ మరియు ‘రైతు బీమా’ సౌకర్యం కల్పించడం హర్షించదగిన విషయం. At the same time, రైతు కంటే రైతుకూలీలు ఆర్థికంగా వెనకబడి ఉన్నారు. ప్రభుత్వం తలపెట్టిన ఏ సంక్షేమ కార్యక్రమమైన అట్టడుగున ఉన్న వారికి ముందుగా లబ్ధి చేకూరే విధంగా అమలు చేయబడాలి. ఉదాహరణకు గ్రామంలో ఒక రైతు చనిపోతే ఆ కుటుంబాన్ని ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వ పరంగా రూ.5,00,000/- అందజేయబడుతుంది. కానీ ఆ రైతు దగ్గర పని చేసే రైతుకూలీ చనిపోతే ప్రభుత్వం నుండి ఏ విధమైన సహాయం అందడంలేదు. రైతు గురించి ఎంత తాపత్రయ పడుతున్నామో రైతుకూలీల గురించి కూడా అంతే బాధ్యతతో తాపత్రయ పడవల్సిన అవసరముంటుందని

చెప్పకతప్పదు. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపడుతోంది. ఏదో ఒక ప్రాతిపదికన తీసుకొని గ్రామ స్థాయిలో ఉండే బిల్ పావర్టీ లైన్ నిరుపేద వర్గాలకు సంబంధించిన వారు చనిపోతే రూ.5,00,000/- అందజేయబడుతుంది. రైతుకు మరియు రైతుకూలీల మధ్య విడదీయరాని అనుబంధం ఉంది. ఆ అనుబంధాన్ని ప్రభుత్వం విడదీస్తున్నట్లుగా కనబడుతోంది. రైతుకు అందించబడే సహాయం రైతుకూలీలకు కూడా అందించనప్పుడు మాత్రమే మనం ఆశించిన ఫలితం పొందగలుగుతాము. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో 'రైతు బంధు' ద్వారా రైతులకు అందించే సహాయాన్ని నిరుపేద వర్గాలైన రైతుకూలీలు, వ్యవసాయకూలీలు, పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఉన్న 'బిల్ పావర్టీ లైన్' వారందరికీ అందించే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యవసాయాన్ని పండుగ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కే.సీ.ఆర్ గారి నాయకత్వంలో వ్యవసాయరంగానికి అనేక రాయితీలు ఇవ్వడమే కాకుండా అప్పుల ఊబి నుంచి బయటకు తీసుకురావడానికి రుణ మాఫీ చేస్తూ 'రైతు బంధు' ద్వారా పెట్టుబడి సహాయం అందిస్తూ, 'రైతు బీమా' ద్వారా సహకారం అందిస్తోంది. ఒక రైతు కుటుంబంలో ఎవరైనా చనిపోతే ఆ కుటుంబం రోడ్డున పడకుండా ఉండడానికి ఆ కుటుంబానికి పదిహేను రోజుల లోపే రూ.5,00,000/- బీమా ద్వారా వారికి అందే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. ఇది నిజంగా ఒక వినూత్నమైన పథకం. అందరం కూడా ఆహ్వానించి, హర్షించదగిన విషయం. ఇటువంటి సౌకర్యం ఎక్కడా లేదు. రాష్ట్రంలో భూమిలేని నిరుపేద కుటుంబాలు చాలా ఉన్నాయి. దానికిసంబంధించిన సమగ్రమైన సమాచారం సమగ్రకుటుంబ సర్వేలో ఉన్నది. వ్యవసాయకూలీలు కూడా చాలా మంది ఉన్నారు. ఇది వ్యవసాయకూలీలకే పరిమితం చేయకుండా భూమిలేని నిరుపేద కుటుంబాలకు అవసరమైతే కొన్ని గేడ్లైన్స్ రూపొందించి ఆ కుటుంబంలోని వ్యక్తి ఎవరైనా చనిపోతే ఆ కుటుంబం రోడ్డున పడకుండా ఉండేందుకు వీలుగా ఒక

బీమా పథకాన్ని కొత్తగా తీసుకువచ్చినా వారిని ఆదుకోవాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దీనికి ఉదాహరణగా, కొండ గట్టు దగ్గర అతి భయంకరమైన బస్సు ప్రమాదం జరిగింది. ఆ ప్రమాదంలో పేద కుటుంబాలకు చెందిన 63 మంది చనిపోయారు. నల్గొండ జిల్లాలో ఒక బ్రాక్స్టర్ నిండా వ్యవసాయ కూలీలను వరి కోతకు తీసుకువెళ్తుంటే ఆ బ్రాక్స్టర్ నాగార్జున సాగర్ కాల్వలో పడి దాదాపుగా 27 మంది గిరిజనులు చనిపోయారు. మొన్నటికి మొన్న పరకాల నియోజకవర్గంలో రోడ్డు యాక్సిడెంట్ జరిగి ఆటోలో మిర్చిని ఏరడానికి వెళ్తున్న వారు చనిపోయారు. ఈ మధ్య కాలంలో జరుగుతున్న అన్ని ప్రమాదాలను ఒక్కసారి పరిశీలించినట్లైతే ఆటోలను, టెంపోలను, తుఫాన్లను డీకొని రోడ్డు యాక్సిడెంట్లో చనిపోతున్న వారందరూ కూడా వ్యవసాయకూలీలే. ఈ మధ్య వ్యవసాయకూలీలను వ్యవసాయానికి ఆటోల్లో, టెంపోల్లో, తుఫాన్లలో, బ్రాక్స్టర్లలో తీసుకొని వెళ్తున్నారు. ఈ క్రమంలో ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ఆ ప్రమాదాలు జరిగినప్పుడు ఆ పేద కుటుంబంలో ఉన్న మహిళనో, కుటుంబ పెద్దనో చనిపోతున్నారు. ఏ రకంగా ఆదాయం లేని ఆ పేద కుటుంబం రోడ్డున పడుతుంది. ఈ విషయాన్ని గౌరవ వ్యవసాయ శాఖామంత్రి గారు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్తే వారు మంచి మనసున్న వ్యక్తి కాబట్టి, తప్పకుండా ఒప్పుకుంటారనే నమ్మకం నాకు ఉన్నది. ఏది ఏమైనా తెలంగాణలో ఉన్న భూమిలేని నిరుపేద వ్యవసాయకూలీలకు కూడా ఈ బీమా పథకం వర్తింపజేయాలని దానికి పేరు, గేడ్లైన్స్ ఎలా ఇస్తారని మీరు ఆలోచించండి కానీ ఆ కుటుంబాలను ఆదుకోవాల్సిన బాధ్యత కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పైనే ఉన్నది. రైతులకు ఏ విధంగానైతే రూ.5,00,000/- బీమా సౌకర్యం కల్పించబడుతుందో అదే విధంగా వీరికి కూడా కల్పించాలని నేను కోరుతున్నాను. పేద కుటుంబాల వారిని ఆదుకోవాల్సింది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ప్రధానమైన బాధ్యత మరియు కర్తవ్యంగా మనం భావించాలి. This should be the primary duty of the Government. రాజకీయంగా

ఆలోచించినప్పుడు ఆ పేద కుటుంబాలను ఆదుకోవడంలో, వారికి సహాయం చేసే విషయంలో ఉన్న సంతృప్తి మనం ఎవరికి ఎన్ని విధాలుగా చేసినా ఉండదు. కాబట్టి దయచేసి ఈ విషయాన్ని మాట్లాడాము, వదిలి పెట్టాము అని కాకుండా, గౌరవ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు కొంత హోమ్ వర్క్ చేసి ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి ఈ సంవత్సరమే అమలయ్యే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కసిరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 'రైతు బంధు' పథకం ద్వారా రైతులకు పెట్టుబడి అందించడం చాలా బ్రహ్మాండంగా జరుగుతోంది. గౌరవ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి మరియు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి వ్యవసాయం గురించి పూర్తిగా అనుభవం ఉన్నది. వారికి రైతుల బాధలు బాగా తెలుసు కాబట్టి వారిని ఆదుకోవడానికి పూర్తిగా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆంధ్ర బ్యాంక్ ను యూనియన్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాలో మర్జ్ చేశారు. యూనియన్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా మర్జ్ కాకముందు ఉన్న ఐ.ఎఫ్.ఎస్.సి. కోడ్ మారిపోయింది కాబట్టి, ఒక మండలంలో కొన్ని వందల మంది కంటే ఎక్కువగా ఉండరు కానీ టెక్నికల్ ప్రాబ్లమ్ వల్ల వారికి 'రైతు బంధు' అందలేదు. త్వరగా దానిని పరిష్కరించి వారికి 'రైతు బంధు' అందించాలని కోరుతున్నాను. వారిలో చాలా మంది పేద రైతులు ఉన్నారు. వారికి వచ్చింది మాకు రాలేదనే బాధ కూడా వారిలో ఉంది కాబట్టి దానిని త్వరగా పరిష్కరించాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సింగిరెడ్డి నిరంజన్ రెడ్డి (వ్యవసాయం, సహకారం మరియు మార్కెటింగ్):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పోచంపల్లి శ్రీనివాస్ రెడ్డి గారు, పెద్దలు శ్రీ కడియం శ్రీహరి గారు, పెద్దలు శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి, సోదరులు శ్రీ కసిరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి గారు ప్రస్తావించిన అంశాలపై నేను స్పందిస్తాను. తమరి అనుమతితో రెండుమూడు నిమిషాలు సమయం తీసుకుంటాను అధ్యక్షా. ప్రధానంగా రైతు మరియు రైతు కుటుంబాల యొక్క

సామాజిక, ఆర్థిక భద్రతను దృష్టిలో పెట్టుకొని రూపొందించిన కార్యక్రమం ఈ 'రైతు బీమా' కార్యక్రమం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దీని తాత్వికత, పూర్వాపరాలు ఆలోచించినప్పుడు, మనం ప్రభుత్వపరంగా బాధ్యత తీసుకొని రైతులను అప్పుల ఊబిలో నుండి బయటకు తీసి, వ్యవసాయాన్ని సుస్థిరం చేయడం, రాబడి పెంచడం, అధిక ఆదాయం వచ్చేటట్లుగా చేయడం వంటి దీర్ఘకాల ప్రణాళికలను పెట్టుకోవాలన్నారు. ఆ క్రమంలోనే రైతు కుటుంబాలకు అనుకోని ఆపద ఏమైనా జరిగితే అది సహజ మరణమైనా, ప్రమాదవశాత్తు మరణం సంభవించినా సరే 18 నుంచి 59 సంవత్సరాల వయస్సు నిర్ధారించి ఈ పథకాన్ని ఆగస్టు 14, 2018వ సంవత్సరంలో ప్రారంభించడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమాన్ని అప్పుడు విపక్షం చాలా తీవ్ర స్థాయిలో, కొన్ని నియోజకవర్గాల్లో బహిష్కరించింది. రైతాంగానికి చెక్కులు ఇచ్చే సమయంలో కేవలం ఎన్నికల ముందు ప్రారంభిస్తున్నారు, ఈ పథకాన్ని భవిష్యత్తులో కొనసాగించరని అన్నారు. ఆ అంచనాలను పటాపంచలు చేస్తూ, ప్రతి సంవత్సరం దాదాపు పదిహేను వేల కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్ లో పెట్టుకొని 'రైతు బంధు' పథకాన్ని అద్భుతంగా అమలు చేస్తున్నాం. ఆ నేపథ్యంలోనే దాని కంటిన్యూటీతో 'రైతు బీమా' పథకాన్ని అమలు చేస్తూ వచ్చాము. ఇప్పటికీ మనం 2018-19, 2019-20, 2020-21వ సంవత్సరాలకు గాను నలభైఐదు వేల పైచిలుకు రైతులకు ఈ 'రైతు బీమా'ను వర్తింప చేయడం జరిగింది.

10.30 ఉ. మనం పది నుండి పద్దెనిమిది రోజులు పెట్టుకున్నాము. కానీ అయిదారు పనిదినాలలో మాత్రమే ఆ డబ్బు వాళ్ల ఖాతాలోకి జమ అవుతుంది. వలు రకాల ప్రమాదాలు జరుగుతుంటాయి అధ్యక్షా. "రైతు బీమా" పథకంతో ఇతర ఇన్సూరెన్స్ లను పోల్చి చూసినప్పుడు, ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎలా ఉందంటే, రైతులకే కాకుండా పౌరులకు ఏ కారణం చేతైనా మరణం సంభవిస్తే వారికి సంబంధించిన ఇన్సూరెన్స్ అనేది ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలే చెల్లించాలి. అని ప్రైవేట్ సంస్థలు. అందులో ప్రభుత్వ పాత్ర

ఉండదు. ప్రభుత్వం ప్రీమియం చెల్లించి, పౌరులకు బీమా ఇప్పించే విధంగా భూగోళంలో ఎక్కడా లేదు. అది తెలంగాణాలో మాత్రమే ఉంది. ఆ విధంగా రైతాంగానికి వర్తింపజేస్తున్నాము. అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా వంటి సంపన్న దేశాలలో రైతులు, పౌరులెవరైనా సరే ఇన్సూరెన్స్ చేయదలచుకుంటే, ఈవెన్ రైతుల పంటలకు ఇన్సూరెన్స్ చేయదలచుకున్నా కూడా ప్రీమియం రైతులు కట్టుకోవలసిందే. ప్రభుత్వం కట్టదు అధ్యక్షా. తెలంగాణాలో, ప్రభుత్వ పరంగా, సామాజిక బాధ్యతగా తీసుకుని అమలు చేస్తున్నాము. వారు లేవనెత్తిన అంశాలు చాలా సహేతుకమైనవి. అందులో అనుమానం లేదు. పెద్దలు శ్రీహరి గారు చెబుతున్నట్లు ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. పెద్దలు జీవన్ రెడ్డి గారు న్యాయవాదిగా వారి జీవితాన్ని ప్రారంభించారు. వారికి తెలుసు. ప్రమాదాలు జరిగి మరణించినప్పుడు యాక్సిడెంట్ డెత్స్ కి యాక్సిడెంట్ ట్రైబ్యునల్స్ ఉంటాయి. డిస్ట్రిక్ట్ జడ్జి స్థాయి కోర్టు ఉంటుంది. కాంపన్యేషన్ ఇచ్చే విధానం ఉంటుంది. దానికి, వీళ్లు ఇన్సూరెన్స్ చేసుకోవలసిన అవసరం లేదు. ఆర్టీసీ బస్సుల్లో, కార్లలో, మోటారుబైకుల్లో, విమానాలలో, రైళ్లలో ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు, ప్రయాణ కాలంలో మరణం సంభవిస్తే, నిర్లక్ష్యం ఎవరిదో చూస్తారు, వాహనం ఎవరిదో చూస్తారు. ఆ వాహనం ఏదో ఒక కంపెనీకి ఇన్సూరెన్స్ అయి ఉంటుంది. కాబట్టి ఇన్సూరెన్స్ ఆ కంపెనీనే పే చేస్తుంది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రమాదాలకు సంబంధించి ఆ విధంగా జరుగుతోంది. చాలా సంవత్సరాలుగా నేను కూడా ఆలోచిస్తున్నాను. ప్యాసింజర్ మోటిక్స్ కానటువంటి బ్రాడ్వే, టెంపో ట్రక్స్ వంటి వాటిల్లో జనాలను ఎక్కించుకొని ప్రయాణించడానికి చట్టం అనుమతించదు. మోటార్ వెహికల్ యాక్ట్ ప్రకారం ఆయా వాహనాలలో ప్రయాణం చేయకూడదు. ఒకే ప్రమాదం వాటిల్లినట్లయితే, ఆ బండికి ఇన్సూరెన్స్ చేయబడినప్పటికీ, ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ క్లెయిమ్ ని యాక్సెస్ చేయదు. ప్యాసింజర్ క్యారీయింగ్ పర్మిషన్ లేదు కాబట్టి నీకు ఇన్సూరెన్స్ వర్తించదని ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ

చెబుతుంది. అక్కడ pitiable situation ఏమిటంటే, ప్రయాణం అనివార్యమవుతుంది. ప్రయాణానికి ఉపయోగించుకోడానికి వేరే వాహనాలు లేవు కాబట్టి ఆ వాహనాన్ని వాడుకోవడం తప్పనిసరి అవుతుంది వాళ్ళకి. వాళ్ళ బతుకుతెరువు వాళ్ళ చూసుకుంటారు. అక్కడ వ్యవసాయం జరగాలి. ఈ క్రమంలో అటువంటి మరణాలు సంభవించినప్పుడు ఏం చెయ్యాలి అనేది ఒక ప్రశ్నగా వస్తోంది. దానిపై కొంత చర్చ జరగాలి. ప్రభుత్వం పరంగా ఆలోచించాలని నేను భావిస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తప్పకుండా తీసుకెళ్తాము. తాము (శ్రీ కడియం శ్రీహరిని ఉద్దేశించి) కూడా అధికార పక్ష శాసన పరిషత్తు సభ్యులు కాబట్టి సందర్భం వచ్చినప్పుడు మీ నిలువైన సూచనలు ఇవ్వండి. చెయ్యాలని సంకల్పంతో మేము ఉన్నాము. వారు ఒక మాట చెప్పారు. రైతులకే కాకుండా, భూమి లేనటువంటి వ్యవసాయ కూలీలకు, భూసంబంధమైన వ్యవసాయ కార్మికులకు ఈ పథకాన్ని వర్తింపజేయాలన్నారు. వాళ్ళను గుర్తించడం కష్టతరమేమి కాదు. ఒక కుంట భూమి ఉన్న వారికి కూడా “రైతుబీమా” పథకాన్ని వర్తింపజేస్తున్నారు. దాదాపు ముప్పై రెండు లక్షల మంది బీమాకు అర్హత పొందే వారిగా ఎన్రోల్ అయ్యారు. కాబట్టి దీనిపై ఏం చెయ్యాలో ఆలోచిద్దాము. సమగ్ర కుటుంబ సర్వే చేసినప్పుడు వ్యవసాయాధారిత పేదలెవరు అనే అంశం ప్రస్తావనకు వచ్చింది. ఆ లెక్క ప్రభుత్వం దగ్గర ఉంది. అయితే, ఇది మారుతుంటుంది. తప్పకుండా ఆ లెక్కను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. లెక్క మారకుండా స్థిరంగా ఉండదు అధ్యక్షా. భూమి లేని నిరుపేదగా నమోదైన వ్యక్తికి, రాబోయే సంవత్సరంలో, కుటుంబ సభ్యులు ఏదో రూపంలో కలసి రావచ్చు. అంటే కొడుకు ఉద్యోగస్తుడై లేదంటే ఇంకేదైనా క్లష్ చేసి నాలుగు పైనలు సంపాదించుకుంటే అర ఎకరం భూమిని కొనే పరిస్థితి అతనికి రావచ్చు. ఆ రకంగా ఆ వివరాలు మారుతూ ఉంటాయి. అవసరమైన గైడ్ లైన్స్ ఫ్రీం చేసి, మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఈ గైడ్ లైన్స్ ను అప్డేట్ చేసి పేద వ్యవసాయ కూలీలు లబ్ధి పొందేలా, వారికి

భద్రత వచ్చేటట్లుగా చేయవచ్చా అని ఒక ప్రశ్న లేవనెత్తారు. దీనిమీద కొంత చర్చ జరగాల్సిన అవసరం ఉంది కాబట్టి దీనిమీద ఇప్పటికిప్పుడు నేను సమాధానం ఇవ్వలేను. ప్రభుత్వంలో దీని మీద చర్చ జరిగిన తరువాత తప్పకుండా నేను వారికి రాతపూర్వకంగా తెలియజేస్తానని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, మనం కొత్తగా పథకాన్ని రూపొందించదలచుకున్నప్పుడు ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటే, అప్పటి పరిస్థితుల దృష్ట్యా మనం అప్పటికప్పుడు సర్వే చేయించుకొని, సమాచారం సేకరించి, ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. రెండవది, తెలంగాణ వచ్చిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు బ్రాన్స్ ఫోర్డ్ సెక్టార్ లో పనిచేస్తున్న డ్రైవర్స్ అందరికీ ఇన్సూరెన్స్ సౌకర్యం కల్పించారు. హోంగార్డ్స్ కి కూడా ఇన్సూరెన్స్ సౌకర్యం కల్పించారు. అనేక మందికి ఇన్సూరెన్స్ సౌకర్యం కల్పించారు. రాష్ట్రంలో అత్యంత నిరుపేద కుటుంబాలకి చెందిన వారికి మాత్రమే ఇన్సూరెన్స్ సౌకర్యం కలగడం లేదు. మీరు చెప్పారు. ప్రభుత్వం ఎక్కడా ఇన్సూరెన్స్ ప్రీమియం చెల్లించి, వాళ్ళకు బీమా సౌకర్యం కల్పించదన్నారు. వాస్తవమే. కానీ, మనం తెలంగాణాలో చేస్తున్నాము. తెలంగాణాలో రైతులకి, డ్రైవర్లకి, హోంగార్డులకి, కన్స్ట్రక్షన్ రంగంలో ఉన్న వారికి కల్పిస్తున్నాము. అనేక మందికి మనం కల్పిస్తున్నాము. మంత్రి గారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి నా సబ్సిడీస్ ఏమిటంటే, రాష్ట్రంలో ఉన్న అత్యంత నిరుపేద కుటుంబాలకు చెందిన వారికి బీమా సౌకర్యం లేదు. వాళ్ళు చనిపోతే, వారి యొక్క కుటుంబాలు దిక్కులేని పరిస్థితులలో ఉంటున్నాయని మనం అనేకసార్లు పేపర్లలో చూస్తున్నాము. తల్లి చనిపోయింది, తండ్రి చనిపోయాడు, ఇద్దరు, ముగ్గురు పిల్లలున్నారు, వారిని పట్టించుకునే వారు లేరని మనం పేపర్లలో చదువుతున్నాము. చాలా బాధను కలిగించే వార్తలను మనం వింటున్నాము. కాబట్టి సమాజంలో ఉన్న అత్యంత నిరుపేద కుటుంబాలకు చెందిన వారికి, మీరు ఏ రకంగా దాని గైడ్ లైన్స్ ఫ్రీం చేస్తారో తెలియదు కానీ వారికి బీమా సౌకర్యం కల్పించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇన్ని చేశాము

మనం. దేశమే ఆశ్చర్యపోయే విధంగా అనేక కార్యక్రమాలు మనం తెలంగాణాలో కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో చేస్తున్నాము. కాబట్టి నిరుపేద కుటుంబాలను ఆదుకోడానికి, వారు చనిపోతే ఆ కుటుంబం ఆగం కాకుండా ఉండడానికి “రైతు బీమా” తరహాలో ఒక బీమా పథకాన్ని రూపొందించి, చనిపోయిన కుటుంబానికి అయిదు లక్షల రూపాయల బీమా వచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మరొకసారి నేను మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రి గారి సమాధానం చూస్తుంటే, ప్రమాదాలకు గురైన వారికి మాత్రమే పరిమితం అవుతున్నట్లు కనబడుతోంది. ప్రమాదాలకు గురవుతున్న వారికి సంబంధించి మనకు ఆల్ రెడీ “ఆపద్బంధు” పథకం అమలులో ఉంది. ఆ పథకం ద్వారా కేవలం యాభై వేల రూపాయల మాత్రమే వస్తాయి. That quantum of amount can be increased. ఆపద్బంధు పథకానికి సంబంధించి నిరుపేద వర్గాలలోని కుటుంబపోషణకర్త చనిపోతే, as per the guidelines of the Government, వారికి డబ్బు వస్తుంది. దాంట్లో డిస్ ప్యూట్ లేదు. కానీ, కేవలం యాభై వేల రూపాయల వరకూ మాత్రమే పరిమితం అయి ఉంది. అది కూడా పూర్తి స్థాయిలో అమలుచేయబడడం లేదు. క్వంటమ్ ఆఫ్ అమౌంట్ ను అయిదు లక్షల రూపాయల వరకూ పెంచాలని కోరుతున్నాను. మరణం ఏ విధంగా సంభవించినా, అనారోగ్యంతో చనిపోయినా, బలవన్మరణం అయినా, ఏ విధంగా చనిపోయినా, రైతును ఆదుకోడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా “రైతుబీమా” ను అమలు చేస్తోంది. అదే విధంగా నిరుపేదలకు రైతుబీమాకి ఏ విధంగా ఇస్తున్నారో ఆ విధంగా ఇచ్చినప్పుడే మన రాష్ట్రంలో సమానత్వాన్ని అమలు చేసినట్లు అవుతుంది.

10.40 | ఉ. ఆ సమానత్వాన్ని, సామాజిక వెనకబాటుతనానికి గురైనటువంటి నిరుపేదవర్గాలకు అందించేందుకు రైతుబీమా లాంటి ఒక పథకాన్ని తీసుకురావలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపైన ఉన్నది. రైతుబీమా పథకాన్ని ఒక

ఇన్నోవేటివ్ ప్రోగ్రాం గా మీరు భావించారు. This innovative programme should be given to below the poverty line people as well. అప్పుడు మాత్రమే ఆశించిన ఫలితాలను పొందడం సాధ్యమౌతుందని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్:- గౌరవ సభ్యులు శ్రీహరి గారు చెప్పినట్లుగా ఇంతకుముందు నల్గొండ జిల్లాలో జరిగిన రెండు మేజర్ యాక్సిడెంట్లలో ప్రతి బాధిత కుటుంబానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రూ.2,00,000/-ల ఎక్స్ గ్రేషియాను ఇవ్వడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఇటువంటి సంఘటనలు చోటుచేసుకున్నప్పుడు, నేరుగా కలెక్టరు గారి ద్వారా రూ.2,00,000/-ల ఎక్స్ గ్రేషియాను బాధిత కుటుంబాలకు అందజేయడం జరుగుతోంది. కాబట్టి, గౌరవ మంత్రి గారూ, ఇద్దరు గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలను ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్ళి, బాధిత కుటుంబాలకు మనం ఏ రకంగా సహాయం చేయగలమో పరిశీలించండి.

శ్రీ సింగిరెడ్డి నిరంజన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పేదలకు అన్ని సందర్భాల్లో న్యాయం జరగాలనేదే ప్రభుత్వ లక్ష్యం. వ్యక్తిగతంగా నేను కూడా అదే భావనతో ఉన్నాను. అందులో ఏమీ అనుమానం లేదు. వాస్తవంగా, అసంఘటిత రంగంలో ఉండేటువంటి అనేక లక్షల మంది ఏదో ఒక రూపంలో ఇన్ సూరెన్స్ పరిధిలోకి వస్తున్నారు. ఆటో డ్రైవర్లు, మత్స్యకార్మికులు, గీత కార్మికులు, చేనేత కార్మికులు, బీడీ కార్మికులు వంటి అనేక రంగాలకు చెందిన వారికి ఏదో ఒక ఇన్ సూరెన్స్ కవర్ ఉంది. కానీ, వీటన్నింటిలో కవర్ కాకుండా అచ్చంగా వ్యవసాయ రంగంలో మాత్రమే పనిచేసేటువంటి వాళ్ళు ఎంత మంది ఉన్నారు? భూమి లేకుండా, రైతు బీమాలో కూడా కవర్ కాలేనటువంటి వాళ్ళు ఎంతమంది ఉన్నారనే సమగ్ర సమాచారాన్ని వ్యవసాయశాఖ ద్వారా మేము సేకరిస్తాం. దానిపై సంపూర్ణ కుసరత్తు చేసి, గ్లెడ్ లైన్స్ ఫ్రీమ్ చేసి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకుపోతాం. ఇది పాలసీ నిర్ణయం కాబట్టి, దీనిని కేబినెట్ ఆమోదించవలసిన అవసరముంది. అయితే, ఈ విషయంలో ఎదురయ్యే ఆటంకాలను ఏవిధంగా అధిగమించవచ్చో ఆలోచనలు చేసి,

సూచించవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వమే నేరుగా కాకుండా ఇన్ సూరెన్స్ కంపెనీలు సహాయం అందించగలిగే విధంగా ఆలోచన చేయాలి. ఆ పథకాన్ని ఇన్ సూరెన్స్ కంపెనీలు ఆమోదించే విధంగా ఆ ఆలోచనలు చేయాలి. రైతుబీమా పథకాన్ని ఎల్.ఐ.సి. ఇన్ సూరెన్స్ కంపెనీ ద్వారా అమలు చేయడం జరుగుతోంది. Chairman Sir, we will take it up.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నారాయణ రెడ్డి గారు ప్రస్తావించిన విషయం, చాలా ముఖ్యమైనటువంటిది. బ్యాంకుల విలీనీకరణం సందర్భంగా, విజయా బ్యాంకు యూనియన్ బ్యాంకులో విలీనం కావడం జరిగింది. రైతుబంధు క్రింద రైతులు మనకు ఇచ్చిన అకౌంట్లలోనే డబ్బులు వేయడం జరిగింది. ఈ రెండు బ్యాంకుల మధ్య జరుగుతున్న విలీనీకరణం కారణంగా ఏర్పడిన సమస్యల వలన, రైతుల బ్యాంకు అకౌంట్లలోకి డబ్బులు జమ కాకుండా, తిరిగి వెనక్కి వచ్చాయి. ఆవిధంగా వెనక్కి వచ్చిన డబ్బులు కేవలం రూ.27 కోట్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. ఆ రూ.27 కోట్లను ప్రభుత్వం ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉంది. ఆ బ్యాంకుల నుండి సమాచారం తెప్పిస్తున్నాం. ఆ సమాచారం రాగానే క్లియర్ చేసిస్తాం.

ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు ఉచిత ఇంటర్నెట్ సేవలు

ప్రశ్న నెం.3517(16) శ్రీ కాటేపల్లి జనార్థన్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి. గౌరవనీయులైన విద్యాశాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

ఎ) కంప్యూటర్ విద్యను పునరుద్ధరించే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వ పాఠశాలలన్నింటికీ ఉచితంగా ఇంటర్నెట్ సేవలను అందించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా;

బి) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

సి) ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవ విద్యాశాఖామంత్రులు (శ్రీమతి పట్టాభి సబితా ఇంద్రారెడ్డి):-

ఎ) లేదండీ.

బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

సి) ప్రస్తుతం 2019-2020, యుడిఐఎస్ఇలో లభ్యంగా ఉన్న డేటా ప్రకారం స్థానిక కార్యక్రమాల ద్వారా 1174 పాఠశాలలకు ఇంటర్నెట్ సౌకర్యాన్ని కల్పించడమయింది. పాఠశాల విద్య మరియు అక్షరాస్యత శాఖ కొత్త ఢిల్లీలోని కేంద్ర ప్రభుత్వ విద్యామంత్రిత్వశాఖ యొక్క ఫైబర్ టు ది హోం (ఎఫ్టిఐహెచ్) కార్యక్రమం క్రింద రాష్ట్రంలో 286 పాఠశాలలకు ఇంటర్నెట్ కనెక్షన్లను సమకూర్చింది.

శ్రీ కాటేపల్లి జనార్ధన్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా నూతన టెక్నాలజీని ఎడ్యుకేషన్ కు అనుసంధానం చేయవలసిన పరిస్థితి ఉంది. కంప్యూటర్ ఎడ్యుకేషన్ ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రాముఖ్యత పొందింది. గతంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో కంప్యూటర్ శిక్షణనిచ్చేందుకు కొన్ని సంస్థలకు 5 సంవత్సరాల పాటు బాధ్యతలను అప్పగించడం జరిగింది. 5 సంవత్సరాల కాలం ముగియడంతో, ఆ కంప్యూటర్ శిక్షణ నిలిచిపోయింది. ప్రస్తుతం విద్యావిధానంలో జ్ఞాన సముపార్జనకై కంప్యూటర్ ఎడ్యుకేషన్ ప్రాముఖ్యత ఎంతో పెరిగింది. మన ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదివే విద్యార్థుల ఆర్థిక, సామాజికస్థితిగతులు మనకి తెలుసు. వారికి కంప్యూటర్లు ఉండవు. ప్రాజెక్టు వర్కు చేయాలన్నా, దీని గురించైనా సమాచారం తెలుసుకోవాలన్నా కూడా ఒక కంప్యూటరు, దానికొక ఇంటర్నెట్ కనెక్షన్ తప్పనిసరి అవుతోంది. ఈ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, మన ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో, కళాశాలల్లో, యూనివర్సిటీల్లో కంప్యూటర్ ఎడ్యుకేషన్ను పునరుద్ధరించి, ఇంటర్నెట్ సౌకర్యాన్ని కూడా కల్పించినట్లైతే, ఆ పేద విద్యార్థులకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగ పరంగా గానీ, విద్యా పరంగా గానీ కాంపిటేటివ్ ఎగ్జామ్స్ లో పార్టిసిపేట్ చేసే విధంగా విద్యార్థుల కోసం ఒక మన ఐ.టి.శాఖామాత్యులు శ్రీ కె.తారక రామారావు గారు ఐ.టి.ప్రోగ్రామ్ ను రూపొందించిన విషయం మనందరికీ తెలుసు. అదేవిధంగా, మన స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ కు కూడా ఇంటర్నెట్ సౌకర్యాన్ని కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా సగానికిపైగా జనాభా కంప్యూటర్ ను ఉపయోగిస్తున్నారు. ఉన్నతస్థాయిలో ఉన్న వాళ్ళ ఇళ్ళల్లో కంప్యూటర్లు ఉంటాయి గానీ, ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదివే విద్యార్థుల ఇళ్ళల్లో కంప్యూటర్లు ఉండవు. కనుక, వారికి ఏదైనా సమాచారాన్ని క్షణాల్లో తెలుసుకోవడానికి వీలుగా, ఆయా పాఠశాలల్లోనే ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం కలిగిన కంప్యూటర్ ని ఏర్పాటు చేసినట్లైతే బాగుంటుందనేది నా అభిప్రాయం. అదేవిధంగా ఆ ఇంటర్నెట్ ద్వారా వివిధ సబ్జెక్టులపై నాలెడ్జిని పొందే అవకాశం ఆ పేద విద్యార్థులకి లభిస్తుంది.

మిస్టర్ చైర్మన్:- మీరు ప్రశ్న వేశారు. మంత్రి గారు సమాధానమిచ్చారు. మళ్ళీ ఆ ప్రశ్నలోని సబ్జెక్టు మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ కాటేపల్లి జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఇంటర్నెట్ సౌకర్యంతో కంప్యూటర్లు ఉన్నట్లైతే, ఆ విద్యార్థులు ఏ సమాచారాన్నైనా పొందగలుగుతారు. కాబట్టి, దీని యొక్క ప్రాముఖ్యత గురించి వివరిస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో, ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో, యూనివర్సిటీల్లో కంప్యూటర్ విద్యను ప్రవేశపెడుతూ, కంప్యూటర్లతోపాటు ఇంటర్నెట్ సౌకర్యాన్ని కల్పించినట్లైతే, బీద పిల్లలకు మనం మేలు చేసినాళ్ళ మౌతామని తెలియజేస్తున్నాను. దీని గురించి ఒకసారి ఆలోచన చేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కూర రఘుత్తమ్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, దాదాపు 6600 ఉన్నత పాఠశాలల్లో కంప్యూటర్లు ఉన్నాయి. కానీ, కంప్యూటర్ ఆపరేటర్ లేక గత 3 సంవత్సరాలుగా నిరుపయోగంగా ఉండి, అవి ప్రస్తుతం పనికిరాకుండా పోతున్నాయి. కాబట్టి, ఆ కంప్యూటర్లను వినియోగంలోకి తీసుకురావలసిన అవసరమున్నది. ఉద్యోగ కల్పన కొరకు గానీ, విద్యాపరమైన విజ్ఞానాన్ని అందించడం కోసం గానీ, మన ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదువుకుంటున్న పేద విద్యార్థులకు కంప్యూటర్ విద్యను అందించవలసిన అవసరముంది. కాబట్టి, ఒక్కొక్క

పాఠశాలకు కనీస వేతనంతో ఒక కంప్యూటర్ ఆపరేటర్ని నియమించే విషయమై ఆలోచన చేయవలసిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.భాను ప్రసాద్ రావు (స్థానిక సంస్థలు - కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, జియో లాంటి ఇంటర్నెట్ ప్రావైడర్ సంస్థలు, మన రోడ్లను తవ్వకుంటూ, మన ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ని వాళ్ళ కోసం ఉపయోగించుకుంటున్నాయి. కాబట్టి, కంప్యూటర్ సౌకర్యం కలిగిన ప్రతి ఉన్నత పాఠశాలకూ ఆ సంస్థలు ఉచితంగా ఇంటర్నెట్ సౌకర్యాన్ని అందించే విధంగా ఏదైనా ఒక రూల్ని కనుక తీసుకువచ్చినట్లైతే, ఇరువురికీ ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. కాబట్టి, నా ఈ సూచన విషయమై ఆలోచించ వలసిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పట్లళ్ళ సబితా ఇంద్రారెడ్డి (విద్యా శాఖామాతృలు):- అధ్యక్షా, ఈ కరోనా సమయంలో ఆన్లైన్ విద్యను తప్పనిసరిగా అందించవలసిన ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ప్రతి పాఠశాలలో కంప్యూటర్ ఉండవలసిన గురించి విషయం అందరికీ అర్థమయ్యింది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదివే పేద విద్యార్థులకు కచ్చితంగా ఆ సౌకర్యాలను అందించాలనే ఆలోచనలో ప్రభుత్వం కూడా ఉంది. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు విద్యాశాఖకు రూ.2000కోట్లను మంజూరు చేసే సమయంలో కూడా, ఈ విషయాన్నే ప్రస్తావిస్తూ, 'ప్రస్తుతం మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఆలోచన చేయండి. ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ అంటే కేవలం బిల్డింగు ఒక్కటే కాదు, లైబ్రరీ ఉండాలి, కంప్యూటర్లుండాలి, ఇంటర్నెట్ సౌకర్యముండాలి, ఇంతకు ముందున్న కంప్యూటర్ల అనుసంధానం మొదలగు అంశాలపై సమగ్రమైన ప్రణాళికను రూపొందించండి' అని మాకు సూచించారు. ఆ దిశగా వారు ఒక కమిటీని కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. నాతోపాటు, గౌరవ మంత్రివర్యులు హరీష్ రావు గారూ, గౌరవ మంత్రివర్యులు తారక రామారావు గారూ మరియు గౌరవ మంత్రివర్యులు ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు గారితో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

10.50 ఉ. నాతోపాటు గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ టి.హరీష్ రావు, శ్రీ తారకరామారావు, శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావుతో కమిటీని కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కమిటీకి సంబంధించి గైడ్లైన్స్ ఏర్పాటు చేయమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తెలిపినందుకు, పాఠశాలలను బాగు చేసుకునేందుకు ఇదొక గుప్ప అవకాశంగా భావిస్తూ, గౌరవ శాసనసభ్యులు తమరి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వవలసిందిగా మీ ద్వారా అభ్యర్థిస్తున్నాను అధ్యక్షా. దేశ వ్యాప్తంగా నేటి పరిస్థితులలో డిజిటల్ విద్యనందించడానికి పాఠశాల విద్య మరియు అక్షరాస్యత విభాగంలో భారత ప్రభుత్వం వారు ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం కల్పించేందుకు చొరవ చూపుతున్నందుకు మనం కూడా దానిని అందిపుచ్చుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. న్యూ ఢిల్లీ విద్యాశాఖ అందించిన ఫైబర్ లు హోమ్ కార్యక్రమంలో భాగంగా రాష్ట్రంలో 286 పాఠశాలలకు ఇంటర్నెట్ కనెక్షన్స్ అందించడం జరిగింది. ఈ సదుపాయాన్ని పూర్తిగా పాఠశాలలకు ఉపయోగించుకోవాలనే ప్రయత్నంలో భాగంగా ఫస్ట్ ఫేస్ లో కొంత చేసాము, ఉమ్మడి ఖమ్మం, రంగారెడ్డి జిల్లా, నిజామాబాద్ లో 286 పాఠశాలలకు ఈ కనెక్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్ట్ అమలు కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రాలకు సమన్వయకర్తలను నియమించడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక నోడల్ ఆఫీసర్ ను కూడా నియమించడం జరుగుతుంది. దీనిలో టీ-ఫైబర్ నెట్ ద్వారా అన్ని ప్రభుత్వ సంస్థలకు ఇంటర్నెట్ కనెక్షన్స్ ఇచ్చేందుకు ఒక ప్రణాళిక రూపొందించడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశాలతో మంత్రివర్యులు కేటీఆర్ గారితో చర్చించుకుని, ఐ.టి. శాఖతో కో-ఆర్డినేట్ చేసుకుంటూ పాఠశాలలకు ఇంటర్నెట్ కనెక్షన్లు ఇప్పిస్తే బాగుంటుందనే ప్రణాళిక రూపొందిస్తున్నాము. త్వరలో ఆ కార్యక్రమాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు తీసుకువెళుతుందని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

వైద్యులు మరియు పారా - మెడికల్ సిబ్బంది

నియామకం

ప్రశ్న నెం.3580 (17) సర్వశ్రీ ఎం.ఎస్.

ప్రభాకర్ రావు, అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి, - ఎం.ఎల్.సి.లు

గౌరవనీయులైన వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో ఆరోగ్య మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరచడానికి వివిధ చర్యలను చేపడుతున్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) అయితే, గత ఐదు సంవత్సరాలలో నియమించిన డాక్టర్లు మరియు పారా మెడికల్ సిబ్బంది సంఖ్య ఎంత; మరియు ఖాళీగా ఉన్న పోస్టుల సంఖ్య ఎంత?

ఇ) డాక్టర్లు మరియు పారా మెడికల్ సిబ్బంది తగినంతగా లేనందున ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో వైద్య సేవలు ప్రభావితమయిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

ఈ) రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులన్నింటిలో డాక్టర్లు, నర్సులు, పారా మెడికల్ సిబ్బంది మొదలైనవారిని నియమించడానికి తీసుకుంటున్న చర్య ఏమిటి?

అనుబంధం - I

డాక్టర్లు, పారా మెడికల్ సిబ్బంది నియామకం మరియు గత 2 సంవత్సరాలలో నియామకాల మరియు ఖాళీల వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

వరుస సంఖ్య	పోస్టు	మంజూరు గత ఐదు సం॥లో భర్తీ చేసినవి				భర్తీ చేసిన మొత్తం పోస్టులు			
		చేసిన సిబ్బంది	రెగ్యులర్	కాంట్రాక్టు	మొత్తం	రెగ్యులర్	కాంట్రాక్టు	సిబ్బంది	ఖాళీలు
1.	డాక్టర్లు	5316	2437	554	2991	3188	554	3742	1574
2.	స్టాఫ్ నర్సులు	7743	0	688	688	3731	688	4419	3324
3.	పారా మెడికల్ సిబ్బంది	4036	19	996	1015	1782	996	2778	1258
	మొత్తం	17095	2456	2238	4694	8701	2238	10939	6156

అనుబంధం - II

తెలంగాణ రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (టి.ఎస్.పి.ఎస్.సి.)కు క్రింది ఖాళీలను నోటిఫై చేయడమయింది. నియామకాలు వివిధ దశలలో ఉన్నాయి.

మిగిలిన ఖాళీలను భర్తీ చేసే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

అనుబంధం - II

తెలంగాణ రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (టి.ఎస్.పి.ఎస్.సి)కు క్రింద ఖాళీలను నోటిఫై చేయడమయింది. నియామకాలు వివిధ దశలలో ఉన్నాయి.

వరుస సంఖ్య	పోస్టు	టిఎస్పిఎస్సికి నోటిఫై చేసిన ఖాళీల సంఖ్య
1.	డాక్టర్లు	134
2.	స్టాఫ్ నర్సులు	3967
3.	పారా మెడికల్ సిబ్బంది	1143
	మొత్తం	5244

శ్రీ ఎం.ఎస్.ప్రభాకర్ రావు (స్థానిక సంస్థలు - హైదరాబాదు):-

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత వైద్య రంగం చాలా అభివృద్ధి చెందింది. ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచనలకు అనుగుణంగా క్వాలిటీ మెడికల్ సర్వీసెస్ అందించడంలో చాలా సక్సెస్ అయ్యాయి. చాలా ఆసుపత్రులను అప్ గ్రేడ్ చేసుకోగలిగాము. వంద పడకల ఆసుపత్రులను అప్ గ్రేడ్ చేశాము. ఆక్సిజన్ సిలిండర్లు, వెంటిలేటర్ల సంఖ్యను పెంచుకున్నాం. కానీ దానికి ప్రాపోర్షనేట్ గా డాక్టర్లను, నర్సులను మాత్రం మనం పెంచుకోలేదు. మంత్రిగారిచ్చిన స్టేట్ మెంట్ చూస్తే శాంక్షన్డ్ ఫ్రెన్ట్ 17,095 ఉంటే, ఐదు సంవత్సరాలలో 4,694 మాత్రమే రిక్రూట్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ గ్యాప్ ను ఎప్పటిలోపు ఫిల్ చేస్తారని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను అధ్యక్షా. చాలా చోట్ల డాక్టర్లు అన్-ఆథరైజ్డ్ లీప్ పెట్టుకుని దుబాయి వంటి ఇతర దేశాలకు లాంగ్ పీరియడ్ వెళ్ళిపోయి, అక్కడ డబ్బులు బాగా సంపాదించుకొని, వాళ్ళ ప్రమోషన్ సమయానికి ఇక్కడికి తిరిగి వచ్చి ప్రమోషన్ తీసుకుంటున్నారు, మళ్ళీ ప్రభుత్వం నుండి ప్రత్యేకంగా ఎటువంటి అనుమతులు తీసుకోకుండా విదేశాలకు వెళ్ళిపోతున్నారు. ఇలా వాళ్ళు చేయడం వల్ల కొత్త రిక్రూట్ మెంట్ చేయలేకపోతున్నాము, క్వాలిటీ సర్వీసెస్ అందించలేకపోతున్నాము. దీని కోసం తెలంగాణ స్టేట్ సబార్డినేట్ రూల్ నెం.10 (e) ప్రకారం, మ్యాండేటరీ పీరియడ్ ను తగ్గించండి. ఆరు నెలలు, ఒక సంవత్సరం సెలవుల నిబంధనలను సడలించండి. ఒక నెల

వరకు అన్-ఆథరైజ్డ్ ఆబ్జెన్స్ ఉంటే టర్మినేట్ చేసేయండి. ఆ ప్లేస్ లో సర్వీస్ చేసేందుకు ఇంకా చాలామంది డాక్టర్లున్నారు.

నర్సింగ్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం పేషంట్, నర్స్ రేషియో ఒకటి ఉంటుంది. దాని ప్రకారం ICUలో ఉన్న ఒక పేషంట్ కి ఒక నర్స్ ఉండాలి. ఇంటర్మీడియట్ వార్డ్ లో ముగ్గురు పేషంట్లకు ఒక నర్స్ ఉండాలి. జనరల్ వార్డ్ లో ఐదు పేషంట్లకు ఒక నర్స్ ఉండాలి. కానీ దీనిని ఎక్కడ కూడా ఫాలో అవ్వడం లేదు. ఇరవై, ముప్పై పేషంట్లకు ఒక నర్స్ పని చేస్తున్నారు. కాబట్టి, దీనిపై ఒక ఆలోచన చేస్తే, ఒక క్వాలిటీ సర్వీస్ అందించగలిగే ఆస్కారముంటుందని తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

ఇటీవలి కాలంలో ఆయుష్ డాక్టర్లకు సర్జరీ చేసేందుకు అనుమతినిచ్చినట్లు తెలిసింది. అలోపతి డాక్టర్లు ఐదు, ఆరు సంవత్సరాలు ట్రైన్ అయిన తరువాత ఆపరేషన్ కు అనుమతి తీసుకుంటే, ఆయుష్ డాక్టర్లకు మాత్రం ఎలాంటి ట్రైనింగ్ లేకుండా 55 ఆపరేషన్ ప్రొసీజర్లకు Government of India అనుమతిచ్చింది. ఇది ఆశ్చర్యకరమైన విషయం అధ్యక్షా. దీనిపై ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచన చేస్తోందా? ఉస్మానియా ఆసుపత్రిని పిష్టే చేయడం వల్ల దాదాపు 800 బెడ్స్ ను, మూడు ఆపరేషన్ థియేటర్లను కోల్పోయాము, దీని వల్ల డాక్టర్లకు, పేషంట్లకు అనేక ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. కాబట్టి ఉస్మానియా ఆసుపత్రి కోసం కొత్త బిల్డింగ్ ఏమైనా కట్టిస్తారా, లేదంటే పాత బిల్డింగ్ ని రెనోవేట్ చేయించే ఆలోచన ఏమైనా చేస్తున్నారా అనేది స్పష్టం చేయవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ):- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ వైద్య రంగానికి ఎంత చేసినా ఇంకా మిగిలే ఉంటుందనేది మనకు ప్రత్యక్షంగా కనిపిస్తోంది. గౌరవ సభ్యులు ప్రభాకర్ రావుగారు చాలా విషయాలు గుర్తు చేశారు. ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో PHCలు పని

చేస్తున్నాయి. అందులో కొన్ని పీహెచ్సీలు 9 గంటలపాటు పని చేస్తే, కొన్ని PHCలు 24 గంటలు పని చేస్తాయి. 24 గంటలు పని చేసే PHCలకు డాక్టర్లు సరైన సంఖ్యలో లేరు, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నియామకాలు ఇబ్బందికరంగా ఉన్నాయని చెప్పారు. దానికి ప్రత్యామ్నాయం కనుగొనాలని, ఆ PHCలలో డాక్టర్లు పూర్తిగా ఉండేట్లు ఏర్పాట్లు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా, పేషంట్ల సంఖ్యకు, నర్సుల సంఖ్యకు తేడా కనపడుతోంది. అది కూడా గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 24 గంటలు పని చేసే కొన్ని PHCలు పట్టణాలకు దగ్గరగా ఉండగా, మారుమూల ప్రాంతాలలో ఉన్న PHCలు 24 గంటలు కాకుండా పాక్షికంగానే పని చేస్తున్నాయి. వాటిని కూడా ఒకసారి రివ్యూ చేసి 24 గంటలు ఆ PHCలు పని చేసేట్లు చర్యలు చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. డెప్యూటీ సీనిల్ సర్జన్, సీనిల్ సర్జన్లకు ఏ విధంగా జీతాలు ఇస్తున్నారు, ఆ విధంగా స్పెషలిస్ట్ డాక్టర్లకు ఇస్తే బాగుంటుంది. కాబట్టి, స్పెషలిస్టు డాక్టర్ల జీతభత్యాలలో కూడా మార్పులు చేసి, వాళ్ళను పనిలో పెట్టుకునేందుకు ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది. కరోన వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వ వైద్య రంగం లేకపోతే, ప్రజలకు బ్రతుకు లేదనేనది స్పష్టమైంది. అవసరం వచ్చినప్పుడు కార్పొరేట్ వాళ్ళు మనకు సహాయం చేయరనేది కూడా తెలిసిపోయింది. అందుకొరకు, బడ్జెట్లో డాక్టర్లకు అదనపు నిధులను ఇచ్చి, ఈ చర్యలకు ఒక కమిటీ వేసి తగు నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా మంత్రివర్గంకు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

11.00

ఉ.

JANAB SYED AMINUL (جانب سید امین الحسنی)
HASAN JAFRI, LOCAL AUTHORITIES
.....: (CONSTITUENCY - HYDERABAD) چیئر مین صاحب!
ہیلتھ سسر صاحب نے یہ بتایا کہ نرسز کی زیادہ جائیدادیں ہیں اور ڈاکٹرس کے
اُستے زیادہ نہیں ہیں، نیم طبی عملہ کی بھی اتنی زیادہ نہیں ہیں، جتنی کہ نرسز کی
ہیں۔ جہاں پر ڈاکٹرس کی بات آرہی ہے آپ کو یہ بتاتا چلو کہ حکومت اضلاع میں
5 نئے میڈیکل کالج کالجس کا قیام عمل میں لایا۔ اس کے تدریسی عملہ کی حیثیت سے سسر

ڈاکٹرس ہوا کرتے ہیں وہ کام کرتے ہیں؛ تو میں یہ چاہتا ہوں کہ 5 نئے میڈیکل
کالجس میں بستروں کی تعداد میں اضافہ کیا جائے۔ 700 بستروں کا ہر ایک
ہاسپٹل میں انتظام ضروری ہے۔ کیا سینٹر ڈاکٹرس کی فیکٹی موجود ہے؟ میڈیکل
کالجس کے عملہ کے وظیفہ کی حد عمر کو بڑھا کر 65 سال کر دی گئی ہے۔ مگر اب
گاندھی میڈیکل کالج میں بھی فیکٹی کی قلت دیکھی جارہی ہے، عثمانیہ میڈیکل کالج
میں بھی یہی صورتحال ہے اور نمس کے بھی ایسے ہی حالات ہیں، اضلاع میں بھی
ان کی قلت ہی ہے اس کے تعلق سے کیا کیا جا رہا ہے؟

پر بھاکر صاحب نے کہا کہ عثمانیہ ہاسپٹل کی قدیم آثار قدیمہ کی حامل جو
عمارت ہے اس کو جوں کا توں رکھنا چاہتے ہیں تو رکھنے یا پھر اس کو برخواست
کر دیئے۔ عثمانیہ ہاسپٹل کی اس عمارت کو بن کر 100 سال سے زیادہ کا عرصہ گزر
گیا ہے عثمانیہ ہاسپٹل کو set-up کر کے اور قدیم عمارت کو بطور آثار قدیمہ محفوظ
کر دیئے۔ اس کی مرمت و داغ دوزی کر کے ہیلتھ میوزیم بنائے، کئی لوگوں کو اس کا
علم نہیں ہے کہ ہاٹ عامہ میں ایک ہیلتھ میوزیم کام کرتا ہے۔ تو یہاں سے اس ہیلتھ
میوزیم کو وہاں تبدیل کر سکتے ہیں، آپ ہیلتھ میوزیم کو عثمانیہ ہاسپٹل کی جو بھرپور
بلڈنگ ہے اس کی مرمت اور داغ دوزی کر کے اس میں منتقل کیجئے! اور وہاں جو
بہت ساری جگہ ہے اور دوسری چھوٹی موٹی کئی بلڈنگس ہیں وہ نہ تو آثار قدیمہ اور
نئی فن ثقافت کی اہمیت کے حامل ہیں۔ اس کو توڑنے سے وہاں پر کافی جگہ حاصل
ہوگی، جو کہ کئی ایکریز میں نکلتی ہوگی، وہاں ایک نیا اور اچھا کالمیکس بنائے۔ شکر یہ

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు

డాక్టర్స్, స్టాఫ్ నర్సు, ప్యారా మెడికల్ సిబ్బందికి సంబంధించి
శాంక్షన్ పోస్టుల వెకెన్సీస్ సెవరేట్గా ఇచ్చారు. ఈ ఖాళీల
భర్తీ ప్రక్రియను పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ ద్వారా చర్యలు
చేపడతామని పేర్కొన్నారు. ఈ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ ద్వారా
చేపడుతున్న చర్యల్లో డాక్టర్ల పోస్టులకు సంబంధించి 1,574
వెకెన్సీలు ఉంటే నోటిఫై చేసినవి కేవలం 1,034 మాత్రమే.
స్టాఫ్ నర్స్లు 3,967, ప్యారా మెడికల్ పోస్టులు 1,143
ఉన్నాయి. పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ ద్వారా ఖాళీలను ఎప్పటిలోగా
భర్తీ చేస్తారు? స్టాఫ్ నర్స్లకు సంబంధించి దాదాపు 50
శాతం ఖాళీలు, అలాగే ప్యారా మెడికల్ సిబ్బందికి
సంబంధించి కూడా ఖాళీలున్నాయి. మనం మౌలిక

సదుపాయాల కల్పనలో భాగమైన స్టాఫ్ ను సమకూర్చుకోవడానే ఆశించిన వైద్య సదుపాయాలు పొందడం సాధ్యం కాదు. అదే విధంగా ఆసుపత్రుల గుర్తింపుకు సంబంధించి నేషనల్ హెల్త్ మిషన్ ద్వారా ఈ మధ్యనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 9 ఆసుపత్రులను, 100 పడకల నుండి 300ల పడకలకు పెంచుతున్నట్లు వార్తా పత్రికలలో వచ్చిన సమాచారాన్ని నేను చదవడం జరిగింది. ఇన్ పేషంట్లు, ఔట్ పేషంట్లు యొక్క రోగుల తాకిడిని బట్టి ప్రతిపాదించాలి. ఉదాహరణకు ఉమ్మడి జిల్లాలో ఉన్న అన్ని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల కన్నా జగిత్యాల ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో రోగుల తాకిడి అత్యధికంగా ఉన్నది. గౌరవ మంత్రి ఇండ్రకర్ణ రెడ్డిగారు 300 పడకల ఆసుపత్రిని ప్రతిపాదించుకున్నారు. మరి మాలాంటి వారి పరిస్థితి ఏం కావాలి? గౌరవ మంత్రిగారు జగిత్యాల ఆసుపత్రిని దత్తత తీసుకొని 300 పడకల ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిగా అప్ గ్రేడ్ చేయడానికి చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

జగిత్యాలలోని డయాలసిస్ సెంటర్స్ లో దాదాపు 250 నుండి 300 మంది వెయిటింగ్ లిస్ట్ లో ఉంటారు. కానీ ఆ సెంటర్ లో కేవలం 5 పడకలు మాత్రమే ఉన్నాయి. దానిలో ఒకటి హెచ్ ఐవి పాజిటివ్ వారికి కేటాయించగా, నాలుగు మాత్రం మిగిలి ఉంటాయి. అంటే 60 మంది కంటే ఎక్కువ మందికి డయాలసిస్ చేసే పరిస్థితి లేదు. వెయిటింగ్ ఎక్కువ ఉన్న సెంటర్లను పరిగణనలోకి తీసుకొని మరొక పది బెడ్స్ ను మంజూరు చేసే విధంగా చర్యలు చేపడితే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఫారూక్ హుస్సేన్ (నామినేటెడ్):- అధ్యక్షా, మొట్టమొదటిసారిగా “ఆరోగ్య శ్రీ” పథకం క్రింద దాదాపు 40 డయాలసిస్ సెంటర్స్ ను ప్రారంభించారు. నేను మా స్నేహితుడిని చూడడానికి పైవేటు ఆసుపత్రికి వెళ్లడం జరిగింది. అక్కడ మా స్నేహితుడు వీల్ ఛైర్ లో లోపలికి వెళుతున్నాడు. అతను కోటిళ్ళురుడే. అతనిని చూసి శ్రీనివాస్ రెడ్డిగారు బాగున్నారా అని పలకరించాను. అతను లేచి నిలబడినాకు చావు వస్తే బాగుండు అని చెప్పి బాగా ఏడ్చాడు. ఎన్ని వేలు ఖర్చు అయినా సరే నేను భరిస్తాను, ఈ బాధ

తట్టుకోలేకపోతున్నాను అని నాతో అన్నాడు. సిద్ధిపేట, కరీంనగర్, వరంగల్, నిజాంబాద్ లో డయాలసిస్ సెంటర్స్ నడుస్తున్నాయి. డబ్బులు తీసుకొని అయినా సరే ప్రభుత్వం, వారికి సౌకర్యం కల్పిస్తే బాగుంటుంది. డయాలసిస్ పేషంట్ కి, కొడుకు, భార్య, అటెండర్ ఎవరో ఒకరు అతనికి సాయంగా ఉండాలి. గతంలో హైదరాబాద్ లో తప్ప ఎక్కడా డయాలసిస్ సెంటర్స్ లేవు. నేడు 32 జిల్లాల్లో డయాలసిస్ సెంటర్స్ పనిచేస్తున్నాయి. అర్జులైన వారికి ఉచితంగా చేయండి. డబ్బులు తీసుకొని అయినా సరే డయాలసిస్ చేయించుకుంటామంటే వారి ఊర్లోనే డయాలసిస్ చేసే విధంగా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని, దీనిని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి ఆలోచించాలని వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ (ఆరోగ్య శాఖ):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు, జీవన్ రెడ్డి, జాఫ్రీ, ఫారూక్ హుస్సేన్, నర్సిరెడ్డి గార్లు అనేక విషయాలను ప్రస్తావించారు. ఈ శాఖ యొక్క స్వభావం ఏమిటంటే ఎంత పని చేసినా తక్కువనే చెప్పాలి. ఆదివారాలు, బండ్లు, పండుగలతో సంబంధం లేకుండా కోనా సమయంలో కూడా డెలవరీలు, డయాలసిస్ లు వంటి కొన్ని అత్యవసర సేవలను అందించాలి కాబట్టి, 365 రోజులు పనిచేస్తూనే ఉండాలి. మరొక ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే ఎంత టెక్నాలజీ ఉన్నప్పటికీ మనుషులతో పని లేకుండా పని జరిగే డిపార్ట్ మెంట్ కాదు ఇది. అ మనిషి కూడా మంచి స్వభావము కలిగిన వ్యక్తి అయితే తప్ప, మాములు మనిషివల్ల పని జరిగే ఆస్కారం లేదు. సభ్యులు ఫారూక్ హుస్సేన్ గారు, ప్రభాకర్ రావు గారు చెప్పినట్లుగా డయాలసిస్ పేషంట్ల గురించి తలుచుకుంటే నిజంగా దుఖం వస్తుంది. డయాలసిస్ పేషంట్ ఉంటే ఆ కుటుంబం మొత్తం చితికిపోయినట్లే అధ్యక్షా. భర్తకు వస్తే భార్య, భార్యకి వస్తే భర్త లేదా ఆ కుటుంబ సభ్యులు వారికి సాయంగా ఉండాలి తప్ప మరొక మార్గం లేదు.

తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత 46 డయాలసిస్ సెంటర్స్ ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇంకొక 15 డయాలసిస్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయడం కోసం

ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి. ఎక్కడైతే మిషన్ల కొరత ఉందో అక్కడ మిషన్లను పెంచుకునే ప్రయత్నం చేయడం, ఈ సమస్య ఉన్న కొత్త ప్రాంతాలను గుర్తించి అలాంటి ప్రాంతాలకు కొత్తగా పర్మిషన్లు ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తాము. సభ్యులు ఫారూక్ హుస్సేన్ గారు చెప్పినట్లు ఆరోగ్య శ్రీ, ఈ.హెచ్.ఎస్.లో మరియు జర్నలిస్టులకు కూడా ఈ సదుపాయం ఉంది. కాబట్టి, ఈ వైద్యం కోసం డబ్బులు కట్టనవసరం లేదు. 99.9 శాతం డయాలసిస్ పేషంట్లు ప్రైవేటులో లేదా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో వైద్యం చేయించుకునే వారికి అయ్యే ఖర్చును ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. కాబట్టి, ఎక్కడ కూడా డబ్బులు చెల్లించవలసిన అవసరం లేదు.

అదే విధంగా వైద్య ఆరోగ్య శాఖ సిబ్బంది విషయానికి వస్తే, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మానవ వనరులు ఆరోగ్యంగా లేకపోతే తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోలేమనే భావనతో అనేక రకాలుగా రీఫార్మ్స్ చేసుకోవడం జరిగింది. వాటి అన్నింటి గురించి ఇప్పుడు చెప్పను. ఈ రాష్ట్రంలో ఒప్పుడు డాక్టర్ల కొరత ఉన్నట్లుగా ఇప్పుడు లేదు. నర్సింగ్ స్టాఫ్ కొరత కూడా ఇప్పుడు లేదు. ఖాళీలు చూపించబడుతున్నాయి తప్ప ఆ ఖాళీలలో ఔట్ సోర్సింగ్ నర్సులు పనిచేస్తున్నారు, ఆ ఖాళీలలో ఔట్ సోర్సింగ్ ప్యారా మెడికల్ సిబ్బంది పనిచేస్తున్నారు, ఆ ఖాళీలలో ఔట్ సోర్సింగ్ పారీశుధ్య కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు వారు అవి చూడడం లేదు.

11.10 | అధ్యక్షా, కోవిడ్ వచ్చిన తరువాత ఒక మనిషి **ఉ.** అవసరం ఉన్నచోట, ముగ్గురిని అందుబాటులో తీసుకున్నాము. ఎందుకంటే, కరీంనగర్, వరంగల్ వంటి ప్రాంతాల్లో, ఏ హాస్పిటల్లోనైనా ఎంతమంది అవసరం ఉంటే అంతమంది స్టాఫ్ని తీసుకోవడం బ్లాంకెట్ జి.ఓ. జారీ చేయడం వల్ల పోస్టులు ఖాళీగా లేవు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు 12,289 పోస్టులను శాంక్షన్ చేసిన మాట వాస్తవం. ఇందులో భాగంగా టి.ఎస్.పి.ఎస్.సి ద్వారా 2,437 డాక్టర్లను, 19 మంది పారామెడికల్ సిబ్బందిని కూడా నియమించుకోవడం జరిగింది. 12,289 పోస్టులలో 2,456 పోస్టులను భర్తీ

చేసుకోవడం జరిగింది. సంవత్సరానికి ఒక వెయిటేజ్ మార్క్ ఇవ్వాలని కోరుతూ, వాళ్ళు కోర్టుకు వెళ్ళిన మాట వాస్తవం. మానవతా కోణంలో ప్రభుత్వం ఆలోచించింది. 10, 12 సంవత్సరాలు పనిచేసి, వారి స్థానంలో వేరే వాళ్ళు వస్తే వాళ్ళు వేరే పని చేసే ఆస్కారం లేదు కాబట్టి, డాక్టర్లు, నర్సులు, ప్యారామెడికల్ సిబ్బంది మరియు కాంట్రాక్ట్ బేసిస్లో పనిచేస్తున్న నర్సులకు వెయిటేజ్ మార్క్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈనాడు 5,244 పోస్టుల్లో, 3,967 నర్సింగ్ పోస్టులను, 1,143, పారామెడికల్ స్టాఫ్ను, 134 డాక్టర్లను పది రోజుల్లో భర్తీ చేయబోతున్నాము. ఇంకొక 4,092 పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది కూడా కోర్టు కేసులో ఉంది కాబట్టి, సార్వైట్ చేసుకునే ప్రయత్నం చేస్తామని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

ఇంకొక 1,152 పోస్టులు మాత్రం నోటిఫికేషన్ ఇవ్వలేదు. అన్ని డిపార్ట్మెంట్లలో మాదిరిగా రెండు, మూడు సంవత్సరాలకొకసారి ఉద్యోగాల నియామకం చేస్తే, సాధ్యం కాదని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలపడం జరిగింది. మౌక మెడికల్ రిక్రూట్మెంట్ బోర్డు ఇవ్వమని అడిగితే, వారు శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. ఇందులో భాగంగా ఎప్పుడు పోస్టులు ఖాళీలైతే అప్పుడు నియామకం చేసుకోవడంకు పేపర్లో ప్రకటించడం జరుగుతోంది. ఒకసారి ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్లో ఏ.ఈ. జాయిన్ అయితే, ఆయన ఎక్కడికి వెళ్ళరు. కాని, ఇక్కడి సమస్య ఏమిటంటే, ఒకసారి డాక్టర్ జాయిన్ అయిన తరువాత, మంచి అవకాశం వచ్చినా, నర్సింగ్ హోమ్ పెట్టుకోవాలన్నా వాళ్ళు వెళ్ళిపోవచ్చు. అసలు మనకు వెయ్యి మంది డాక్టర్ల అవసరం ఉండి పిలిస్తే, 3 వేల మంది వస్తారు, వెయ్యి మంది జాయిన్ అవుతామని చెబుతారు. కాని, అల్టిమేట్గా భద్రాచలం, వంటి ప్రాంతాలకు వెళ్ళి జాయిన్ అవమని చేస్తే, 30 శాతం మంది కూడా జాయిన్ అవరు. అందువల్ల గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పనిచేసే, సూపర్ స్పెషాలిటీ డాక్టర్లకు కొంత ఇన్సెంటివ్ అందించే విధంగా ఆలోచన చేస్తున్నాము.

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ముఖ్యంగా గిరిజన ప్రాంతాల్లో పనిచేసే వాళ్ళకు స్పెషల్ ఇన్సెంటివ్ ఇచ్చే విధంగా ప్రయత్నాలు

చేయడం జరుగుతోంది. వారికి జీతభత్యాలు కూడా తక్కువేమీ లేవు. ఈనాడు కాకతీయ మెడికల్ కళాశాలకు అనుబంధంగా ఎం.బి.ఎం. హాస్పిటల్ ఉంది. నిమ్స్, ఉస్మానియాలకు అనుబంధంగా ఒక హాస్పిటల్ ఉంటుంది. ఆ విధంగా 9 మెడికల్ కళాశాలలకు అనుబంధంగా నడిచే హాస్పిటల్స్ లో డాక్టర్లు, స్టాఫ్ నర్సుల కొరత లేదు. ఇవన్నీ బ్రహ్మాండంగా నడుస్తున్నాయి. వారి జీతభత్యాలు కూడా యు.బి.సి. స్కేల్ ప్రకారం ఇవ్వడం జరుగుతోంది. దాదాపు రెండున్నర, మూడు లక్షల రూపాయల వేతనం తీసుకుంటున్న వారున్నారు. కాబట్టి, ఎటువంటి బాధ లేదు.

రెండవ అంశం ఏమిటంటే, సెకండ్ కేర్ హాస్పిటల్స్ లో కూడా ఎక్కడా లోటు లేకుండా చూసుకుంటున్నాము. ఇందులో 1,100 మంది సీనియర్ రెసిడెంట్లను, సర్వీస్ చేయాలని ఆర్డర్లిచ్చి వారితో పని చేయించుకున్నాము. మన అదృష్టం ఏమిటంటే, గతంలో మాదిరిగా మెడికల్ కాలేజీలు తక్కువగా లేవు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత, 4 మెడికల్ కళాశాలలను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో ఇంతకుముందు ఉన్న 5 కళాశాలలకు, 4 కళాశాలలను కొత్తగా ప్రవేశపెట్టడంతో 9 కళాశాలలున్నాయి. ఇవేకాకుండా, కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో కూడా ఒక ఎయిమ్స్ మెడికల్ కాలేజీ రావడం జరిగింది. లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ నుండి ఒక కాలేజీ వచ్చింది. మొత్తం 11 మెడికల్ కళాశాలలున్నాయి. నార్త్ ఇండియాతో పోల్చుకున్నట్లైతే, ఎక్కువ డాక్టర్లు బయటకు వచ్చే రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రమని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను. ఈ కళాశాలల ద్వారా ప్రతి సంవత్సరం 4,750 మంది డాక్టర్లు, పి.బి. కోర్సులో 2 వేల పైచిలుకు డాక్టర్లు, సూపర్ స్పెషాలిటీ డాక్టర్లు కూడా 166 మంది పట్టాలు పుచ్చుకుంటున్నారు. అందువల్ల ఎక్కడా కూడా డాక్టర్ల కొరత లేదు. కాని, ప్రభాకర్ గారు చెప్పిన మాట సత్యం. దీనికొక బాధ కలిగించే అంశం ఏమిటంటే, బయట చర్చించకూడదు కాని, ఎక్కువ మంది డాక్టర్లు మన దగ్గర పనిచేస్తూనే, ప్రైవేట్ సర్పింగ్ హోం పెట్టుకోవడం, ప్రైవేట్ హాస్పిటల్స్ లో గంట, రెండు గంటల చొప్పున డ్యూటీ చేసుకోవడం, దుబాయికి వెళ్లి డ్యూటీ చేసి రావడం వంటి సంఘటనలను మనం

చూస్తున్నాం. దీనిమీద మేము చాలాసార్లు కసరత్తు చేశాం. ఎప్పటికప్పుడు సమీక్షించుకొని ఎవరైతే పనిచేయడం లేదో, ఎవరికైతే ఇష్టం లేదో వాళ్లందరిని రిమూవ్ చేసి, వారి స్థానంలో కొత్త వాళ్ళను రిక్రూట్ చేసుకుంటేనే ఈ వ్యవస్థ బాగుపడతుందని మేము భావించడం జరిగింది.

ఈనాడు ఇన్ని విధాల మెజర్స్ తీసుకోవడం వల్ల కొంత రిజర్వ్ వస్తున్నాయి. ఈ విద్య, సర్టిఫికేట్ కొనుక్కుంటే వచ్చేది కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం అనేక రంగాల్లో కూడా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అభినందించడమే కాకుండా, సర్టిఫికేట్లు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. గతంలో ఎం.సి.హెచ్. సెంటర్లు 5, 6 మాత్రమే ఉండేవి. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత 21 సెంటర్లలో ఎం.సి.హెచ్. ఆసుపత్రులు పని చేస్తున్నాయి. జగిత్యాలలో 100 బెడ్లతో ఎం.సి.హెచ్. ఆసుపత్రి పూర్తి అయింది. అలాగే ఒక సర్పింగ్ కళాశాలను కూడా ప్రారంభించడం జరిగింది. ఈ విధంగా 21 సెంటర్లలో ఎం.సి.హెచ్. ఆసుపత్రులు ఓపెన్ చేయడం జరుగుతోంది. ఉస్మానియా హాస్పిటల్ విషయంలో కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారే స్వయంగా విజిట్ చేసి, ఈ హాస్పిటల్స్ కి మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల నుండి ప్రజలు కోకోల్లుగా వైద్యం చేయించుకోవడానికి వస్తున్నారు. ఇప్పుడు అది కూలిపోయే పరిస్థితి ఉంది. దీనిని కూలగొట్టి బ్రహ్మాండమైన భవన నిర్మాణాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోవాలని ప్రయత్నిస్తే, ఈ ప్రయత్నం ఏం అయ్యిందో మనందరికీ తెలుసు. దీని జోలికి పోము. కాని, వక్కన 6 ఎకరాల స్థలం ఉంది. ఈ స్థలంలో గుడి ఉన్నది. లోకల్ గా ఉండే బి.జె.పి. ఎం.ఎల్.ఎ. రాజాసింగ్ గారిని తీసుకెళ్ళి, మాట్లాడితే, గుడిని కూడా తరలించడానికి అంగీకరించారు. కాని, హెరిటేజ్ బిల్డింగ్ వక్కన కట్టే బిల్డింగ్ కంటే హైట్ తక్కువ ఉండాలి. ఆ స్థలంలో 3, 4 అంతస్తుల బిల్డింగ్ కడితే, ఆ సర్వీస్ ను అందించలేము కాబట్టి, పెండింగులో పెట్టడం జరిగింది. ఈ మధ్య కాలంలో చాలామంది ఉస్మానియా కాలేజీలో చదువుకున్న విద్యార్థులు మా హాస్పిటల్ ఈ విధంగా ఉందని కోర్టుకు వెళ్ళిన సందర్భాన్ని చూశాము. హెరిటేజ్ బిల్డింగును కాపాడడం కోసం రూ.17 కోట్లను మంజూరు చేసి, ఆ

డిపార్ట్మెంటుకు హ్యాండోవర్ చేయడం జరిగింది. అది మనం చేస్తే కాదు. హెరిటేజ్ డిపార్ట్మెంటు వాళ్ళకే చేయాలి కాబట్టి, చేసాము. ఈ అంశాన్ని తప్పకుండా పరిష్కరిస్తామని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత అనువత్తుల్లో ఉన్న 17,000 బెడ్లను 23,450 లకు, 2,544 బెడ్లకు ఆక్సిజన్ సౌకర్యం ఉంటే వాటిని 11,758కి, 100 మెంటిలేటర్స్ ఉంటే 1484కు, ఎస్.ఎన్.సి.యు.లు 22 ఉంటే, 29 చేసుకోవడం జరిగింది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల్లో నడైన వైద్య సదుపాయాలు లేవు. ప్రస్తుతం 20 ఆసుపత్రులలో ఐ.సి.యు.లు, 5 ఆసుపత్రుల్లో మెటర్నల్ ఐ.సి.యు.లను ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. 8 స్పెషాలిటీ ఐ.సి.యు.లు, 5 ట్రామా కేర్ సెంటర్లు, 350 బస్టీ దవాఖానాలను శాంక్షన్ చేసుకొని, ఇప్పటికే 225 బస్టీ దవాఖానాలను హైదరాబాదులో రన్ చేసుకుంటూ, వరంగల్, కరీంనగర్ వంటి ప్రాంతాల్లో కూడా బస్టీ దవాఖానాలు పెట్టుకోవాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అందువల్ల అన్ని సౌకర్యాలున్నాయని గర్వంగా ప్రకటిస్తున్నాము. ఇది మనం చెప్పుకుంటున్నది కాదు, కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పింది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడే నాటికి లక్ష మందికి డెలివరీలు జరిగితే, 92 మరణాలు సంభవించేవి. ఈనాడు మెటర్నల్ మోర్టాలిటీ మరణాలు 63కి తగ్గాయి. ఈనాడు ఇండియన్ యావరేజ్ 113గా ఉంటే, మన తెలంగాణ రాష్ట్రం 63గా ఉంది.

రెండవ అంశం ఏమిటంటే, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడే నాటికి ఇన్ ఫ్యాంట్ మోర్టాలిటీ రేట్ లో ప్రతి వెయ్యి మందికి 39 మంది చనిపోతే, ఈనాడు 26.4కు తగ్గింది. అండర్ 5 ఇయర్స్ ఏజ్ పిల్లల మోర్టాలిటీలో 2014 నాటికి 41 మంది ఉంటే, ఈనాడు 29.4 మాత్రమే. న్యూ మోర్టాలిటీ రేట్ 25 ఉంటే, ఈనాడు 16.8 తగ్గింది. జనాభా కంట్రోల్ విషయంలో నేషనల్ యావరేజ్ 2.2 ఉంటే, మన రాష్ట్ర యావరేజ్ 1.7 మాత్రమే ఉన్నదని తెలుపుతున్నాను. ఇంతేగాకుండా ఇమ్యూనైజేషన్ వ్యాక్సినేషన్ లో కూడా

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడే నాటికి 67,68 శాతం ఉంటే, ఈనాడు 96 శాతం మందికి వ్యాక్సినేషన్ చేయబోతున్నాము. కె.సి.ఆర్. కిట్లు వచ్చిన తరువాత ఇన్ స్టిట్యూషన్ డెలివరీలు 97 శాతంగా ఉన్నాయి. భారతదేశంలో ఇన్ స్టిట్యూషన్ డెలివరీలో మొట్టమొదటి రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం ఉంది. అంతేగాక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడక ముందు గవర్నమెంట్ లో ఇన్ స్టిట్యూషన్ డెలివరీలు 30 శాతం ఉంటే, ఈనాడు 50 శాతం ఇన్ స్టిట్యూషన్ డెలివరీలు అవుతున్నాయి.

11.20 | అధ్యక్షా, ఆరోగ్య రంగం చాలా ముఖ్యమైన రంగం. ఉ. మనిషికి ఆరోగ్యం బాగాలేనప్పుడే వారికి సహాయం అందించి, వారిలో కాన్ఫిడెన్స్ తెవల్ పెంచి, భరోసా కల్పించాలి కాబట్టి రాబోయే కాలంలో తప్పకుండా ఈ ఆసుపత్రి వ్యవస్థను ఇంకా ఎక్కువ బాగు చేసుకునే ప్రయత్నం చేస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఆయుర్వేద ఆసుపత్రులకు సంబంధించి 55 ప్రాసిజర్స్ మీద చెప్పారు కానీ అఫిషియల్ గా ఇంకా కాలేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్:-మంత్రి గారు, IMA వారు చాలా అబ్జక్షన్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రాసిజర్స్ వాళ్ళకు ఉండవు. వాళ్ళకి ట్రైనింగ్ ఇస్తారా, ఇంకేమైనా చేస్తారా అనేది వాళ్ళ విధివిధానాలు ఖరారు చేస్తే తప్ప మనకు తెలిసే అస్సారం లేదు.

‘రాష్ట్రంలో కుటుంబ న్యాయస్థానాలు’

ప్రశ్న నెం. 3537 (18) శ్రీ గంగాధర్ గౌడ్ ఉల్లోళ్ల, ఎం.ఎల్.సి, గౌరవనీయులైన అటవీ, పర్యావరణ మరియు న్యాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

ఎ) రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం కుటుంబ న్యాయస్థానములుగా నియుక్తం చేయబడి పని చేస్తున్న న్యాయ స్థానములు ఎన్ని;

బి) ఆ కుటుంబ న్యాయస్థానాలలో న్యాయ నిర్ణయం కోసం పెండింగులో ఉన్న కేసులు భారీ సంఖ్యలో ఉన్నవన్న విషయం వాస్తవమేనా;

సి) అయితే వాటిలో పెండింగులో ఉన్న కేసులు ఎన్ని మరియు త్వరితగతిన వాటిని పరిష్కరించుటకు తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి ?

గౌరవనీయులైన అటవీ, పర్యావరణ మరియు న్యాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి):-

ఎ) రాష్ట్రములో ప్రస్తుతము 16 కుటుంబ న్యాయస్థానాలు (ఫ్యామిలీ కోర్టులు) పని చేస్తున్నాయి.

బి) & సి) లేదండి, రాష్ట్రములోని 16 కుటుంబ న్యాయస్థానాలలో మొత్తం 13,878 కేసులు పెండింగులోనున్నవి. ఇంకనూ, కుటుంబ న్యాయస్థానాలలో కేసులను వేగంగా పరిష్కరించుటకు, ప్రభుత్వం, 2021 మార్చి 15వ తేదీనాటి జీ.ఓ.ఎమ్.ఎస్.నెం.21 ద్వారా ఇంకా (4) అదనపు కుటుంబ న్యాయస్థానములను స్థాపించింది.

శ్రీ గంగాధర్ గౌడ్ ఉల్లేఖ (శాసనసభ నియోజక వర్గం):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు చాలా వరకు కేసులు గ్రామాల్లో, పట్టణాల్లో పరిష్కారం కానప్పుడు కుటుంబ న్యాయస్థానములను ఆశ్రయిస్తున్నారు. చాలా సంవత్సరాలుగా వారి కుటుంబంలో పరిష్కారం కాని సమస్యలకు న్యాయస్థానల్లో కేసులు వేసి పరిష్కారం కోసం అడుగుతున్నారు. నాలుగు కుటుంబ న్యాయస్థానాలను మంజూరు చేస్తున్నట్లుగా మార్చి, 15, 2021వ సంవత్సరం నాడు జీ.ఓ జారీ చేసినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. తెలంగాణలో ఉన్న ముప్పైమూడు జిల్లాల్లో మొత్తం కొత్తగా మంజూరు చేసిన వాటితో కలిపి ఇరవై కుటుంబ న్యాయస్థానాలు ఉన్నాయి. అన్ని జిల్లాల్లో కూడా కుటుంబ న్యాయస్థానాలు ఏర్పాటు చేస్తే, ఎప్పటి నుంచో కేసు పరిష్కారం కాక కోర్టు చుట్టూ తిరిగి ఎవరికైతే అన్యాయం జరుగుతుందో వారి సమస్యలు పరిష్కారమయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. కోర్టుల్లో చాలా వరకు కేసులు పేరుకుపోతున్నాయి. సంవత్సరాల తరబడి తిరిగినా పరిష్కారం కాని సందర్భాల్లో కుటుంబ న్యాయస్థానాల్లో పరిష్కారం కనబడుతుంది కాబట్టి సత్వరమే వారి సమస్యలు పరిష్కారం అయ్యే దిశలో పూర్తి స్థాయిలో ప్రభుత్వం చర్యలు

తీసుకుంటే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు (పట్టభద్రుల నియోజక వర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, సభ్యులు శ్రీ గంగాధర్ గౌడ్ గారు చెప్పినట్లుగా రాష్ట్రంలో మూప్పైమూడు జిల్లాలున్నాయి. అన్ని జిల్లాల్లో జిల్లా కోర్టులతోపాటు, కుటుంబ న్యాయస్థానాలు కూడా రావాల్సిన అవసరమున్నది. కోర్టు ఆవరణలో తరచుగా బాధిత మహిళలు ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉండడం చాలా బాధాకరమైన విషయం. హైదరాబాదు నగరంలోనే దాదాపు ఐదు కుటుంబ న్యాయస్థానాలు ఉన్నాయి. దీనిని జిల్లాకు ఒకటి ఏర్పాటు చేయవల్సిన అవసరమున్నది. ముందుగా వారికి కౌన్సిలింగ్ ఇవ్వడానికి Re-conciliation Board అనేది ఒకటి చొప్పున ఉంటుంది. అందులో సభ్యులందరి నియామకం జరగలేదు. కుటుంబ న్యాయస్థానాల్లో కేసు ప్రారంభయ్యే ముందు కౌన్సిలింగ్ జరిగే pre-litigation stage ఉంటుంది. ఈ పద్ధతి ఎక్కడా కూడా పూర్తిగా ఇంప్లిమెంట్ కావడం లేదు. దాని వల్ల కూడా చాలా కేసుల్లో జాప్యం జరుగుతోంది. ఆ విషయంపై కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచించి తగు నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుందని నేను కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి (అటవీ, పర్యావరణం, శాస్త్ర, సాంకేతిక, న్యాయ మరియు దేవాదాయ శాఖల మంత్రి):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ గంగాధర్ గౌడ్ గారు, శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు గారు కుటుంబ న్యాయస్థానాలకు సంబంధించి మాట్లాడారు. మన రాష్ట్రంలో 33 జిల్లాలకు కలిపి ముందు 16 కుటుంబ న్యాయస్థానాలుంటే, కొత్తగా 4 కలిపి 20 కుటుంబ న్యాయస్థానాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అందులో మొత్తం 13,878 కేసులు పెండింగులో ఉన్నాయి. అత్యధికంగా 2,644 కేసులు రంగారెడ్డి జిల్లాలోనే పెండింగులో ఉన్నాయి. అదిలాబాద్లో 73, హైదరాబాద్ ఫ్యామిలీ కోర్టులో 915, అడిషనల్ ఫ్యామిలీ కోర్టు, హైదరాబాద్లో 1193, జూబ్లీహిల్స్ కార్ బాంబ్ బ్లాస్ట్ కేసులో

1276, సికింద్రాబాద్లో 1076, కరీంనగర్ 252, ఖమ్మం 558, మహబూబ్ నగర్ 150, మెదక్ 59, నల్గొండ 284, నిజామాబాద్ 251, అడివనల్ ఫ్యామిలీ కోర్టు, ఎల్.బి నగర్ 648, అడివనల్ ఫ్యామిలీ కోర్టు కూకట్ పల్లి, రంగారెడ్డి జిల్లా 1970, అడివనల్ ఫ్యామిలీ కోర్టు మల్కాజ్ గిరి 1418, ఫ్యామిలీ కోర్టు వరంగల్ లో 1,111 కేసులు పెండింగులో ఉన్నాయి. దీనిలో నగ భాగం కంటే ఎక్కువ హైదరాబాద్ లోనే ఉన్నాయి. వేరే జిల్లాల్లో కేసులు తక్కువగా పెండింగులో ఉన్నాయి. పాత జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్ ఆధారంగా ఈ కేసులు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. హైదరాబాద్ లో ఎక్కువ కోర్టులు వచ్చినట్లైతే ఈ కేసులు త్వరగా పరిష్కారం అయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. హైదరాబాద్ లో సౌకర్యంగా ఉంటుందని ఎక్కువగా ఇక్కడికే వస్తున్నారు. ఎక్కడైనా అవసరమైతే అక్కడ ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. జిల్లా కేంద్రంలో కుటుంబ న్యాయస్థానాల ఏర్పాటుకు తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు గారు అడిగిన విషయాన్ని తప్పకుండా పరిశీలిస్తామని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN:- Calling attention. బీడి పరిశ్రమకు పన్నుల తగ్గింపునకు సంబంధించి శాసన పరిషత్తు సభ్యులు శ్రీమతి కల్వకుంట్ల కవిత గారు 70వ నియమం క్రింద నెం. 14 నోటీసుకు సమాధానంగా కార్మిక, ఉపాధికల్పన, ఫ్యాక్టరీలు, నైపుణ్యాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ చామకూర మల్లారెడ్డి గారు సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. మల్లారెడ్డి (కార్మిక, ఉపాధి కర్మాగారాల శాఖల మంత్రి):- బీడి ఆకుల వ్యాపారం; టెండు ఆకులు/బీడి ఆకులు వృక్ష సంబంధిత ప్రకృతి ఉత్పత్తులు, ఇవి చిన్నతరహా అటవీ ఉత్పత్తుల (ఎంఎఫ్పి) లో భాగంగా ఉన్నాయి. అన్ని ఇతర చిన్నతరహా అటవీ ఉత్పత్తుల (ఎంఎఫ్పి)ను మినహాయించడం లేదా 5 శాతం కనిష్ట శ్లాబ్ వద్ద పన్ను వేయడమవుతుంది. టెండు ఆకుల, వెదురు, తేనె మున్నగువంటి చిన్నతరహా అటవీ ఉత్పత్తిని సేకరించడానికి 2006, అటవీ హక్కు చట్టం గిరిజనులకు వీలు కల్పిస్తుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ చిన్నతరహా అటవీ ఉత్పత్తి (వ్యాపార క్రమబద్ధీకరణ) ఆర్డినెన్స్ ద్వారా 09-11-1970 తేదీ నుండి తెలంగాణ ప్రాంతంలోని 10 జిల్లాలన్నింటిలో బీడి ఆకు వ్యాపారాన్ని జాతీయం చేయడమయింది. సదరు ఆర్డినెన్స్ ను 1971, ఏ.పి చిన్నతరహా అటవీ ఉత్పత్తి చట్టం (1971లోని 4వ చట్టం) ద్వారా తదనుసారంగా చట్టంగా చేయడమయింది.

బీడి ఆకుల పథకం ద్వారా సేకరణ అనేది కార్మికాధారిత పథకం కనుక ప్రాథమికంగా ఇది ఒక సామాజిక సంక్షేమ పథకం.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 243 బీడి ఆకుల యూనిట్లు ఉన్నాయి. ఇందులో 242 యూనిట్లు ప్రాదేశిక సర్కిళ్లలో ఉండగా ఒకటి శ్రీశైలం ప్రాజెక్ట్ టైగర్ ఫీల్డ్ డైరెక్టరు క్రింద ఉంది.

1977 నుండి తెలంగాణ ప్రాంతంలో బీడి ఆకుల సేకరణ కోసం విధానాన్ని సవరించడమయింది. ఆ ప్రకారంగా పచ్చని ఆకుని సేకరించి, సేకరించిన రోజుననే కొనుగోలుదారులకు అప్పగించాల్సి ఉంటుంది. ప్రూనింగ్, కల్లాదార్ల నియామకం, క్యూరింగ్, నిర్వహణ, గోడౌన్ కు ఆకు రవాణా వంటి అన్ని కార్యకలాపాలను కేవలం కొనుగోలుదారుల ద్వారా చేపట్టడమవుతుంది.

సమాజంలోని బలహీన వర్గాలు, గిరిజనులు చాలామటుకు కార్మికులుగా ఉంటారు. వారికి న్యాయబద్ధమైన వేతనాలు, సకాలంలో చెల్లించేలా చూడటమవుతుంది.

బీడి ఆకుల పై పన్ను

బీడిలపై జీఎస్ టి రేటు, వ్యాట్ రేట్లు ఈ క్రింది

విధంగా ఉన్నాయి:

సరుకు	జీఎస్ టి పన్ను	1-7-2017	1-7-2017 వ్యాట్ పన్ను	ఎప్పటి నుండి
	పన్ను	వరకు వ్యాట్ పన్ను ఏమీ లేదు	కేంద్ర ఆల్కాహోలిక్ పన్ను, ఇతర రేట్లు	పన్ను రేటు మారింది
బీడి	28 శాతం		6.22 శాతం	1-7-2017
బీడి ఆకులు	18 శాతం	5 శాతం	3.41 శాతం	1-7-2017

(వ్యాట్, కేంద్ర ఆబ్జర్వర్ పన్ను, సి.ఎస్.టి., ఆక్సైడ్, ప్రవేశ పన్ను మున్నగువంటి పన్నులు జీ.ఎస్.టి.లో భాగమయ్యాయి)

టెండు ఆకుల పై 18 శాతం జీఎస్టీ విధింపు వల్ల టెండు ఆకుల సేకరణదార్లపై ఎంతో దుస్థితిని తీసుకొచ్చింది.

తమలపాకు వంటి ఇతర వృక్ష ఆధారిత ఆకులను జి.ఎస్.టి. నుండి మినహాయించారు, పొగాకు ఆకులపై 5 శాతం జీ.ఎస్.టి. వర్తింపు అవుతుంది.

11.30 ఉ. బీడీ, బీడీ ఆకులపై జీఎస్టీని విధించాలనే నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా, అనేకమార్లు తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని అనేకమంది గ్రామీణ పేదలకు ఇది జీవనోపాధి కనుక పన్ను విధించవద్దు/పన్నును తగ్గించాలని జీఎస్టీ మండలిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అభ్యర్థించింది. అంతేకాక తెలంగాణలో వ్యాట్ కాలంలో బీడీలు పన్ను క్రిందికి రాలేదని మండలి దృష్టికి కూడా తేవడమయింది.

బీడీ పరిశ్రమకు సంబంధించిన అన్ని కీలక గణాంకాలు అంటే, ఈ పరిశ్రమపై ఆధారపడిన కార్మికుల సంఖ్య ఎంత; ఈ రంగంపై ఆధారపడిన కార్మికుల సంఖ్య ఎంత; ఈ గ్రామీణ నిరుపేదలకు ఎన్ని చిన్నతరహా లేదా కుటీర పరిశ్రమలు ఉపాధిని కల్పిస్తున్నాయి వంటి అంశాలను మండలి సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

తెలంగాణ రాష్ట్ర గౌరవ ఆర్థికశాఖ మంత్రి, 15వ జీఎస్టీ మండలి సమావేశంలో (3-6-2017 తేదీన 9.9.6 పేరా మినెల్స్ లో పేర్కొనబడింది), 18వ జీఎస్టీ మండలి సమావేశంలో (30-6-2017 తేదీన 7.7 పేరా మినెల్స్ లో పేర్కొనబడింది), 20వ జీఎస్టీ మండలి సమావేశంలో (5-8-2017 తేదీన 12.10 పేరా మినెల్స్ లో పేర్కొనబడింది), పన్ను విధింపును పెంచడంపై తన ఆక్షేపణను వ్యక్తపరిచారు.

ఇందుకు సంబంధించి, తెలంగాణ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు జీఎస్టీ మండలికి లేఖను కూడా రాయడం జరిగింది.

అయితే, వివిధ ప్రజారోగ్య బృందాలు, ఆర్థికవేత్తలు అడిగిన విధంగా ఇది ఒక యోగ్యతలేని ఉత్పత్తి దీనిపై పన్ను

ఉండాలి అనే వారి వాదనతో జీఎస్టీ మండలి ఏకీభవించి వారు వ్యక్తపరచిన విధంగా అంగీకరించింది.” పన్ను విధించడం అనేది విన్-విన్ పరిస్థితి అని ఎందుకంటే ఇది ఆర్థిక వ్యవస్థకు మేలు చేయడమే కాకుండా ప్రజారోగ్య ఆందోళనలను కూడా పరిష్కరిస్తుంది” అని ఆర్థికవేత్తలు అభిప్రాయపడ్డారు.

ఇటీవల జీఎస్టీ ఏర్పాటు క్రింద పన్ను రేటులో ఎటువంటి మార్పు లేదు. జీఎస్టీ పన్ను విధానంలో బీడీ ఆకులను మినహాయించడం ద్వారా ఆదాయంలో ఎటువంటి నష్టం లేదని, ఇది పన్ను వర్తింపయ్యే బీడీకి ఇన్పుట్ గా వుంది.

బీడీపై జీఎస్టీ విధింపు:

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అనేకమంది మహిళలకు స్వయం ఉపాధిని సమకూర్చే ఒక భారీ కుటీర పరిశ్రమ బీడీ పరిశ్రమ.

1966, బీడీ, సిగార్ కార్మికుల చట్టం క్రింద 6376 పరిశ్రమలు నమోదైనవి, దాదాపు 3,76,489 మంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. ఇందులో 3,52,744 మంది మహిళా కార్మికులు కాగా 23, 745 మంది పురుష కార్మికులు ఉన్నారు.

ఈ కార్మికులలో 90 శాతం మంది నిరుపేద గ్రామీణ మహిళలు, వీరు వారి జీవనోపాధి కోసం ఈ వృత్తిపై ప్రత్యేకించి ఆధారపడుతున్నారు.

జీఎస్టీ పన్ను విధానానికి ముందు వ్యాట్ నుండి బీడీని మినహాయించడం జరిగింది.

బీడీ జీఎస్టీకి ముందు, చేతితో చేసిన 1000 బీడీలకు రూ. 11 చొప్పున, మెషీన్తో చేసిన 1000 బీడీలకు రూ. 23 చొప్పున సెస్ వ్యాట్ కి లోనవుతుంది.

బీడీలపై 28 శాతపు జీఎస్టీ వల్ల డిమాండ్ తగ్గింది. ఫలితంగా ఈ పరిశ్రమపై ప్రతికూల ప్రభావం పడింది.

బీడీ కార్మికులు

2008, అవ్వవస్థీకృత కార్మికుల సాంఘిక భద్రత చట్టంలోని 2వ విభాగం ప్రకారం, అవ్వవస్థీకృత రంగం అంటే

“వ్యక్తులు లేదా స్వయం - ఉపాధి కార్మికులు స్వంతంగా కలిగివున్న మరియు గురుకుల ఉత్పత్తి లేదా అమ్మకంలో నిమగ్నమయి వుండి, ఏదేని సర్వీసును సమకూరుస్తూ, కార్మికులను నియమిస్తూ ఉండి, 10 మంది కంటే తక్కువ సంఖ్యలో కార్మికులను కలిగివున్న సంస్థ అని అర్థం. “బీడీ సంస్థలు సాధారణంగా అవ్యవస్థీకృత రంగం క్రిందకు వస్తాయి. చట్టం ప్రకారం” అవ్యవస్థీకృత కార్మికుడు అంటే, గృహ ఆధారిత కార్మికుడు, స్వయం ఉపాధి కార్మికుడు లేదా అవ్యవస్థీకృత రంగంలో వేతన కార్మికుడు, అంతేకాక, ఈ చట్టంలోని 2వ అనుసూచిలో పేర్కొన్న ఏవేని చట్టాల ద్వారా వర్తింపు కాని అవ్యవస్థీకృత రంగంలో కార్మికుడు అని అర్థం. చాలా మంది బీడీ కార్మికులు రిజిస్టరయి వుండరు లేదా ఇఎస్ఐ క్రిందకు వర్తింపు అవరు మరియు అవ్యవస్థీకృత కార్మికుల నిర్వచనం క్రిందకు వస్తారు.

2008, అవ్యవస్థీకృత కార్మికులు సాంఘిక భద్రత చట్టంలోని నిబంధనల క్రింద సాంఘిక భద్రత ప్రయోజనాల కోసం, బీడీ కార్మికులను కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకాలయిన ఆమ్ ఆద్మీ బీమా యోజన (ఏఎబీవై), ప్రధానమంత్రి సురక్ష బీమా యోజన (సిఎంఎస్బీవై) క్రింద చేర్చడమయింది.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వేతనాలు పరిష్కారం :

అయితే, నిజామాబాద్లోని తెలంగాణ బీడీ తయారీదారుల సంఘం, తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని బీడీ పరిశ్రమలో నిర్వహిస్తున్న అన్ని బ్రేడ్ యూనియన్ల జాయింట్ యాక్షన్ కమిటీ వేతనాల చెల్లింపుపై పరిష్కారానికి వచ్చి, 1-12-2016 తేదిన ఎంఓయు కుదుర్చుకున్నాయి. ఒప్పందం ప్రకారం విడిచిన కూడా కార్మికులకు చెల్లించడమవుతున్నది.

ఈరోజు నాటికి ఆమోదిత వేతనాలు అంటే రోజుకు 1000 బీడీ కట్టలకు రూ. 199.52/- బీడీ గృహ కార్మికులకు చెల్లించడమవుతున్నది.

బీడీ కార్మికుల సంక్షేమ కార్యక్రమం - తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకం :

ఆసరా పథకం:- తెలంగాణ ప్రభుత్వం బీడీ కార్మికులకు ఆర్థిక సహాయ పథకాన్ని (ఆసరా పథకం) అమలు చేస్తున్నది. ఇది 28-5-2019 తేదీగల పిఆర్ఆండ్ ఆర్డి శాఖ జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం. 34 ద్వారా అర్జులైన బీడీ కార్మికులకు నెలకు రు. 2016/- ఆర్థిక సహాయాన్ని కల్పిస్తున్నది.

ఇప్పటి వరకు, ఈ పథకం క్రింద 4,08,621 మంది బీడీ కార్మికులు లబ్ధి పొందారు.

బీడీ కార్మికుల సంక్షేమ కార్యక్రమాలు- కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలు :

ఎ) కేంద్ర ప్రభుత్వ, కార్మిక & ఉపాధి కల్పన మంత్రిత్వశాఖ బీడీ కార్మికుల కోసం వారి పిల్లలకు స్కాలర్ షిప్లు, వైద్య ప్రయోజనాలు, పింఛను & గృహనిర్మాణం మున్నగు వంటి వివిధ సంక్షేమ పథకాలను బీడీ కార్మికుల సంక్షేమ సెన్ నిధి ద్వారా అమలు చేస్తున్నది. వాటికి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో సంక్షేమ కమీషనరు (కేంద్రం) ద్వారా అమలు చేయడమవుతున్నది.

బి) బీడీ కార్మికులకు వృత్తిపర శిక్షణ :

ఆరోగ్య & కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వశాఖ బీడీ ప్యాకెట్లపై చిత్రరంగంలో హెచ్చరిక కోసం ప్రకటనను జారీచేసింది. పరిశ్రమపై ప్రతికూల ప్రభావాన్ని మరియు ఉపాధికోల్పోవడాన్ని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్మిక, ఉపాధి కల్పన శాఖ, వారి జీవనోపాధిని మెరుగుపరచడానికి ప్రత్యామ్నాయ ఆదాయ వనరులను కల్పించడానికి నమూనా ఉపాధి పథకం ద్వారా బీడీ కార్మికులకు వృత్తిపర శిక్షణను కల్పించేందుకు చర్యలు చేపట్టింది. దీనిని తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కూడా అమలు చేయడమయింది.

బీడీ కార్మికులకు ఆరోగ్య పథకం :

ఉచిత వైద్య చికిత్స : కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా కార్మిక సంక్షేమ సంస్థ నిర్వహించే ఆసుపత్రులు, స్టాటిక్ డిస్పెన్సరీలు, స్టాటిక్-కం-మొబైల్ డిస్పెన్సరీల ద్వారా బీడీ/ గనులు మరియు సినీ కార్మికులకు ఉచిత వైద్య చికిత్సను అందించడమయింది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా బీడీ, సిసీ, గనుల కార్మికుల వైద్య మరియు సంక్షేమ అవసరాలను తీర్చడానికి కరీంనగర్, సిరిసిల్లాలో బీడీ కార్మికుల కోసం 15 పడకల ఆసుపత్రి మరియు తెలంగాణలో 18 స్టాటిక్-కం-మొబైల్/స్టాటిక్ డిస్పెన్సరీలు పనిచేస్తున్నాయి.

ఈ పథకం క్రింద 2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 1,23,235 మంది రోగులకు, 2020-21 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 85,426 మంది రోగులకు చికిత్స చేయడమయింది.

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి/ప్రభుత్వ గుర్తింపు పొందిన ఆసుపత్రిలో తీసుకున్న కేన్సర్ చికిత్స (కార్మికులు & ఆధారపడిన వారికి 6 నెలల నిరంతర సర్వీసు తప్పనిసరి) అయిన మొత్తం వ్యయానికి రియింబర్స్మెంట్ ఇవ్వడమవుతున్నది. నెలకు రూ. 600/- నుండి రూ. 750/- వరకు జీవనోపాధి భత్యాన్ని చెల్లించడమవుతుంది. ఇంటి నుండి ఆసుపత్రికి మరియు తిరిగి ఇంటికి రవాణా ఛార్జీలను కేంద్ర ప్రభుత్వం రీయింబర్స్ చేస్తున్నది.

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు/ప్రభుత్వ గుర్తింపు పొందిన ఆసుపత్రులలో గుండె జబ్బులకు (కార్మికుల & ఆధారపడిన వారికి 3 సంవత్సరాల నిరంతర సర్వీసు తప్పనిసరి) తీసుకున్న చికిత్సకు రూ. 1.3 లక్షల వ్యయం వరకు రియింబర్స్ చేయడమవుతున్నది. నెలకు రూ. 750/- నుండి రూ. 1000/- వరకు జీవనోపాధి భత్యాన్ని చెల్లించడమవుతున్నది. ఇంటి నుండి ఆసుపత్రికి మరల ఇంటికి రవాణా ఛార్జీలను కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా రీయింబర్స్ చేయడమవుతున్నది.

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి/ప్రభుత్వ గుర్తింపు పొందిన ఆసుపత్రులలో మూత్రపిండాల మార్పిడి మొదలైన చికిత్సల కోసం (కార్మికులు & ఆధారపడిన వారి కోసం, 3 సంవత్సరాల నిరంతర సర్వీసు తప్పనిసరి రూ. 2 లక్షల వరకు వ్యయానికి రియింబర్స్మెంట్ను ఇవ్వడమయింది. నెలకు రూ. 750/- నుండి రూ. 1000/- వరకు జీవనోపాధి భత్యాన్ని చెల్లించడమవుతుంది. నివాసం నుండి

ఆసుపత్రికి మరియు తిరిగి నివాసానికి చేరడానికి రవాణా ఛార్జీలను కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం రీయింబర్స్ చేస్తుంది.

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు/ప్రభుత్వ గుర్తింపు పొందిన ఆసుపత్రులలో హెర్నియా, అపెన్డెక్టిమి, అల్సర్లు, గైనకాలజిగల్ వ్యాధులు, ప్రొస్టేట్ వ్యాధులు వంటి చిన్న చిన్న వ్యాధులకు (కార్మికులకు మాత్రమే 3 సంవత్సరాల నిరంతర సర్వీసు అవసరం) రూ. 30,000/- వరకు వ్యయానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం రీయింబర్స్మెంట్ను ఇస్తున్నది.

టి.బి ఆసుపత్రి శానిటోరియం మరియు టి.బి యొక్క చికిత్స (కార్మికులు & ఆధారపడినవారి కోసం 6 నెలలు నిరంతర సర్వీసు తప్పనిసరి) కేంద్ర ప్రభుత్వం పడకల రిజిస్ట్రేషను టి.బి ఆసుపత్రులలో ఉచితంగా చికిత్స చేసి, మందులు కొనుగోలు చేయడానికి నెలకు రూ. 50/- మరియు కార్మికులకు మాత్రమే నెలకు రూ. 750/- చొప్పున జీవనోపాధి భత్యాన్ని చెల్లిస్తుంది.

విద్యా పథకం :

1వ తరగతి నుండి వృత్తిపరమైన కోర్సుల వరకు అభ్యసిస్తున్న బీడీ కార్మికుల పిల్లలకు స్కాలర్షిప్లను అందించడం కోసం సంవత్సరానికి రూ. 250/- నుండి రూ. 15,000/- వరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయాన్ని అందిస్తుంది.

ఈ పథకం క్రింద 2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 12,347 మంది లబ్ధిదారులకు (చెల్లింపు కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్ద ప్రాసెస్లో ఉంది) వర్తింపు చేయడమయింది.

గృహ నిర్మాణ పథకం :

బీడీ/గనులు/సిసీ కార్మికులకు 2016, నవరించిన ఏకీకృత గృహనిర్మాణ పథకమే ఈ పథకం. కార్మిక సంక్షేమ సంస్థలో రిజిస్ట్రేషన్ బీడీ తయారీలో నిమగ్నమైన కార్మికులకు 2016, ఆర్బిహెచ్ఎస్ వర్తిస్తుంది. కొత్త గృహ నిర్మాణ యూనిట్ల సబ్సిడీ నివాస గృహానికి రూ. 1,50,000/-గా వుంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీని అడ్వాన్సుగా 25 శాతం, ఆ తరువాత 60 శాతాన్ని 3 వాయిదాలలో విడుదల చేస్తుంది.

ఈ పథకం క్రింద 2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 91 మంది లబ్ధిదారులను 2020-21 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 144 మంది లబ్ధిదారులను వర్తింపు చేయడమయింది.

11.40 | శ్రీ డి.రాజేశ్వర్ రావు (నామినేటెడ్):- అధ్యక్షా, శ్రీమతి కల్వకుంట్ల కవిత గారు బీడీ లేబర్స్ విషయంలో, బీడీ పత్తా విషయంలో మూవ్ చేసిన మోషన్ చాలా ముఖ్యమైనది. ఈ బీడీ ఆకులు ఎక్కువగా అటవీ ప్రాంతాల్లో దొరుకుతాయి. అక్కడ ఎక్కువగా ట్రైబల్స్ నివసిస్తూ ఉంటారు. కాబట్టి, వారు ఆ ఆకులను కట్టలుగా కట్టి గుత్తేదారులకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఒకే కట్టకూ ఇంతని పైనలను వారికి ఆ గుత్తేదారులు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కానీ, రోజు రోజుకూ అడుపులు అంతరించిపోతున్నాయి. బీడీ ఆకు లభ్యత కూడా తగ్గుతూ వస్తోంది. దానివల్ల బీడీ ఆకుని కోసేవాళ్ళకు ఉపాధి అవకాశాలు కూడా సన్నగిల్లుతున్నాయి.

మిస్టర్ చైర్మన్:- రాజేశ్వర్ రావు గారూ, కేవలం ఏమైనా క్లారిఫికేషన్ ఉంటే అడగండి.

శ్రీ డి.రాజేశ్వర్ రావు:- అధ్యక్షా, నేను మిమ్మల్ని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఈ బీడీ పరిశ్రమలో దాదాపు 10 లక్షల మంది వరకు కార్మికులు ఉపాధి పొందుతున్నారు. ఏ ఒక్క ఆఫీసులో గానీ, ఏ ఒక్క ఐటి కంపెనీలో గానీ ఇంతమంది పనిచేసేవారు ఉండరు. సుమారు 9 నుండి 10 లక్షల మంది తెలంగాణ లేబర్ పనిచేస్తున్న బీడీ పరిశ్రమ గురించి వివరంగా మాట్లాడేందుకు అనుమతించాలని తమరిని కోరుతున్నాను.

ఈ బీడీ ఆకులపై 18% ట్యాక్స్ ను వేయడం జరిగింది. కేవలం బీడీ తయారు చేసే కార్మికులు మహిళలు, పురుషులు కలిపి సుమారుగా 3,76,000 మంది ఉన్నారని మంత్రి గారు చెప్పారు. కేవలం ప్రావిడెంట్ ఫండ్ ఎవరికైతే కడుతున్నారో వాళ్ళని మాత్రమే లెక్కకు తీసుకున్నారు. ఇందులో టేకదారులు గానీ, ట్రాన్స్ పోర్టు వాళ్ళను గానీ కలుపలేదనే విషయాన్ని గౌరవ సభ గుర్తుంచుకోవాలి. వీళ్ళందరినీ కూడా లెక్కకు తీసుకుంటే, దాదాపు 9 నుండి 10 లక్షల మంది బీడీ పరిశ్రమపై ఆధారపడి జీవించేవారున్నారు. 'అర్ధిబీడీ'ని తయారుచేసే వారు కూడా

బీడీ పరిశ్రమపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. వీరికి పి.ఎఫ్. కట్టడం లేదు. వీరు నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్, మెదక్ జిల్లాల్లో ఎక్కువగా ఉంటారు. వరంగల్ మరియు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల్లో కొద్దిగా తక్కువ ఉంటారు. (అధికారులకు సభ్యులు: 'ఎక్కువగా వరంగల్ లోనే ఉంటారు.'))

గౌరవ సభ్యులకు నా విజ్ఞప్తి ఏమంటే, హయ్యస్టే కరీంనగర్ జిల్లా; రెండవ జిల్లా నిజామాబాద్; మూడవది ఆదిలాబాద్ జిల్లా; నాల్గవది మెదక్ జిల్లా. గౌరవ చైర్మన్ గారు క్లారిఫికేషన్స్ మాత్రమే అడగమని చెప్తున్నారు. నేను మాట్లాడుతున్నప్పుడు మీరు నన్ను డిస్టర్బ్ చేస్తే, ఎక్కువగా మాట్లాడినట్లు అవుతుంది. కాబట్టి? దయచేసి, నన్ను డిస్టర్బ్ చేయవద్దని గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్:- రాజేశ్వర్ రావు గారూ, మీరు ఒకటో, రెండో ప్రశ్నలు వేస్తే, గౌరవ మంత్రి గారు మీకు క్లారిఫికేషన్ ఇస్తారు.

శ్రీ డి.రాజేశ్వర్ రావు:- అధ్యక్షా, నేను రెండో రెండు క్లారిఫికేషన్స్ ని అడుగుతున్నాను. గతంలో, 25 సంవత్సరాల క్రితం, మన తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఒక ఆడబిడ్డకు పెళ్ళి చేయాలనుకుంటే, ఆ అబ్బాయి కుటుంబం వాళ్ళు అమ్మాయి వాళ్ళను 'అయ్యా, నీ బిడ్డ ఎన్ని బీడీలను చేస్తుంది' అని అడిగేవాళ్ళు. 'శేరు బీడీలను చేస్తుందంటే', కట్నం లేకుండా పెళ్ళి చేసుకునే వారు. తెలంగాణలో 4 జిల్లాల్లో ఎక్కువ బీడీలను తయారు చేయగలిగే అమ్మాయిలను పెళ్ళి చేసుకోవడానికే ప్రాధాన్యతనిచ్చేవారు. దానివల్ల, వారి కుటుంబ ఆర్థిక పరిస్థితి కూడా మెరుగుపడేది.

అధ్యక్షా, బీడీ పరిశ్రమపై 28% జీఎస్ టీ మరియు సెంట్రల్ వ్యాజీని విధించడం జరిగింది. దీనివల్ల చాలామంది బీడీ కార్మికులు తమ ఉపాధిని కోల్పోతున్నారు. ఈ విషయాన్ని తెలుసుకున్న మన ముఖ్యమంత్రి గారు బీడీ కార్మికులకు నెలకు రూ.2000/-ల పెన్షన్ ను కూడా ఇస్తున్నారు. ఈ విషయమై నేను మన ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రత్యేకంగా కృతజ్ఞతలు తెల్పుతున్నాను.

మన దేశం మొత్తంలో బీడీ పరిశ్రమపై ఆధారపడిన వారు దాదాపు 1,80,00,000 మంది ఉంటే, మన రాష్ట్రంలో

సుమారు 10 లక్షల మంది వరకూ ఉన్నారు. బీడీ పరిశ్రమను మనం కాపాడుకుంటే, దానిపై ఆధారపడిన ప్రతీ కుటుంబం బాగు పడుతుంది. ఈ పరిశ్రమకు చెందిన సేల్లు, రోజుకు రూ.11 కోట్ల చొప్పున నెలకు రూ.300ల కోట్లకు పైగానే ఖర్చు చేస్తారు. కొన్ని వేల కోట్లను ఈ పరిశ్రమపై ఖర్చు పెట్టడం వల్ల, చాలా మందికి లబ్ధి చేకూరుతోంది. కాబట్టి, జీఎస్ టీ, సెంట్రల్ ఎక్సైజీలను పూర్తిగా తీసివేయించాలని, మన బీడీ కార్మికులను, బీడీ ఆకులను కాపాడాలని గౌరవ మంత్రి గారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనమండలి సభ్యురాలు, శ్రీమతి కల్వకుంట్ల కవిత గారు రూల్ 70 క్రింద ఇచ్చినటువంటి నోటీసు సందర్భంగా నాకు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమరికి నా ధన్యవాదాలు. మన తెలంగాణ ప్రాంతంలోని కరీంనగర్, ఉమ్మడి నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్, వరంగల్, మెదక్ జిల్లాల్లోని మహిళలు అత్యధికంగా ఈ బీడీ పరిశ్రమపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. గౌరవ మంత్రి గారు కూడా ఈ పరిశ్రమపై దాదాపు 4 లక్షల మంది ఆధారపడి ఉన్నారని అధికారికంగా తెలిపారు. వారిలో దాదాపు 90% మంది మహిళలే ఉన్నారని కూడా వారు తెలిపారు. కానీ, వాస్తవంగా దాదాపు 10 లక్షల మంది ఈ పరిశ్రమపై ఆధారపడి ఉన్నారు. ఎక్కువ వుంది వర్గీ బీడీ పై పనిచేస్తుంటారు. వీళ్ళకు ప్రావిడెంట్ ఫండ్ ఎన్రోల్మెంట్ కల్పిస్తే, తమపై ఆర్థికంగా భారం పడుతుందని భావించిన బీడీ యాజమాన్యాలు వీరికి గుర్తింపునివ్వడం లేదు. కాబట్టి, బీడీపై ఆధారపడి ఎంతమంది పనిచేస్తుంటే, అంత మందికి ఈ ప్రావిడెంట్ ఫండ్ ఎన్రోల్మెంట్ను కల్పించడమనేది ప్రధానమైన అంశం. కాబట్టి, కార్మికశాఖ ద్వారా తగు చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అమలుచేయ తలపెట్టిన జీఎస్ టీ పన్ను విధానాన్ని, మేము ఏకపన్ను విధానంగా భావించాము. 01.07.2017 వరకు బీడీలపై, బీడీ ఆకులపై కేవలం 10%కంటే తక్కువ పన్ను మాత్రమే ఉండేది. బీడీలపై 6.22% పన్నుంటే, బీడీ ఆకులపై కేవలం

3.41% పన్ను ఉండేది. కానీ, ఈరోజు ఈ జీఎస్ టీ అమల్లోకి వచ్చిన తరువాత, బీడీలపై 28%, బీడీ ఆకులపై 18% పన్నులను విధించడం జరుగుతోంది. అంటే, బీడీ పరిశ్రమపై ప్రత్యక్షంగా 46% పన్ను భారం పడడంతో, ఆయా బీడీ పరిశ్రమల యాజమాన్యాలు వారిపై బడిన భారాన్ని, ఆ బీడీ కార్మికులపైకి బదిలీ చేయడం జరుగుతోంది. బీడీ ఆకు సేకరణ అనేది అల్టిమేట్గా బీడీ పరిశ్రమ మనుగడపై ఆధారపడి ఉంటుంది. కాబట్టి, జీఎస్ టీ పరిధి నుండి బీడీని గానీ లేదా బీడీ ఆకుని గానీ తీసివేసి 46% పన్ను భారాన్ని తగ్గించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని గౌరవ మంత్రి గారిని నేను తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను. బీడీ మరియు బీడీ ఆకులపై పన్నును 18% లేదా గరిష్టంగా 28%కి పరిమితం చేసేవిధంగా ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను. ఏకపన్ను విధానాన్ని తీసుకురాగలిగితే, ప్రత్యక్షంగా బీడీ యాజమాన్యానికి, పరోక్షంగా బీడీ కార్మికులకు మేలు చేకూరుతుంది.

అధ్యక్షా, బీడీ పరిశ్రమలపై ఆధారపడినటువంటి గృహిణులకు కేంద్ర ప్రభుత్వం గృహనిర్మాణం కోసం 25% నిధులను అడ్వాన్స్ గా విడుదల చేస్తోంది. తరువాత మరో 3 విడతల్లో మరో 60% నిధులను విడుదల చేసే అవకాశముంది. ఈ లెక్కన కేంద్ర ప్రభుత్వం మొత్తం 85% సబ్సిడీని ఇచ్చేటువంటి కార్యక్రమం. అయినప్పటికీ, 2019-20 సంవత్సరంలో కేవలం 91 మంది లబ్ధిదారులు మాత్రమే గృహ నిర్మాణం చేశారు. అదేవిధంగా 2020-21 సంవత్సరంలో కేవలం 144 మంది లబ్ధిదారులు మాత్రమే గృహ నిర్మాణం చేశారు.

11.50 ఉ. 2020-2021 సంవత్సరం నాటికి 144 మందికి మాత్రమే గృహ నిర్మాణం చేయించారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన నాటి నుండి ఇప్పటి వరకు కేవలం 240 మందికి మాత్రమే గృహనిర్మాణం పరిమితమైంది. హౌసింగ్ బోర్డ్ వారి డబుల్ బెడ్ రూమ్ కు ఐదు లక్షల నాలుగు వేల రూపాయలు, ఐదు లక్షల పద్నాలుగు వేల రూపాయలు అంటున్నారు, అదేదున్నా, బీడీ పరిశ్రమ ద్వారా నిధులు

పొందగలిగినట్లయితే ప్రభుత్వానికి వెసులుబాటు కలుగుతుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అత్యధికంగా మహిళలు బీడీ పరిశ్రమపై ఆధారపడి ఉన్నారు. ఎంత అవకాశముంటే అంత, as per their eligibility, ఇళ్ళు లేని వారికి వారి సొంత స్థలాలలో ఇళ్ళు కట్టుకునే అవకాశముంటుంది కాబట్టి, ప్రధానంగా ఇళ్ళు లేని నిరుపేద బీడీ కార్మికులందరికీ గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో వంద శాతం చేపట్టబడే విధంగా కార్యక్రమాలను అమలు చేయవలసిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ కార్మిక శాఖామాత్యులను కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ ఫారూక్ హుస్సేన్:- అధ్యక్షా, నేను సిద్దిపేటలో పుట్టి, పెరిగాను కాబట్టి, సిద్దిపేట చుట్టూ ఉన్న బీదవాళ్ళు, కులాలకతీతంగా వంద, వంద యాభై కుటుంబాలు బీడీలు చేసుకుంటూ బ్రతుకుతుండే వారు. కానీ, రోజురోజుకు వాళ్ళు బీడీలు చేసుకోవడం లేదు. వాళ్ళకి స్వయం ఉపాధి కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. సభ్యులు రాజేశ్వర్ రావుగారు, జీవన్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఐదు, ఆరు జిల్లాలలో అటువంటి ఉపాధి కోల్పోయిన వారు అధిక సంఖ్యలో ఉన్నారు అధ్యక్షా.

కేంద్ర ప్రభుత్వం డిజిటల్ పేమెంట్ చేయాలన్నారు. రెండు, మూడు సంవత్సరాల క్రితం నేను కూరగాయలు కొని డిజిటల్ పేమెంట్ చేద్దామని చూస్తే వాళ్ళ దగ్గర స్టైప్ మెషీన్ లేదన్నారు. స్టైప్ మెషీన్లు చైనా నుండి తెప్పించాలని ప్రధాన మంత్రిగారు చెబుతున్నారు, చైనా నుండి మాంజా వస్తోంది, చైనా నుండి పటాకులు వస్తున్నాయి.

మిస్టర్ చైర్మన్:- బీడీ కార్మికుల గురించి మాట్లాడండి..

శ్రీ ఫారూక్ హుస్సేన్:- ఉపాధి కోల్పోతున్న బీడీ కార్మికులకు ఉపాధిని కల్పించడంతోబాటు, డిజిటల్ పరికరాలను అందించి, వాటి ఉపయోగాన్ని వాళ్ళకి తెలియజేసే విధంగా చర్యలు చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కుితగారు మంచి అంశాన్ని సభలోకి తీసుకువచ్చారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ, ఓసీలో ఉన్న బీదవాళ్ళకి కూడా స్వయం ఉపాధి కల్పిస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ సిహెచ్. మల్లారెడ్డి:- దేశంలో చాలా చోట్ల బీడీ కార్మికులున్నారు. వీరిలో మహిళలే అధిక సంఖ్యలో ఉంటారు. మన తెలంగాణలోనే దరిదాపుగా నాలుగు లక్షల ఎనిమిది వేల కుటుంబాలు ఈ వృత్తి మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. ఇవన్నీ ఆలోచించి, పెద్ద మనసుతో సభ్యులు రాజేశ్వర్ రావుగారు, జీవన్ రెడ్డిగారు, ఫారూక్ హుస్సేన్ గారు మరియు సభ్యులు కవితమ్మ అడిగిన ప్రశ్నలన్నింటికీ సమాధానం చెప్పాము. దానికి తోడు, మన రాష్ట్రంలో బీడీ కార్మికులకు దేశంలో ఎక్కడ లేని విధంగా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ నెలకు రూ.2016/- పింఛను ఇస్తున్నారు. అదే విధంగా, మన ఆర్థిక శాఖ మంత్రి 15వ జి.ఎస్.టి. మండలిలో, 18వ జి.ఎస్.టి. మండలిలో, 20వ జి.ఎస్.టి. మండలిలో, దీనికి సంబంధించిన జి.ఎస్.టిని తగ్గించమని ఎన్నిసార్లు కేంద్రంతో మొర పెట్టుకున్నప్పటికీ, వాళ్ళు తగ్గించడం లేదు. బీడీలపై జి.ఎస్.టిని తీసేయాలని మన ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్రానికి ఉత్తరం కూడా రాశారు. తప్పకుండా, జి.ఎస్.టిని తగ్గించడానికి ప్రయత్నిస్తాము. ఈ విషయంపై కేంద్ర లేబర్ మినిస్టర్ కి, ప్రధాన మంత్రికి కూడా ఉత్తరం రాయడం జరుగుతుంది అధ్యక్షా.

డబుల్ బెడ్ రూమ్ గృహ నిర్మాణం కొరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అందించే నిధులను తీసుకుందాం. అయినా కూడా, తెలంగాణలో ఎంతమంది పేదలుంటారో వాళ్ళందరికీ ఇళ్ళు వచ్చేటట్లు, ఇదొక కంటిన్యూ ప్రాసెస్ గా కడుతూనే ఉంటాము. పేదలందరికీ డబుల్ బెడ్ రూమ్లు ఇస్తామని మనవి చేస్తున్నాము అధ్యక్షా.

శ్రీ టి.జీవన్ రెడ్డి:- బీడీ పరిశ్రమలపై ఆధారపడిన వాళ్ళకు ఇవ్వండి...

శ్రీ సిహెచ్. మల్లారెడ్డి:- తప్పకుండా వాళ్ళు అపై చేసుకుంటే వాళ్ళకు ఇస్తాం.

MR. CHAIRMAN:- Now special mentions...

సభా కార్యక్రమము

ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

1. **శ్రీ టి.జీవన్ రెడ్డి:-** అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో పాఠశాల స్థాయి నుండి ఉన్నత విద్యాస్థాయి వరకు, జూనియర్ కళాశాలలో, డిగ్రీ కళాశాలలో ఉన్న ఉపాధ్యాయులు, బోధనేతర సిబ్బంది అనేకమంది ప్రైవేట్ రంగంపై ఆధారపడ్డవారున్నారు. కోవిడ్ ఇబ్బందికర పరిస్థితులలో పెద్ద ఎత్తున బాధపడుతున్నది ప్రైవేట్ రంగంలో ఉపాధి పొందుతున్న బోధన, బోధనేతర సిబ్బందిని చెప్పక తప్పదు. ప్రైవేట్ యాజమాన్యాలు కేవలం వారు ఫీజులు వసూలు చేసుకునేందుకే దృష్టి కేంద్రీకరిస్తున్నారు కానీ విద్యాలయాలపై ఆధారపడే బోధకులు, బోధనేతర సిబ్బంది, వారి కుటుంబాల పోషణపై, వాళ్ళకొక ఆర్థిక వెసులుబాటు కల్పించాలనే ఆలోచన మాత్రం చేయడం లేదు. పది నెలలుగా వారు ఎన్నో ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. 2020-2021 విద్యా సంవత్సరంలో వారు చివరికి కూలీలుగా మారిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. ప్రైవేట్ రంగంలో పని చేస్తున్న ఉపాధ్యాయులు ట్రైన్డ్ గ్రాడ్యుయేట్స్ అయి ఉండి కూడా, నేడు NREGS కూలీలుగా పని చేస్తున్నారు. విద్యాపరంగా కొన్ని ప్రత్యేక సౌకర్యాలు కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం పాఠశాలలన్నింటినీ ఆరంభించిస్తుంటే, అది కేవలం యాజమాన్యాలకు ఫీజులు వసూలు చేసుకునేందుకు దోహదపడింది. కేవలం నెల లోపలే పాఠశాల యాజమాన్యం ఫీజులు వసూలు చేసుకున్నారు. కోవిడ్ తీవ్రతరమవుతుందని పాఠశాలలను నిలిపి వేయాలని ప్రభుత్వం భావించడంతో, ప్రైవేట్ విద్యాలయాలపై ఆధారపడిన ఉపాధ్యాయులు రోడ్డున పడ్డారు. దాదాపు నాలుగు లక్షల మంది నేడు ఇబ్బందిపడుతున్నారు.

అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ పరంగా ప్రైవేట్ యాజమాన్యంలోని బోధన, బోధనేతర సిబ్బందికి చెల్లించవలసిన వేతనాలు చెల్లించే విధంగా జిల్లా కలెక్టర్లకు లేదా డి.ఈ.ఓలకు ఏమైనా ఆదేశాలిస్తారా అనేది తెలుపవలసిందిగా మంత్రివర్యులను మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా, ముఖ్యమంత్రిగారి

దృష్టికి ఈ అంశాన్ని తీసుకెళ్ళి వెంటనే వారికి జీతభత్యాలు చెల్లించే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి పటోళ్ల సబితా ఇంద్రా రెడ్డి:- సభ్యులు జీవన్ రెడ్డిగారు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది అధ్యక్షా.

2. **శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి:-** అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని మోడల్ స్కూళ్ళలో ఖాళీగా ఉన్న పోస్టులలో అవర్ల బేస్ టీచర్లు పని చేస్తున్నారు. సెప్టెంబరు 1వ తేదీ నుండి ఆన్లైన్ క్లాసుల కొరకు వాళ్ళని పిలవడం జరిగింది. సెప్టెంబరు నుండి నాలుగు నెలలు, ఇప్పుడు మరో మూడు నెలలు మొత్తంగా ఏడు నెలల నుండి వాళ్ళకి వేతనాలు చెల్లించడం లేదు. వారికి వెంటనే వేతనాలు చెల్లించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. విద్యా రంగంలో పని చేసేవారికి ఎవరికైనా ఎండాకాలం జీతాలు చెల్లించే విధంగా నిర్ణయం తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీమతి పటోళ్ల సబితా ఇంద్రా రెడ్డి :- సభ్యులు నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది అధ్యక్షా.

12.00 | శ్రీ యన్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్షా, నిరుద్యోగ భృతి క్రింద నిరుద్యోగులకు రూ.3016లు ఇస్తామని చెప్పారు. కానీ, ప్రభుత్వం దీని గురించి ఇంకా ఆలోచిస్తోంది. దీనికి సంబంధించి ఈ బడ్జెట్ సమావేశాలలోనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని చాలా కాలం నుండి నిరుద్యోగులు ఎదురు చూస్తున్నారు. కాబట్టి, దీనికి సంబంధించిన మార్గదర్శకాలను విడుదల చేసి నిరుద్యోగులకు రూ.3016లు నిరుద్యోగ భృతి ఇస్తే బాగుంటుందని తమరిద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పటోళ్ల సబితా ఇంద్రా రెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు రామ చంద్రరావు గారు చెప్పినటువంటి అంశాలను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ కూర రఘుత్తమ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పెద్దపల్లి జిల్లాలో ఔట్ సోర్సింగ్లో పనిచేస్తున్న రమేష్ అనే వ్యక్తి ఆత్మహత్యకు పాల్పడడం వలన, అక్కడి విద్యాశాఖ అధికారిని

గౌరవ విద్యా శాఖమంత్రిగారు సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. దీనికి కారణం ఆయన రాసిన నూస్ టైమ్ నోట్ లో ఈ అధికారి మరియు జిల్లా విద్యా శాఖలో పనిచేస్తున్నటువంటి పద్మ, జీ.సి.పి.ఓ. (Girl Child Project Officer) వేధింపుల కారణం గానే మరణించాడని చెప్పడం జరిగింది. పోలీసులు విచారణ చేపట్టినప్పుడు సంబంధిత అధికారి ముందుగానే గ్రహించి కోర్టును ఆశ్రయించి ముందస్తు బెయిల్ ను పొందాడు. కానీ, ఆయన సస్పెండ్ అయిన తరువాత ఆ అధికారికి సంబంధించిన చాలా అరాచకాలు మా దృష్టికి వచ్చాయి. తమరు అనుమతిస్తే వాటిని వివరిస్తాను. ఈ విషయంలో ఒక ఉన్నతాధికారి చేత లోతైన దర్యాప్తు జరిపించి ఆ అధికారిపై చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా సంబంధిత మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్:- స్పెషల్ మెన్షన్స్ లో చెప్పకూడదు.

శ్రీమతి పటోళ్ళ సబితా ఇంద్రా రెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు కూర రఘుత్తమ్ రెడ్డి గారు చెప్పినటువంటి అంశాలను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీమతి ఆకుల లలిత (శాసనసభ నియోజక వర్గం):- అధ్యక్షా, మనది రైతు ప్రభుత్వం. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రైతు పక్షపాతి. రైతులకు సంబంధించి రైతు బంధు, రైతు బీమా, రైతులకు నిరంతరాయంగా 24 గంటలు నాణ్యమైన ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా, ఎరువులు, విత్తనాల సరఫరా వంటి అనేక అభివృద్ధి, సంక్షేమ పథకాలను చేపడుతున్నారు. అనేక ప్రాజెక్టులను కూడా పూర్తి చేశారు. వీటితోపాటు రైతు కళాళను కూడా ప్రారంభిస్తామని మొన్ననే చెప్పడం జరిగింది. గ్రామాలలో ట్రాక్టర్స్, ట్యాంక్స్, డంప్ యార్డ్స్, వైకుంఠధామాలను ఏర్పాటు చేశారు. అలీసాగర్, మాటూరు మండలంలో ఉన్నటువంటి నెం.71,72,73 & 74 డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ నుండి సక్రమంగా నీళ్ళ సరఫరా జరగడం లేదు. అలాగే మరొక 13 గ్రామాలకు సరైనటువంటి నీటి సరఫరా జరగడం లేదు. గాలిబ్ నగర్ వరకూ నీటి పైపు లైన్ ఉంది కాబట్టి, ఆ డిస్ట్రిబ్యూటర్ కు పైప్ లైన్ ద్వారా నీటిని మరలించినట్లైతే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా సంబంధిత మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పటోళ్ళ సబితా ఇంద్రా రెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు శ్రీమతి ఆకుల లలిత గారు చెప్పినటువంటి అంశాలను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

పిటిషన్

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, టెట్ సోర్సింగ్, కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో పని చేసే ఉద్యోగులు, అధ్యాపకులు నాకు పిటిషన్స్ ఇచ్చారు. వీటిని తమరి ద్వారా అందజేస్తున్నాను.

(పిటిషన్ ను గౌరవ చైర్మన్ గారికి అందజేశారు.)

మిస్టర్ చైర్మన్:- గౌరవ సభ్యులు యన్. రామచంద్ర రావు గారు 29.3.2021 నాడు పదవీ కాల పరిమితి ముగుస్తుంది. సమావేశాలకు కూడా ఇది ఆఖరి రోజు. నేను చైర్మన్ గా ఉన్న ఈ ఇరవై ఒక్క నెలలలో వారు శాసన పరిషత్తు సభ్యునిగా ఒక పద్ధతి ప్రకారం చాలా క్రమశిక్షణతో వ్యవహరించారు. అదే విధంగా సామాజికంగా ఉండే చాలా సమస్యల విషయాల్లో వారికి తెలిసిన న్యాయవాద వృత్తి విషయాలను శాసన పరిషత్తు దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. వారు కూడా మా సొంత జిల్లా ఉమ్మడి నల్గొండ జిల్లాకు చెందినవారే. వారి పదవీ విరమణ సందర్భంగా వారికి భగవంతుడు మంచి ఆయుఃఆరోగ్యాలు ప్రసాదించాలని మనందరి తరపున ఆ భగవంతుడిని కోరుకుంటూ వారికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

ADJOURNMENT MOTION

MR. CHAIRMAN:- Today, I have received two Adjournment Motion Notices.

The first Adjournment Motion given notice of by Sri T. Jeevan Reddy, regarding the need to discuss on the spread of Corona virus in the State due to which, the Schools and Colleges in the State are ordered to remain closed. As a result of which, the salaries are not being paid to the teaching and non-teaching staff, has been disallowed.

The second and the last Adjournment Motion given notice of by Sri Alugubelli Narsi Reddy, regarding the need to discuss on the spread of Corona virus resulting in the closure of the Educational Institutions and the Mid-Day

meals programme to the school students, has also been disallowed.

MR. CHAIRMAN:- Now, the House is adjourned for Tea Break for 15 Minutes.

(Then, the House adjourned for Tea Break at 3.30 12-07 P.M.)

మ.

(The House Reassembled at 3-38 P.M)

(The Hon'ble Chairman in the Chair)

ప్రభుత్వ బిల్లులు

THE TELANGANA PAYMENT OF SALARIES AND PENSION AND REMOVAL OF DISQUALIFICATIONS (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL No.2 OF 2021, AS PASSED BY THE TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY)

MR. CHAIRMAN:- Now, I request the Minister for Finance on behalf of the Chief Minister to move the Motion for taking into consideration of the Telangana Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2021 (L.A. Bill No.2 of 2021.)

SRI T. HARISH RAO (HON'BLE MINISTER FOR FINANCE) (DEPUTIZING THE HON'BLE CHIEF MINISTER):- Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2021, be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. Now, I request the Minister for Finance to explain the salient features of the Bill.

శ్రీ టి.హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ మరియు శాసన పరిషత్తు సభ్యులకు కనీస పెన్షన్ను పెంచాలని ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. శాసన సభ మరియు శాసన పరిషత్తు సభ్యులుగా ఒక్కసారి పని చేసిన వారికి రూ.30,000/- పెన్షన్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఇప్పటి వరకు రాష్ట్రంలో గరిష్టంగా రూ.50,000/- పెన్షన్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ మధ్య మాజీ శాసన సభ మరియు శాసన పరిషత్తు సభ్యులు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిసి, పెరుగుతున్న ధరలు, వయో భారం వల్ల తమ సమస్యలను

దృష్టిలో పెట్టుకొని పెన్షన్ను పెంచాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరగా, వారు అందుకు అంగీకరించి మాజీ శాసన సభ మరియు శాసన పరిషత్తు సభ్యులు ఒక్కసారి గెలిచినా కూడా వారికి రూ.50,000/- కనీస పెన్షన్ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. ఒక్కొక్క సంవత్సరానికి రూ.2,000/- చొప్పున పెంచుతూ, రూ.70,000/- హైయర్ సీలింగ్ను విధిస్తూ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. మాజీ శాసన పరిషత్తు సభ్యులు మరియు శాసనసభ సభ్యుల హెల్త్ కార్డులపై లక్ష రూపాయల వరకే నేరుగా వాడుకునేందుకు వారికి అనుమతి ఉండేది. తరువాత కూడా ఇచ్చేవాళ్లం కాని, ఛైర్మన్, శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి వద్ద వరుసగా అనుమతి తీసుకోవాల్సిన అవసరముండేది. దానికి నాలుగైదు నెలల సమయం పట్టేది. అంతేకాకుండా మాజీ శాసన పరిషత్తు సభ్యుల సతీమణులకు ఈ అవకాశం లేదు. ఈ మధ్య కాలంలో జహీరాబాద్ మాజీ ఎమెల్వే శ్రీ బాగన్న గారు చనిపోయినప్పుడు ఆసుపత్రిలో రెండున్నర లక్షల రూపాయల బిల్లు డ్యూ ఉండి, బిల్లు కట్టలేని పరిస్థితి ఉంటే పార్టీ తరపున బిల్లు కట్టి పార్థివ దేహాన్ని వారి కుటుంబ సభ్యులకు అందించవల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. దానిపై చర్చ జరిగిన సందర్భంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్పందించి మాజీ శాసనసభ సభ్యులు మరియు శాసన పరిషత్తు సభ్యులతో పాటు వారి సతీమణులకు కూడా సమానంగా దీనిని అందించాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. లక్ష రూపాయల పరిమితిని పది లక్షలకు పెంచుతూ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. సిట్టింగ్ శాసనసభ సభ్యులకు, సిట్టింగ్ శాసన పరిషత్తు సభ్యులకు, మాజీ శాసన పరిషత్తు మరియు శాసనసభ సభ్యులకు కూడా సమానమైన ఆరోగ్య వసతిని కల్పిస్తూ, దానిని పది లక్షలకు పెంచుతూ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ విషయం బిల్లులో లేదు కానీ రూల్స్లో ఇవ్వబోతున్నాము. త్వరలోనే దీనికి సంబంధించిన ఉత్తర్వులు కూడా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అయితే ఈ రోజు గౌరవ సభ్యుల యొక్క కనీస పెన్షన్ రూ.50,000/- కనిష్ట పరిమితి నుంచి రూ.70,000/- గరిష్ట పరిమితికి

పెంచుతూ ఈ చట్టాన్ని తమరి ముందుకు తీసుకొచ్చాము. గౌరవ సభ్యులందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN:- The question is:

"That the Telangana Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2021, be taken into consideration."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

CLAUSE- 2, CLAUSE-1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR. CHAIRMAN:- There are no amendments to Clause-2, Clause-1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

"That Clause-2, Clause-1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was carried and Clause-2, Clause-1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR. CHAIRMAN:- Now, I request the Minister for Finance to move the Motion for passing of the Bill.

SRI T. HARISH RAO (HON'BLE MINISTER FOR FINANCE):- Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2021, be passed."

(PAUSE)

MR. CHAIRMAN:- Motion moved.

The question is:

"That the Telangana Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2021, be passed."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

THE TELANGANA PUBLIC EMPLOYMENT (REGULATION OF AGE OF SUPERANNUATION) (AMENDMENT) BILL,

2021 (L.A. BILL NO.1 OF 2021, AS PASSED BY THE TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY)

MR. CHAIRMAN:- I request the Hon'ble Minister for Finance to move the Motion for taking into consideration of the Telangana Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 2021.

SRI T. HARISH RAO (HON'BLE MINISTER FOR FINANCE):- Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 2021, be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. Now, I request the Minister for Finance to explain the aims and objectives of the Bill.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం మీ అందరికీ తెలిసిందే. గత ఎన్నికల మ్యానిఫెస్టోలో టి.ఆర్.ఎస్ పార్టీ తిరిగి అధికారంలోకి వస్తే ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల వయో పరిమితిని 61 సంవత్సరాలకు పెంచుతామని చేసిన వాగ్దానాన్ని అమలు చేస్తూ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని చట్ట రూపంలో మన ముందుకు తీసుకురావడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో ఇప్పటి వరకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల వయోపరిమితి 58 సంవత్సరాలు, నాలుగవ తరగతి ఉద్యోగుల వయోపరిమితి 60 సంవత్సరాలు, ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలో ఉన్న బోధన యొక్క సిబ్బంది వయోపరిమితి 65 సంవత్సరాలు, న్యాయ సిబ్బందికి 60 సంవత్సరాలుగా మన రాష్ట్రంలో ఇప్పటి వరకు అమలులో ఉంది. దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాల్లో చాలా చోట్ల 60 సంవత్సరాల వయోపరిమితి అమలులో ఉంది. కొన్ని రాష్ట్రాలలో 62 సంవత్సరాల వయోపరిమితిని కూడా అమలు చేస్తున్నారు. Over a period, life span పెరుగుతూ వస్తోంది. ఆరోగ్య స్థితుల్లో మంచి మెరుగుదల ఉంది. అర్హత, అనుభవం ఉన్న ఉద్యోగుల సేవలను ప్రభుత్వం వినియోగించుకోవాలనే సంకల్పంతో మన రాష్ట్రంలో కూడా ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల వయోపరిమితిని 61 సంవత్సరాలకు పెంచుతూ, ఈ చట్టాన్ని శాసన సభలో ఆమోదించుకొని శాసన పరిషత్తు ముందుకు తీసుకురావడం

జరిగింది. అయితే at the same time, ప్రభుత్వం మరొక నిర్ణయం కూడా తీసుకున్నది. ఉద్యోగస్తులకు వయోపరిమితిని పెంచడం వల్ల పై స్థాయి ఉద్యోగస్తులకు ఎక్కువగా మేలు జరుగుతుంది. రాష్ట్రంలో ప్రమోషన్లు పొందుటకు అర్హత కలిగివున్న వారిని ఖాళీగా ఉన్న పోస్టుల్లో భర్తీ చేయాలని, అదే విధంగా ఖాళీగా ఉన్న దాదాపు యాభై వేల క్రిందిస్థాయి ఉద్యోగాలను వెంటనే భర్తీ చేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకొని నిరుద్యోగ యువతీ, యువకుల కోసం ఉద్యోగాల భర్తీ ప్రక్రియను ప్రారంభిస్తుందని నేను తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తూ, ఈ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తుల వయోపరిమితిని 61 సంవత్సరాలకు పెంచడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నారు. It's a Government decision. ఈ నిర్ణయం పట్ల నిరుద్యోగ యువతీ, యువకులు కొంత ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారనే విషయాన్ని మనం గమనించాలి. బిస్వాల్ కమిటీ రిపోర్టుకు అనుగుణంగా by the end of December, 2020 రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో 1,91,000 ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఈ మూడు మాసాల్లో మరి కొన్ని ఖాళీలు ఏర్పడి దాదాపు 2,00,000 ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. గౌరవ మంత్రి గారు 50,000 ఉద్యోగాలు భర్తీ చేయడానికి ప్రభుత్వం సంకల్పించింది అని చెప్పారు. This is only 25% of the vacancies. మొత్తం ఉన్న ఖాళీలన్నీ.....

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, ఉద్యోగాల ఖాళీల విషయంలో గౌరవ సభ్యులు చెబుతున్నది కరెక్టు కాదు. ప్రభుత్వంలో చాలా మార్పులు వస్తుంటాయి. వ్యవసాయ శాఖలో దాదాపు మూడున్నర వేల ఉద్యోగాలను కొత్తగా ప్రభుత్వం నియామకం చేసింది. అక్కడ పోస్టులు లేకపోతే వాటిని మంజూరు చేసి నియామకం చేసింది. ప్రభుత్వ పరంగా ఎక్కడా ఖాళీలు ఉంచకుండా ఆయా శాఖలు కోరిన మేరకు అన్ని ఉద్యోగాల ఖాళీలను ప్రభుత్వం భర్తీ చేసి

కార్యక్రమం చేపట్టింది. అందులో భాగంగా వివిధ శాఖల నుంచి ఈ రోజు వరకు వచ్చిన రిక్వెస్టులకు అనుగుణంగా 50,000 ఖాళీలను భర్తీ చేసి ప్రక్రియ జరుగుతుంది. ఉద్యోగాల భర్తీ అనేది ఒక నిరంతర ప్రక్రియే కానీ, ఒక రోజుతో ఆగిపోయేది కాదు. ఒక వైపు పదవీ విరమణ జరుగుతుంది, ఇంకొక వైపు ఉద్యోగాల భర్తీ కూడా కొనసాగుతుంది.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పి.ఆర్.సి నివేదిక అనుగుణంగా బిస్వాల్ కమిటీ పేర్కొన్నదే తప్ప నా సొంత అలోచన కాదు, నా సొంత లెక్కలు కావు.

మిస్టర్ చైర్మన్:- జీవన్ రెడ్డి గారూ, దాని మీద గౌరవ మంత్రి గారు క్లారిటీ ఇచ్చారు కదా.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఖాళీలు ఎప్పుడు ఏర్పడినా వంద శాతం భర్తీ చేయాలనేది ఒక అంశం. డిసెంబర్, 2020 వరకు ప్రమోషన్ల ప్రక్రియను పూర్తి చేశారు. మరి మూడు సంవత్సరాల వయోపరిమితి పెంపుతో ప్రమోషన్లు పూర్తిగా అగిపోతాయి. అయితే, నూవర్ న్యూమరీ పోస్టులు క్రియేట్ చేసి వాటిని భర్తీ చేస్తారా? ఈ మూడు సంవత్సరాలు ప్రమోషన్లకు ఆటంకం కలుగకుండా చూడవల్సిన బాధ్యత కూడా ప్రభుత్వం మీద ఉన్నది. దయచేసి ప్రమోషన్లపై క్లారిటీ ఇవ్వాలని నేను కోరుతున్నాను.

3.40 మ. | శ్రీ టి. హరీష్ రావు :- అధ్యక్షా, ఉద్యోగాలకు సంబంధించి ఖాళీలు రెండు రకాలుగా ఉంటాయి.

కొన్ని ఖాళీలను బై ప్రమోషన్ ద్వారా, కొన్ని ఖాళీలను డైరెక్ట్ రిక్రూట్మెంట్ ద్వారా భర్తీ చేయడం జరుగుతోంది. ఈ మధ్యకాలంలో, వివిధ శాఖల్లో పనిచేస్తున్న ముప్పై వేల మందికి ప్రమోషన్లు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ ముప్పై వేల పోస్టులు కూడా భర్తీలో భాగమే అనే విషయాన్ని పెద్దలు జీవన్ రెడ్డి గారు గమనించాలి అధ్యక్షా. ఇంకా కొన్ని ఇమ్యూన్ ఉన్నాయి. కాంట్రాక్ట్ లెక్చరర్స్ ను ప్రభుత్వం రెగ్యులరైజ్ చేస్తూ ఒక నిర్ణయం తీసుకుంది. టెక్నికల్ గా వేక్సిన్ కనవడుతోంది. వాక్సు పుల్ స్కేల్ ఇస్తున్నాము. జూనియర్, డిగ్రీ, పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలలో పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ లెక్చరర్స్ ను ప్రభుత్వం విధాన పరంగా రెగ్యులరైజ్ చేస్తూ నిర్ణయం తీసుకుంది. వారికి బేసిక్ పే

ఇస్తున్నాము. టెక్నికల్ గా రికార్డ్స్ లో ఖాళీలు కనపడతాయి. ప్రభుత్వం దృష్టిలో, వాళ్లు ఆల్ రెడీ పనిచేస్తున్నారు. వాళ్లకు ఫుల్ పే కూడా ప్రభుత్వం ఇస్తోందని గౌరవ సభ్యులు జీఎన్ రెడ్డి గారు గమనించాలి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును నేను ఆహ్వానిస్తున్నాను. అయితే, ఈ చట్టం, మన రాష్ట్రంలో ఉన్న విశ్వవిద్యాలయాలలో పనిచేస్తున్న ప్రొఫెసర్లకు, లెక్చర్లకు వర్తిస్తుందా లేదా అని నాకొక చిన్న అనుమానం ఉంది. దాదాపు అన్ని రాష్ట్రాలలోని ప్రభుత్వాలు కూడా, విశ్వవిద్యాలయాలలో పనిచేస్తున్న ప్రొఫెసర్ల పదవీ విరమణ వయస్సును 62 సంవత్సరాల నుండి 65 సంవత్సరాలకు పెంచారు. మన దగ్గర కూడా ఆ విధంగా పెంచుదామని ప్రతిపాదన వచ్చినప్పుడు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఏమన్నారంటే, ప్రభుత్వోద్యోగుల superannuation కి సంబంధించిన జీఓని విడుదల చేసేటప్పుడు, ఆ విషయాన్ని కూడా పరిశీలిద్దామని అన్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగులకు పదవీ విరమణ వయస్సును 61 సంవత్సరాలకు పెంచాము. ఆల్ రెడీ హెల్త్ డిపార్ట్ మెంట్ కి సంబంధించి టీచింగ్ స్టాఫ్ యొక్క పదవీ విరమణ వయస్సును 65 సంవత్సరాలకు పెంచారు. కాబట్టి మన తెలంగాణలో ఉన్న విశ్వవిద్యాలయాలలో పనిచేస్తున్న ప్రొఫెసర్ల superannuation గురించి కూడా నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుందని నా ఉద్దేశ్యం.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు :- అధ్యక్షా, పెద్దలు శ్రీహరి గారు చెప్పిన విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి వీలైనంత త్వరగా దానిని పరిష్కారం చేసే విధంగా ప్రయత్నం చేస్తాము.

MR. CHAIRMAN:- The question is:

"That the Telangana Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 2021, be taken into consideration."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

CLAUSE- 2, CLAUSE- 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR. CHAIRMAN:- There are no amendments to Clause-2, Clause-1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

"That Clause-2, Clause-1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was carried and Clause-2, Clause-1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR. CHAIRMAN:- Now, I request the Minister for Finance to move the Motion for passing of the Bill.

SRI T. HARISH RAO (HON'BLE MINISTER FOR FINANCE):- Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 2021, be passed."

(PAUSE)

MR. CHAIRMAN:- Motion moved.

The question is:

"That the Telangana Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 2021 be passed."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

ANNOUNCEMENT

MR. CHAIRMAN:- I am to announce to the House that I have received the following message from the Hon'ble Speaker, Telangana Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Assembly, I transmit a copy in each of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 26th March, 2021:

1. Telangana Appropriation Bill, (No.1), 2020 (L.A. Bill No. 3 of 2021)
2. Telangana Appropriation Bill (No.2), 2021 (L.A. Bill No. 4 of 2021)

The above Bills will be taken-up now itself."

**TELANGANA APPROPRIATION BILL
(No.1), 2021 (L.A. BILL No. 3 of 2021, AS
PASSED BY THE TELANGANA
LEGISLATIVE ASSEMBLY)**

MR. CHAIRMAN:- Now, I request the Minister for Finance to move the Motion for taking into consideration of the Telangana Appropriation Bill, 2021.

SRI T. HARISH RAO (HON'BLE MINISTER FOR FINANCE):- Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation Bill, (No.1) 2021, be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN:- Motion moved.

The question is:

"That the Telangana Appropriation Bill, (No.1) 2021 be taken into consideration."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was considered.

**TELANGANA APPROPRIATION BILL
(No.2), 2021 (L.A. Bill No. 4 of 2021, AS
PASSED BY THE TELANGANA
LEGISLATIVE ASSEMBLY)**

MR. CHAIRMAN:- Now, I request the Minister for Finance to move the Motion for taking into consideration of the Telangana Appropriation (No.2) Bill, 2021.

SRI T. HARISH RAO (HON'BLE MINISTER FOR FINANCE):- Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation Bill (No.2), 2021 be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN:- Motion moved.

The question is:

"That the Telangana Appropriation Bill, (No.2) 2021 be taken into consideration."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was considered.

MR. CHAIRMAN:- Now, discussion on both the Bills will be taken-up.

SRI SYED AMINUL HASAN JAFRI (LOCAL AUTHORITIES CONSTITUENCY - HYDERABAD):- At the outset, I would like to congratulate the Hon'ble Chief Minister Janab K. Chandrasekhar Rao, Hon'ble Chairman Sir, Hon'ble Legislative Affairs Minister Sahab and the other Hon'ble Ministers for the successful conduct of the Seventeenth Session (Budget). I am glad that in this Budget Session most of the Members were given the opportunity to speak in the Debate on the Motion of Thanks on the Governor's Address and the General Discussion on the State Budget as well. Sir, we all know that the Telangana Legislative Council had sittings for five days and all the Hon'ble Ministers had replied to the issues that were raised by several Hon'ble Members on the Floor of this august House.

The Hon'ble Finance Minister Sahab has presented the Supplementary Estimates of Expenditure for the Financial Year 2020-21 with an outlay of Rs. 24,745/- Crores. The Supplementary Estimates, covering all the 40 Demands provide for re-allocation and re-appropriation for various heads of account within the Demands-for- Grants under the Budget Estimates for the Financial Year 2020-21. But, the Supplementary Estimates do not cause any additional burden on the State exchequer as the Hon'ble Finance Minister has given Revised Estimates of Rs. 1,66,729/- Crores for the Financial Year 2020-21.

Chairman Sir, here I would like to go on record and say that the Government has Tabled 13 CAG Reports pertaining to the Financial Years 2017-18, 2018-19 and 2019-20 on the

last day of the sitting. Therefore, the Hon'ble Members hardly got the time to go through these volumes and findings.

آج آخری دن جو رپورٹس میز پر رکھے گئے ہیں اُس کو دیکھنے اور پڑھنے کے لئے ٹائم نہیں رہتا اور سی. اے. جی رپورٹس کی جواہریت رہتی ہے کہ اُن کی غلطیاں کیا ہیں؟ ان کے منشاء ہدایات اور مشاہدات کیا ہیں؟ اُن کی سفارشات کیا ہیں اُس پر بات کرنے کا موقع ہی نہیں ملتا۔ اس کے علاوہ کونسل میں ایک متفقہ کمیٹی برائے پیش کشی کاغذات ہے اور اُس کا مجھے (چیرمین) بنایا گیا ہے، جو بھی کاغذات، سرکاری احکامات (جی. اوز) اور اعلامیے ہو یا سب آرڈینٹ لکچریشن کیونکہ نہ ہو اس کو میز پر رکھنے میں کافی تاخیر ہو رہی ہے، چاہے یہ رپورٹس محکمہ جات کے یا پھر سی. اے. جی ہی کے کیونکہ نہ ہوں۔ رپورٹس دستیاب تو رہتے ہیں مگر یہ طریقہ کار ٹھیک نہیں ہے جس سے کوئی فائدہ بھی نہیں ہوگا۔ 3 سال کے سی. اے. جی رپورٹس آپ تاخیر سے ایک ساتھ دیں تو کیا فائدہ؟

اور اس سے ہٹ کر ایک اہم مسئلہ ہے۔ 15 ویں فینانس کمیشن کی رپورٹ آئی ہے اور اس میں 5 سال کے لئے سفارشات دی گئی ہیں، اس میں تنگنا نہیں بلکہ پوری ریاستوں کے لئے جو divisible pool سنٹرل فیکسس کا ہے اس میں 42 فیصد حصص دینا تھا، لیکن اُس کو کم کر کے 41 فیصد کیا گیا ہے۔

دوسری چیز یہ ہے کہ تنگنا کے لئے ورٹیکل devolution کو 42 سے 41 فیصد کیا گیا۔ ہاریزنٹل کے جو devolution ہیں اُس کے جو پیرامیٹرز ہیں اور اُس میں متفرق پیرامیٹرز کے جو وٹجس دیئے جاتے ہیں اس پر نظر ثانی کر کے تنگنا کے حصہ کو کم کر دیا گیا، جس کی وجہ

سے ہماری ریاست کا نقصان ہوا۔ معاشی نقطہ نظر کی جو نقل دی گئی اُس میں بتایا گیا ہے کہ 5 سال کی مدت میں تنگنا کو 14,151 کروڑ روپے کا نقصان ہوگا۔ پہلے تنگنا کا 14 ویں فینانس کمیشن میں جو حصہ تھا اگر اُس کے حساب سے آپ دیکھیں تو 1 لاکھ 2 ہزار 957 کروڑ روپے آتے تھے اُس کی جگہ صرف 88,806 کروڑ روپے آئیں گے۔

15 ویں فینانس کمیشن کے ذریعہ تنگنا کے لئے خالی 20,980 کروڑ روپے گرانٹس دیا گیا ہے اور اس کا صرف 2 فیصد ہوتا ہے اور یہ ریاست کو مخصوص گرانٹس جو دیئے ہیں وہ خالی 2,363 کروڑ روپے ہے اور جس میں مشن بنگلیر تا کے بھی 2,050 کروڑ روپے اور 12 کروڑ روپے ایڈمنسٹریٹو اسٹاف کالج کے لئے ہیں۔ تو میں یہ جاننا چاہتا ہوں کہ 15 ویں فینانس کمیشن سے آپ نے کون کون سے مد کے لئے کتنے کتنے گرانٹس آپ نے پوچھا تھا؟ اور انہوں نے اپنی جو سفارشات دی ہیں اس کو مرکز حکومت نے قبول بھی کر لیا، اس سے تنگنا کے ساتھ نا انصافی ہو رہی ہے، چند دن یعنی آج سے 10، 15 دن پہلے مرکزی حکومت کی طرف سے جو رپورٹس آئی ہیں بڑے شہروں کے ایئر پورٹس، دہلی، ممبئی، بنگلور اور حیدرآباد میں مرکزی حکومت کے حصص ہیں اُس کو وہ فروخت کرنا چاہتے ہیں۔ اس سے پہلے بھی مختلف ریاستوں کے ریجنل ایئر پورٹس میں ریاستی حکومت کی بھی جو سرمایہ کاری تھی اس کو مرکز (یعنی بی جے پی گورنمنٹ) تقسیم کر کے ایک مخصوص صنعت کار کو دہلی، ممبئی اور بنگلور کے ایئر پورٹس حوالے کی ہے۔ اُن کا یہ منصوبہ ہے کہ حیدرآباد

అిర్పర్ట్ కుఱి అస ముసవ గ్రూప్ కు డియ్యగై. నుస్ ఆబా డిర్పర్ట్ కా జ్ఱా తక్ సుల్ ఢి అస మిన్ ఢియర్ రియస్త اور مرکزی حکومت کی شراکت داری 26 فیصد ఢి جس మిన్ مرکزی کی 13 فیصد اور رియస్త کی 13 فیصد حصہ داری ఢి 'ما باقی 54 فیصد جی. ایم. آر گ్రూప్ కా ఢి اور 11 فیصد ملائیشیا سے تعلق رکھنے والی ایک کمپنی ఢی. سنٹرل گورنمنٹ اسٹیٹ کوఱی یریش کرنا چاہتی ఢی کہ وہ اپنا 13 فیصد حصہ بیچ دے' چیف منسٹر صاحب سے ہمارا یہ مطالبہ ఢی کہ ایسا ہونے نددیں' 13 فیصد شراکت داری عوض ائیرپورٹ کیلئے 5 ہزار ایکڑ زمین دی گئی ఢی. پانچ ہزار ایکڑ زمین کی قیمت 'اگر فی ایکڑ 5 کروڑ روپے سے بھی ڈیکھیں گے تو 25 ہزار کروڑ روپے ہوں گے. اگر 50 کروڑ روپے کے حساب سے لگائیں گے تو ڈھائی لاکھ کروڑ روپے ہوں گے. تو رياست کا اتنا بڑا اثاثہ سنٹرل گورنمنٹ بیچنا چاہتی ఢی 'تو اس کو روکنے اور اسٹیٹ کا جو حصہ ఢی 'اس کو کسی قیمت یر بھی مت فروخت کریں.

جی. ایم. آر کے ہاتھوں سے ائیرپورٹ کی شراکت داری دوسروں کے ہاتھوں جانے نہ پائے' آپ اس کو ڈیکھئے.

اس کے علاوہ ایک دو مسائل یر بات کر کے مین اپنی تقریر ختم کر دیتا ہوں' ایک دودن پہلے ڈاکٹر امبیڈکر و دیانڈھی فار ایس سیز اینڈ ایس میز کیلئے ఢی, اس کیلئے درخواستیں طلب کرنے کا کل اعلان ہوا اور اسی طریقہ سے مانار میز کے لئے چیف منسٹر اور سیز اسکار شپ اور بی سیز

اسٹوڈنٹس کے لئے اور سیز اسکار شپ اسکیم ఢی 'ما آتما جیوتی باپھولے اور سیز و دیانڈھی اسکیم ఢی 'اس کے لئے بھی آپ درخواستیں طلب کرنے کا اعلان کریں اور یہ چاروں طبقات کے بشمول او. بی. سیز کو بھی آپ یہ پانچوں گروپ کے طور یر فوری اسکار شپس کی منظوری کو یقینی بنائیں.

ایس تی' ایس ٹی' بی تی اور جو دوسرے فینانس کارپوریشنس جین اُن سب کے پاس سیلف ایمپلائمنٹ کی ایک اسکیم ఢی جس مین 50 ہزار تک صد فیصد سہیڈی دی جارہی ఢی, وہی طریقہ کار یر تلنگانہ اسٹیٹ مانار میز فینانس کارپوریشن اور کرچن فینانس کارپوریشن مین عمل نہیں ہورہا ఢی' آپ اگر اس یر عمل کروائیں گے تو جو ڈیڑھ لاکھ سے زائد درخواستیں چار, پانچ سال سے زیر التواء مین جین آپ اس کی یکسوئی کر سکتے جین, 50,000 کے اندر صد فیصد سہیڈی ఢی, بینک کی اس مین صفر شراکت داری رہتی ఢی, جتنے بھی فیڈریشنس جین بی. سیز' ایس سیز' ایس میز سب کو آپ نے ایسا کیا ఢی مگر مانار میز فینانس کارپوریشن اور کرچن فینانس کارپوریشن کے لئے نہیں کیا گیا.

دھرائی پورٹل کے لئے جی. ایچ. ایم. بی حیدر آباد و سکندر آباد مین مواد جمع کر رہی تھی یہ جائیداد کس کی ఢی کونسی جائیداد ఢی وغیرہ' جب اچانک اکتوبر مین بارشیں ہوئیں اور سیلاب کے آنے سے کام موقوف ہو گیا' تو مین یہ چاہتا ہوں کہ دھرائی پورٹل کو آپ بالکل اصول کے مطابق بنانا چاہتے جین تو پوری جائیدادوں کی تفصیلات اُس مین ہونی چاہئے اور سیلاب کی وجہ سے جی. ایچ. ایم. بی جو کام بند کر دی تھی اس کو دوبارہ شروع

کر کے مکمل تفصیلات کو حاصل کرنا چاہئے۔

2BHK مکانات کے تعلق سے آپ نے وعدہ کیا تھا کہ ان کو 2021-22 میں مکمل کر لیا جائے گا۔ جی. ایچ. ایم. سی علاقہ میں 1 لاکھ گھر 111 مقامات پر تعمیر کئے جا رہے ہیں۔ اس کو بھی مکمل کر دیا جائے گا، تو میری یہ درخواست ہے کہ حکومت چاروں اضلاع حیدرآباد، رنگاریڈی، میڑچل اور سنگاریڈی کے مکملٹرس کو ہدایت دی کہ جلد سے جلد انتخاب کر کے مکانات ان کو الٹ کر دیں۔

حیدرآباد کے کئی علاقوں میں اور سرکاری زمینات پر جو ریسیڈنشل کوارٹس ہیں وہ آج پورے خالی پڑے ہوئے ہیں۔ آپ پولیس کوارٹس دیکھیں تو یہ بھی خالی پڑے ہوئے ہیں۔ اس کی ایک وجہ یہ بتائی جا رہی ہے کہ گورنمنٹ ایمپلائز کو ایچ. آر. اے کافی زیادہ مل رہا ہے ریسیڈنشل کوارٹس جو بنائے گئے ہیں پڑانے ہو چکے ہیں اور اس میں وہ سہولتیں دستیاب بھی نہیں ہیں، میں یہ چاہتا ہوں کہ یہ جائیدادیں مکانات جو انتہائی اہم مقامات پر ہیں ان کے دوسرے اغراض کے تحت استعمال میں لانے پر غور کیا جاسکتا ہے۔

پچھلے دو ڈھائی سال میں پچائیت راج انتخابات ہوئے، میونسپل انتخابات ہوئے اور دسمبر 2020ء میں جی. ایچ. ایم. سی کا بھی الیکشن ہوا اور کھم ورنگل اور دوسرے میونسپلٹیز کا بھی میں سمجھتا ہوں کہ عنقریب انتخابات ہوں گے، مارچ 2015ء میں سرٹنچس، زیڈ. پی. ٹی. سی، ایم. پی. ٹی. سی ممبرس، زیڈ پی چیرمینس، ایم پی پی پی ریسیڈنٹس اور میئر

ڈپٹی میئر س، میونسپل چیرمینس، ڈپٹی چیرمینس، کارپوریٹس اور کونسلرس کو جو اعزاز یہ دیا جا رہا تھا، اُس میں 2015ء میں اضافہ کیا گیا۔ اُس کے بعد 6 سال سے اس میں اضافہ نہیں کیا گیا۔ ضلع پریسڈنٹ چیرمین کو ایک لاکھ روپے تنخواہ کی گئی، زیڈ. پی. ٹی. سی ممبر کو 10 ہزار روپے ہے۔ منڈل پریسڈنٹ کو 10 ہزار روپے، ایم. پی. ٹی. سی ممبر کو 5 ہزار روپے، گرام کے سرچ کو 5 ہزار روپے کی گئی، تو وہ ان 5 ہزار روپیوں میں کیا کریں گے؟ میونسپل کارپوریشن کے میئر کو 50 ہزار روپے، ڈپٹی میئر کو 25 ہزار روپے اور میونسپل چیر پرسن اسپیشل گریڈ کو 15 ہزار روپے اور دوسرے چیرس پرسن کو 12 ہزار روپے اور اُسی طرح وائس چیرمین اسپیشل گریڈ کو 7,500 روپے، دوسرے وائس چیرمین کو 5 ہزار روپے، کارپوریٹس کو 6 ہزار روپے، دوسرے کونسلرس اسپیشل گریڈ کو 3,500 روپے اور دوسرے میونسپلٹیز میں صرف 2,500 روپے اعزاز یہ مقرر کیا گیا۔ یہ کنٹراکٹ لیبرس سے بھی کم ہیں۔ جبکہ آپ ان پر ذمہ داری بھی بڑھاتے جا رہے ہیں، ہریتاہرم کی ذمہ داری بھی سوپنی گئی کہ وہ پودوں کی نگرانی کریں اور دوسری نئی ذمہ داریاں ڈالی گئیں جب ان پر بوجھ ڈالا جا رہا ہے اور ذمہ داریاں سوپنی جا رہی ہیں تو میں یہ درخواست کرتا ہوں کہ آپ پورے پچائیت راج اور میونسپل کے منتخب کارکنان کے اعزاز یہ کو بڑھانا چاہئے۔

جی. ایچ. ایم. سی میں 67 لاکھ کی آبادی ہے اور اُس کے میئر کو بھی 50 ہزار روپے اور بوڈی ایل کارپوریشن جس کی آبادی 48 ہزار ہے اس

4.10

మ.

کے میٹر کو 50 ہزار روپے کا اعزازیہ دیا جا رہا ہے یہ کیسا طریقہ ہے؟
تو آپ ان کی زمرہ بندی کرنا چاہتے ہیں تو کریں ان کے اعزازیہ کو
بڑھائیں۔

یہ چند باتیں میں آپ کے سامنے لانا چاہتا تھا۔ ایک اور چیز اس ایوان میں کہی گئی، ہمارے جو دوسرے ممبرس ہیں کل ہی اسمبلی میں بھی اس کا تذکرہ کیا گیا، سپریم کورٹ اندر اسانی کیس کا 50 فیصد سیلنگ کے تحفظات کا جائزہ لے رہا ہے۔ اس کے لئے وہ اسٹیس کو اپنا رد عمل دینے کی ہدایت دے چکا ہے، اس ضمن میں 16 مارچ سے 25 مارچ تک ریاستوں کو ایک موقع بھی دیا گیا، سپریم کورٹ میں سنوائی کے دوران اپنا رد عمل دیا جاسکتا ہے۔ تو میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ کرانیکل اور انڈین ایکسپریس میں ایک رپورٹ آئی تھی کہ ریاستیں اپنا رد عمل دیں گی کہ تحفظات میں کوئی حد بندی نہیں ہونی چاہئے۔ تو اس بارے میں وہاں پر بھی چیف منسٹر صاحب خاطر خواہ جواب نہیں دیئے تو مجھے یہاں اس کو اٹھانا پڑ رہا ہے۔ آپ یہ بتائیے کہ سپریم کورٹ جس کا جائزہ لینا چاہتی ہے آپ اس پر اپنا رد عمل دینا چاہتے ہیں یا نہیں؟!۔ صرف اس کی وضاحت کیجئے۔

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు:- ఈ సభలో ఎమ్మెల్సీగా ఆఖరి సారి నాకు మాట్లాడే అవకాశం వచ్చింది. ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో సభ్యులతో కలిసి అనేక అంశాలపై చర్చించడానికి నాకు అవకాశం వచ్చింది. మీరు ఛైర్మన్ అయిన తరువాత కూడా అనేక అంశాలపై నేను మాట్లాడడం జరిగింది. నేను కొత్తగా ఎమ్మెల్సీగా బాధ్యతలు తీసుకున్నప్పుడు మా గురువుగారైన శ్రీ వి.రామారావు, శ్రీ వెంకయ్య నాయుడు సభలో ఎన్నడూ కూడా మనం ఎన్నుకున్నవారికి, మన పార్టీకి చెడ్డపేరు తీసుకురావద్దని చెప్పేవారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని సభలో మరియు సభ్యులతో నా ప్రవర్తనపై కొన్ని బార్బర్స్ పెట్టుకోవడం జరిగింది.

(ప్రెజర్ బెంచీల నుండి హర్షధ్వనాలు)

చాలా అంశాలపై మాకు విభేదాలు ఉంటాయి. సైద్ధాంతిక విభేదాలు, విధానపరమైన విభేదాలు ఉంటాయి. ఇక్కడున్న అనేక మంత్రిలపై వారి శాఖలకు సంబంధించిన అనేక విమర్శలు చేయడం జరిగింది. కొన్ని విషయాలు మాత్రమే మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువెళ్ళడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను. నేను ఎన్నుకోబడ్డ నియోజకవర్గం, విద్యావంతులు ఉండే నియోజకవర్గం. అందులో ఎక్కువ విద్యార్థులు, నిరుద్యోగులు, ఉద్యోగస్తులు ఉంటారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత మేము మా లక్ష్యాన్ని చేరుకుంటామనే ఆకాంక్ష వారిలో ఉన్నది. 2014వ సంవత్సరంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత విద్యార్థులు, నిరుద్యోగస్తులు మన రాష్ట్రం మనకు వచ్చింది, మన నియామకాలు మనకు అవుతాయని అనుకున్నారు, కాని అనేక కారణాల వలన కొన్ని నియామకాలు జరిగాయి, కొన్ని జరగలేదు, దానిపై నేను మాట్లాడను. నరసింహన్ గారు గవర్నర్ గా ఉన్నప్పుడు వారి ప్రసంగంలో రూ.3016/- నిరుద్యోగ భృతి ప్రకటిస్తామన్నారు, ఇవాళ శాసన సభలో, బహుశా దాని మీద మన ముఖ్యమంత్రిగారు క్లారిఫికేషన్ ఇచ్చి ఉంటారు. నిరుద్యోగ భృతి అనేది ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ఎంతో అవసరం కాబట్టి దీనిపై ఆలోచన చేయవలసిన అవసరముంది. ఎక్కడో ఒక చోట నిరుద్యోగులకు ఎకనామిక్ సపోర్ట్ ఇవ్వవలసిన అవసరముంది.

“Education is not a non-remunerative field” అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. విద్య మీద ఎంత ఖర్చు పెట్టినా దానికి రిటర్న్స్ వస్తాయి, కాబట్టి విద్య మీద ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యత మోంచవలసిన అవసరముంది. విద్య ద్వారా రాబోయే తరాన్ని మనం ప్రొడ్యూస్ చేసే అవకాశముంటుంది. కాని, మన ఎడ్యుకేషన్ సిస్టమ్లో చూసినట్లైతే, ప్రభుత్వ విశ్వవిద్యాలయాలలో వైస్ ఛాన్సలర్స్ లేరు. ఇవాళ యూనివర్సిటీల మధ్య కాంపిటీషన్ పెరిగిపోయింది. ప్రైవేట్ యూనివర్సిటీస్ వచ్చాయి. మోనోపలీగా కాకుండా, ప్రభుత్వ విశ్వవిద్యాలయాలు, ప్రైవేట్ విశ్వవిద్యాలయాల మధ్య కాంపిటీషన్ ఉండడం వల్ల రెండు

ఫ్లోరిడ్ అయ్యే అవకాశాలుంటాయి. ఇటీవలే నేను ఇంగ్లాండ్‌లో అనేక విశ్వవిద్యాలయాలను సందర్శించాను. అక్కడ కూడా ప్రభుత్వ విశ్వవిద్యాలయాలు, ప్రైవేట్ విశ్వవిద్యాలయాలున్నాయి. వాళ్ళు ప్యారలల్ గా ఇంటర్నేషనల్ స్టూడెంట్స్ ను ఆకర్షించడానికి ఒక కాంపిటీటివ్ స్పిరిట్ తో పని చేస్తారు. So, a lot of demand is there in England. మన భారత దేశంలో తెలంగాణలో ప్రైవేట్ యూనివర్సిటీస్ అయిన సింబయాసిస్, ICFAI వంటివి ఉన్నాయి. మన తెలంగాణ ఒక ఎడ్యుకేషన్ హబ్ గా తయారయ్యే అవకాశముంటుంది, కాబట్టి దీనిపై ఆలోచన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

డా. బి.ఆర్.అంబేద్కర్ గారు “annulation of caste system” అని అనే వారు. కానీ, నేటి విద్యా విధానం చూస్తే మనం సమాజానికి ఎటువంటి మెసేజ్ అందిస్తున్నామనేది అర్థమవుతుంది. “ఇది క్షాత్ర పరీక్షయే కానీ క్షత్రీయ పరీక్ష కాదే” అని ఎన్.టి.ఆర్ గారు దానవీరభూరక్ష సినిమాలో ఒక డైలాగ్ చెబుతారు. మనకున్న ఎడ్యుకేషన్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ లో ఏ రకమైన బోధనలు చేస్తున్నాము, ఎటువంటి సంస్కారాన్ని విద్యార్థులకు అందిస్తున్నాం అనేది ఆలోచన చేయాలి. India is my Country, all Indians are my Brothers and Sisters.... అని పాఠశాలలలోని విద్యార్థులతో స్లెడ్జ్ చేయించేవాళ్ళం, కాని అదిప్పుడు పోయి, ఈ దేవుడు మన దేవుడు కాదు అని, ఇటువంటి బోధనలు చేసి, విద్యార్థులలో అటువంటి ఆలోచనలు కలిగించడం చాలా ప్రమాదకరమైన ఆలోచన. డా.బి.ఆర్.అంబేద్కర్ గారు అన్నట్లు casteless Society ని నిర్మాణం చేయవలసిన అవసరముంది. సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణగారు మొదటిసారి ఎడ్యుకేషన్ మీద కమిటీ పెట్టినప్పుడు వారు కూడా అదే అన్నారు. కాబట్టి ఈ అంశంపైన దృష్టి సారించవలసిన అవసరముంది అధ్యక్షా.

ఎస్టీ రిజర్వేషన్స్ విషయంలో, ముస్లిమ్ రిజర్వేషన్స్ బిల్ ను తీసివేసి, పాపులేషన్ బేసిస్ గా, పది శాతం రిజర్వేషన్స్ ఉండేట్లు చేస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

ఏ.బి.వాజ్ పేయిగారు అనేవారు

سرکاری آئیں گی، سرکاری جائیں گی، لیکن یہ ملک رہے گا اور
اس ملک کو بنائے۔

తెలంగాణ రాష్ట్రం రాబోయే రోజుల్లో ప్రతి ఒక్కరి భాగస్వామ్యంతో అభివృద్ధి చెందుతుంది. Rome was not built in a day. న్యాయవాదులు వామనరావు, నాగమణిల హత్య వంటివి అనేక సంఘటనలు రాష్ట్రంలో జరుగుతున్నాయి. తెలంగాణలో డెమోక్రసీని కాపాడవలసిన అవసరమున్నది. Democracy means - of the people, by the people, for the peopleగా ఉండాలి కానీ, Democracy అనేది off the people, by the people, far the peopleగా మారకూడదు. డెమోక్రెటిక్ సిస్టమ్స్, డెమోక్రెటిక్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ను మనం అభివృద్ధి చేసుకోవలసిన అవసరముంది.

4.20 | సభ్యులు జాఫీగారు కేంద్ర ప్రభుత్వం పథకాల ము. | గురించి విమర్శించే ప్రయత్నం చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం గురించి హరీష్ రావుగారు ఇచ్చిన స్టేట్ మెంటును నేటి వార్తా పత్రికల్లో చదవడం జరిగింది. ‘ప్రధాన మంత్రి జన ధన్ యోజన’, ‘ఆయుష్మాన్ భారత్’, ‘ప్రధానమంత్రి గ్రామీణ ఆవాస్ యోజన’, ‘స్వచ్ఛ భారత్’, ‘బేటి పడావో బేటి బచావో’ వంటి దాదాపు వంద కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలున్నాయి. ఈ పథకాల ద్వారా తెలంగాణ ప్రజలు ఎంతమంది లబ్ధి పొందుతున్నారు? కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క సంక్షేమ పథకాలను తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజలకు కూడా అందించాలని తమరి ద్వారా కోరుతూ, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు మీద మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి మరొకసారి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ ఆర్థిక శాఖా మంత్రి ప్రవేశపెట్టినటువంటి ద్రవ్య వినిమయ బిల్లుకు సంబంధించి నేను కొన్ని సూచనలను తెలియజేయదలుచుకున్నాను. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ‘ధరణి పోర్టల్’ లో కొన్ని ఆప్షన్స్ ను కల్పించలేకపోవడంతో రైతులు అనేక ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. అక్షాంశాలు, రేఖాంశాల ద్వారా భూమిని సర్వే చేయించి, ప్రభుత్వ భూమిగా గుర్తించినట్లైతే అది ప్రభుత్వానికే పరిమితం అని

రైతుల పట్టేదారు పాస్ బుక్స్ జారీ సందర్భంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో పేర్కొన్నారు. ఇవి గత మూడు సంవత్సరాల నుండి పెండింగ్లోనే ఉన్నాయి. ఈ విధంగా జరగాలంటే ఎంత కాలం పడుతుందో చెప్పలేరు కాబట్టి, ఇవి కార్యాచరణకు నోచుకోవడం లేదు. ఆ విధంగా జరగకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

అసైన్డ్ ల్యాండ్స్ కొనడం, అమ్మడంలో నిషేధం ఉన్నది. కానీ, వారసత్వ అమలుకు నిషేధం లేదు. దీనికి సంబంధించి ఆప్షన్ లేకపోవడంతో వారసత్వం అమలు కావడం లేదు. ప్రభుత్వ రెవెన్యూ శాఖలో పెండింగ్లో ఉన్న అన్ని అప్పీల్స్ను ట్రీబ్యునల్స్ను ఏర్పాటు చేసి వాటి ద్వారా పరిష్కరిస్తున్నారు. ట్రీబ్యునల్స్ ద్వారా జిల్లా కలెక్టర్లు సమస్యలను పరిష్కరించడం జరుగుతుంది గానీ, కోర్టు ద్వారా వచ్చిన ఉత్తర్వుల అమలుకు సంబంధించి ఏ విధమైన ఆప్షన్ లేదు. ధరణి పోర్టల్లో ఆర్డర్స్ పాస్ చేసిన తరువాత దీనికి సంబంధించి ఆప్షన్ లేకపోవడంతో ట్రీబ్యునల్స్లోనే నిలిచిపోతున్నాయి. వారసత్వ అమలు ప్రక్రియలో భాగంగా ఏ ఒక్క వారసుడు అప్లై చేసుకున్నా రిజిస్ట్రేషన్ జరిగిపోతుంది. అంటే ఒక్కరే ఇద్దరికీ జాయింట్ రిజిస్ట్రేషన్ చేసే ఇబ్బంది ఉంది. కాబట్టి, నేను తెలియజేసేదేమంటే వారసత్వ హక్కులకు అనుగుణంగా విచారణ చేసిన తరువాత, ఎవరికి ఏ హక్కు ఉందో నిర్ధారించి దాని ప్రకారం అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. తహసీల్దార్లు, ఆర్.డి.ఓ.లకు వారికి ఉన్న అధికారాలన్నింటికీ కత్తెర వేయడం జరిగిందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారే చెప్పారు. అది చాలా మంచి ఆలోచన. జిల్లా కలెక్టర్లు ట్రీబ్యునల్ విచారణలో ఎవరి మీద ఆధారపడుతున్నారు? తహసీల్దార్లు, ఆర్.డి.ఓ., రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ల ద్వారా వచ్చిన రిపోర్ట్ ఆధారంగానే కలెక్టర్లు నిర్ణయం తీసుకుంటున్నారు. కలెక్టర్లే స్వయంగా పరిశీలిస్తే బాగుంటుందనే భావనను వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

వక్స్ బోర్డుకు జుడీషియల్ పవర్స్ ఇవ్వడం జరుగుతోందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పేర్కొన్నారు. కానీ, జుడీషియల్ పవర్స్ క్లుప్త విషయంలో ప్రభుత్వం ఇంతవరకూ ఎటువంటి నిర్ణయానికి రాలేదు. జుడీషియల్ పవర్స్

కల్పించినప్పుడు మాత్రమే, వక్స్ ప్రావర్ధి అన్యాయక్రంతం కాకుండా ఉండే అవకాశం ఉంటుంది. గత సమావేశంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వక్స్ ప్రావర్ధినికీ సంబంధించి ఆటోలాక్ పద్ధతిని ప్రవేశపెడతామని చెప్పారు. ఆటోలాక్ విషయంలో వివాదాలలో ఉన్న వక్స్ భూములకు కూడా పట్టేదారు పాసు పుస్తకాలు జారీ చేయడం జరుగుతోంది. పట్టే దార్ పాస్ బుక్స్ జారీలో, ఏ చిన్న సమస్యలు ఉన్నా కలెక్టర్లు వాటిని పూర్తిగా అదుపు చేసే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా ఉర్దూ భాషా పోస్టుల భర్తీకి సంబంధించి, ఎస్సీ, బీసీల రిజర్వేషన్స్ ఉన్న అభ్యర్థులు లభించకపోవడంతో ఆ పోస్టులు ఖాళీగానే ఉంటున్నాయి. ఉర్దూ మీడియం అభ్యర్థులతో భర్తీ చేయడం జరుగుతుందని తెలిపారు. వీటిని డీనోటిఫై చేసి, తదుపరి వాటిని జనరల్ క్యాటగిరీ క్రింద తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఉర్దూ మీడియం టీచింగ్ ఖాళీల భర్తీకై తక్షణమే డీనోటిఫై చేసి ఆ ఖాళీల భర్తీ కొరకు చర్యలు చేపట్టాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇంటర్, డిగ్రీ చదివిన ముస్లిమ్ మహిళలు కంప్యూటర్ నేర్చుకోవడానికి గతంలో కంప్యూటర్ సెంటర్స్ ఉండేవి. గత ఆరు నెలల నుండి సెంటర్స్ను మూసివేయడంతో వారు కంప్యూటర్ కోచింగ్ తీసుకునే అవకాశం లేకుండా పోయింది. మైనార్టీ సబ్ ప్లాన్, బీసీ సబ్ ప్లాన్ లేకపోవడంతో మైనార్టీలకు తొలిసారి బడ్జెట్ కేవలం రూ. 1600 కోట్లు మాత్రమే. వీటిలో అత్యధికంగా మైనార్టీ పాఠశాలలకు, షాదీ ముబారక్ పథకాలకు ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతోంది. సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్ పథకాలకు ఆశించిన విధంగా పొందలేకపోతున్నారు. నేను శాసన సభ్యునిగా ఉన్న సమయంలో, బీసీల సంక్షేమానికి సంబంధించి ప్రత్యేకంగా సబ్ ప్లాన్ను రూపొందిస్తామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు బీసీ ఎం.ఎల్.ఎ.లు బీసీ ఎం.పి.లతో సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఆ సబ్ ప్లాన్ను ఇంత వరకు రూపొందించలేదు కాబట్టి, ఆశించిన ఫలితాన్ని బీసీలకు అందించలేకపోతున్నారని చెప్పక తప్పదు.

ఆసరా పెన్షన్స్ కు సంబంధించి సత్వరమే నిర్ణయం తీసుకుంటామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. చాలా సంతోషం. కానీ, ఇప్పటికే రెండున్నర సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. కొత్తగా పెళ్లి చేసుకుని కుటుంబం ఏర్పడిన వారికి రేషన్ కార్డు లేవు కాబట్టి, వారు ప్రభుత్వం ద్వారా వచ్చే ఏ విధమైన సంక్షేమ ఫలాలను పొందలేకపోతున్నారు. 57 సంవత్సరాల వారికి ఆసరా పెన్షన్ ను కల్పిస్తామని చెప్పిన మాటను నేను స్వాగతిస్తున్నాను. దానిని ఎంత తొందరగా తీసుకొస్తే అంత మంచిది. భర్త చనిపోతే భార్యకు పెన్షన్ రావడం లేదు. కనీసం నేడు అమలులో ఉన్నటువంటి నిబంధనలకు అనుగుణంగానైనా ఈ ఆసరా పెన్షన్ కార్యక్రమాన్ని అమలు చేస్తే బాగుంటుందనే భావనను వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

ప్రస్తుత గౌరవ ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు భారీ నీటిపారుదల శాఖా మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారు. ఇది నిజంగా గొప్ప పథకం. చెరువులు, కుంటలు మరమ్మత్తులు లేక గంగాళాలుగా ఉన్న చెరువులన్నీ తాంబాళాలుగా మారాయి అని వారు ఎప్పుడూ పేర్కొంటూ ఉండేవారు. ఇది వాస్తవం. మళ్ళీ గంగాళాలుగా ఉన్న చెరువులన్నీ తాంబాళాలుగా అయిపోతున్నాయి.

4.30 | అధ్యక్షా, గత ఐదు సంవత్సరాల నుండి చెరువులు ము. | మరియు కుంటల మరమ్మత్తు పనులు పూర్తిగా నిలిచిపోయాయి. “మిషన్ కాకతీయ” కార్యక్రమం ద్వారా చెరువులు మరియు కుంటల మరమ్మత్తు పనులు సాగినాయి కాని, తరువాత ఆ పనులు ఆగిపోయాయి. కాబట్టి, చెరువుల మరియు కుంటల పూడికతీత కార్యక్రమాన్ని మళ్ళీ ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. జగిత్యాలలో చెరువు కట్టను తొలగించి, ఆ చెరువును ఆక్రమిస్తే, జిల్లా కలెక్టర్ గారి దృష్టికి ఈ అంశాన్ని తీసుకెళ్ళిన తరువాత సంబంధిత అధికారులకు ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. ఈ అధికారులు ఆరు మాసాలపాటు నిర్లక్ష్యం వహించారు. చివరికి ఆక్రమణదారుడు కోర్టుకెళ్ళి స్టే తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ అంశంపై చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి తెలుపుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్:- జీవన్ రెడ్డి గారూ, త్వరగా ముగించండి.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ముగిస్తాను. ఇప్పుడే గౌరవ సభ్యులు రిజర్వేషన్స్ గురించి మాట్లాడారు. ఎస్.టి. రిజర్వేషన్స్ అమలుకు ఆంక్షలు లేవు. Indra Sawhney కేసులో కూడా స్పష్టంగా పేర్కొనడం జరిగింది. 50 శాతం అనేది బ్లాంకెట్ ఆర్డర్ కాదు. మెరిట్ విద్యార్థులు ఉంటే, ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో it can also be exceeded అని కూడా పేర్కొంది. ఎస్.టి. రిజర్వేషన్స్ కు సంబంధించి, ముఖ్యంగా గమనించవల్సింది ఏమిటంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం 7.5 శాతం రిజర్వేషన్స్ ను అమలు చేయడం జరిగింది. మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 6 శాతం రిజర్వేషన్స్ మాత్రమే అమలులో ఉంది. మన రాష్ట్రంలో గిరిజన జనాభా 10 శాతం ఉంటే, ఈ 10 శాతానికే రిజర్వేషన్స్ అమలయ్యే విధంగా చేయాలి. ఈ బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై ఉంటుంది కాబట్టి, ఈ అంశం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేని అంశం. గౌరవ మంత్రివర్యులు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారితో చర్చించి, గిరిజనులకు 10 శాతం రిజర్వేషన్స్ అమలయ్యే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా, ఎకనామిక్స్ ల్లో వీకర్ సెక్షన్స్ కు సంబంధించి, కేంద్ర ప్రభుత్వం 10 శాతం రిజర్వేషన్స్ ను అమలు చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకుంది. మెడికల్ అడ్మిషన్స్ విషయంలో “నీట్” కు ప్రత్యేకంగా చట్టాన్ని రూపొందించింది. కాని, ఈ చట్టం కేవలం “నీట్” కే పరిమితమైపోయింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఉద్యోగాల భర్తీలో ఎకనామిక్స్ ల్లో వీకర్ సెక్షన్స్ కు కల్పించాల్సిన రిజర్వేషన్స్ విషయంలో ఇంతవరకూ ఆర్డినెన్స్ తెచ్చినట్లు నేను గమనించలేదు. ఈ ఎకనామిక్స్ ల్లో వీకర్ సెక్షన్స్ కు సంబంధించి, కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆలోచన విధానానికి అనుగుణంగా 10 శాతం రిజర్వేషన్స్ కు తగిన చట్టం రూపొందించాలని పేర్కొన్నారు.

మిస్టర్ చైర్మన్:- జీవన్ రెడ్డి గారూ, త్వరగా ముగించండి.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముగిస్తాను. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు, పి.ఆర్.సి. 30 శాతం ఇస్తామని పేర్కొన్నందుకు

ధన్యవాదాలు. 1.07.2018 నుండి కల్పించాల్సిన పి.ఆర్.సి.ని 1.04.2021 నుండి అమలు చేస్తామని అంటున్నారు.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, జీవన్ రెడ్డి గారు మళ్ళీ దీనిని మొదటికి తీసుకొస్తున్నారు. ఈ విషయంలో ఉద్యోగులు చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ప్రజలు ఓట్లు వేసి గెలిపిస్తేనే ఈ సభలో నేను ప్రజా ప్రతినిధినిగా మాట్లాడుతున్నాను. దయచేసి నేను చేప్పే అంశం వినండి. ఆ తరువాత మీరు మాట్లాడండి. ఉద్యోగులు 33 మాసాల పి.ఆర్.సి.ని కోల్పోతున్నారు. 12 మాసాల ఎరియర్స్ ను రిటైర్మెంట్ అయినప్పుడు ఇస్తామని అంటున్నారు. అప్పుడు ఇస్తే, ఏం విలువ ఉంటుంది. ఉద్యోగులకు ఇంకా పదవి విరమణ వయస్సు 25 సంవత్సరాలకు ఉంటే, మీరు ఇన్వబోయ్ డబ్బు ఇంట్రస్ట్ కు కూడా సరిపోదని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ :- జీవన్ రెడ్డి గారూ, ఉద్యోగులు సంతోషంగా ఉన్నారు. ఇప్పుడు మనం పంచాయతీ పెట్టదలచుకున్నామా?

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి (రోడ్లు, భవనాలు, శాసన సభ వ్యవహారాలు మరియు గృహ నిర్మాణాల శాఖల మంత్రి):- అధ్యక్షా, జీవన్ రెడ్డి గారు పంచాయతీ పెడుతున్నట్లుగానే ఉంది.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను నా అభిప్రాయాన్ని తెలుపుతున్నాను. మిత్రులు రామచంద్ర రావు గారు కూడా మాట్లాడారు. నిరుద్యోగులకు నిరుద్యోగ భృతి రూ.3,016/- కల్పించండి at least, till they get into any sort of employment. ఇంకా నిరుద్యోగయువత నిరాశ నిస్పృహలకు లోనవుతున్నారని, ఈ అంశంపై గౌరవ శాఖామాత్యులు చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

కరోనా నేపథ్యంలో పాఠశాలలను మూసి వేయడం జరుగుతోంది. ఎందుకంటే, "prevention is better than

cure". కాని, గ్రామాల్లో బెల్ట్ షాపులు విచ్చలవిడిగా కొనసాగుతున్నాయి. బెల్ట్ షాపులంటే unlicensed counters for sale of liquor. మండలానికి ఒక లిక్వర్ షాపు ఉంటే, గ్రామంలో పది బెల్ట్ షాపులకంటే తక్కువ లేవని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను. గీత కార్మికుల ఉపాధికి సంబంధించి మాత్రమే కాదు. వాస్తవానికి కరోనా సమయంలో దీనికి ఎటువంటి నిబంధనలు లేవు. ఆదాయం విషయంలో certainly, you can expect it. కాని, ఆదాయం వస్తుందని మనుషుల ప్రాణాలతో చెలగాటం ఆడకూడదు. దయచేసి ఈ బెల్ట్ షాపులను నిరోధించే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించి ఏకీకృత సర్వీస్ రూల్స్ కు భారత రాష్ట్రపతి గారు ఆమోద ముద్ర వేశారు. కోర్టులో ఎందుకు నిలిచిపోయిందో తెలియదు. దీనిపై మా మిత్రులు ఎప్పటికప్పుడు పోరాటం చేస్తునే ఉన్నారు.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఉపాధ్యాయులను కూడా రెచ్చగొడుతున్నారు.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, definitely అని అంటున్నాను. ఉపాధ్యాయుల ప్రమోషన్లు ఆగిపోయాయి. హెచ్.ఎం., ఎం.ఇ.ఓ., డెప్యూటీ డి.ఇ.ఓ., డి.ఇ.ఓ.లకు ప్రమోషన్లు లేవు. ఉపాధ్యాయులకు ప్రమోషన్లు ఇచ్చినట్లు ఎక్కడ ఉంది? ఇంతవరకు ఒక్క ప్రమోషన్ కూడా ఇవ్వలేదు. ఈ అంశంపై చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ :- జీవన్ రెడ్డి గారూ, ఎక్కువ సమయాన్ని తీసుకున్నారు. త్వరగా ముగించండి.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అయిపోయింది, ముగిస్తాను. చివరిగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పరిధాన్యం సేకరణకు సంబంధించి, ధాన్యం కొనుగోలు కేంద్రాలు యథావిధిగా కొనసాగుతాయని పేర్కొన్నందుకు చాలా సంతోషం. అలాగే మొక్కజొన్న కొనుగోలు కేంద్రాలకు సంబంధించి, ప్రభుత్వం మినిమమ్ సపోర్టు ప్రైజ్ ను కల్పించడమనేది ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత. మొక్కజొన్న మద్దతు ధర రూ.1,850/-గా ప్రకటించింది. ఈ మద్దతు ధర కల్వనలో గత సంవత్సరం

వరకు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వ సహకారంతో బాధ్యతలు చేపట్టి, రైతులకు అండగా నిలించిందని తెలుపుతున్నాను. ఈ సంవత్సరం ఇంతవరకు ఎటువంటి క్లారిటీ లేదు. మొక్కజొన్న సేకరణ కేంద్రాల్లో మద్దతు ధర కల్పించే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా గౌరవ శాఖ మాత్యులను కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్:- జీవన్ రెడ్డి గారూ, ఎక్కువ సమయాన్ని తీసుకున్నారు, ముగించండి. Now, I request the Minister for Finance to give the reply to the discussion on both the Appropriation Bills. Mr. Jeevan Reddy, we do not have much time, please be seated.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు జాఫీ గారు, పెద్దలు గౌరవనీయులు రామచంద్ర రావు గారు, పెద్దలు గౌరవనీయులు జీవన్ రెడ్డి గారు అప్రాప్రియేషన్ బిల్స్ పై మాట్లాడటం జరిగింది. గౌరవనీయులు జాఫీ గారు మాట్లాడుతూ, 42 శాతం నుండి 41 శాతానికి డెవల్యూషన్ తగ్గిందని చెప్పారు. అంటే, దేశంలో 29 రాష్ట్రాలు ఉన్నప్పుడు 42 శాతం డెవల్యూషన్ రాష్ట్రానికి ఇచ్చేవారు. జమ్ము-కశ్మీర్ కేంద్ర పాలిత ప్రాంతమైన తరువాత, దేశంలో 28 రాష్ట్రాలు కావడంతో, జనాభా కూడా తగ్గింది కాబట్టి, ఆ డెవల్యూషన్ ను 41 శాతానికి తగ్గిస్తూ, ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. గౌరవనీయులు జాఫీ గారు అన్నట్లు, కేంద్ర ప్రభుత్వం 14వ ఆర్థిక సంఘం నుండి 15వ ఆర్థిక సంఘాన్ని చూసినట్లైతే, మన రాష్ట్రానికి తీవ్రమైన అన్యాయం జరిగింది. ఎందుకంటే గతంలో మన తెలంగాణ రాష్ట్రానికి 2.437 శాతం డెవల్యూషన్ వచ్చేది. కాని, 15వ ఆర్థిక సంఘం ఇచ్చిన నివేదికలో 2.437 నుండి 2.102 కు తగ్గించడం జరిగింది. దీని వాల్యూ ఎంత అంటే, రూ.13,990 కోట్లు అధ్యక్షా. అంటే 14వ ఆర్థిక సంఘం నుండి 15వ ఆర్థిక సంఘానికి వస్తే, ప్రతి సంవత్సరానికి బడ్జెట్ పెరగాలి. అంటే రాష్ట్రానికి ఇచ్చే డెవల్యూషన్ పెరగాలి. కాని దురదృష్టం ఏమిటంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం మన డెవల్యూషన్ ను తగ్గించి, రూ. 3,990 కోట్లు కోత తెలంగాణ రాష్ట్రానికి పెట్టింది.

అదే విధంగా లోకల్ బాడీస్ లో గ్రామ పంచాయతీలకు, పట్టణ అర్బన్ లోకల్ బాడీస్ లకు ఇచ్చే డెవల్యూషన్ లో ఒక సంవత్సరానికి గానూ, రూ.6 వందల 99 కోట్లు కోత విధించడం జరిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్రం వంటి అభివృద్ధి చెందుతున్న రాష్ట్రాల మీద కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క చిన్నచూపుగా చెప్పుకోవాలి. Whereas ఏవైతే non-performing States ఉన్నాయో, వాళ్ళకు మాత్రమే డెవల్యూషన్ గ్రాంట్ పెరిగింది. ఏ రాష్ట్రాలు లోటు బడ్జెట్ తో ఉన్నాయో, ఆ రాష్ట్రాలకు ప్రభుత్వం యొక్క గ్రాంట్లు పెరిగాయి. కాని, performing States కు ఈ విధంగా punishment ఇచ్చే విధంగా ఈ రాష్ట్రాలకు డెవల్యూషన్ తగ్గించడం, అర్బన్ లోకల్ బాడీ, రూరల్ లోకల్ బాడీలకు తగ్గించడమనేది చాలా బాధకరం. ఇదే విషయాన్ని జాఫీ గారు అడిగారు. వీరు ఇంకో విషయం కూడా అడిగారు. స్టేట్ స్పెసిఫిక్ గ్రాంట్ ఎంత అని అడిగారు, ఎంత ఇచ్చారని కూడా అడిగారు. మిషన్ భగీరథ కార్యక్రమం క్రింద తెలంగాణ రాష్ట్రానికి స్టేట్ స్పెసిఫిక్ గ్రాంట్ రూ.10 వేల కోట్లు ఇవ్వాలని అడిగితే, కేవలం రూ.2,350 కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చారు. ఇంకా దురదృష్టం ఏమిటంటే, దీనిని ఇంతవరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించలేదు.

4.40 | అధ్యక్షా, రాష్ట్రానికి కోత పెట్టి ఇచ్చే డెవల్యూషన్ ను **మ.** మాత్రం ఆమోదించారు. కాని, రాష్ట్రానికి State specific grant గా రూ.10,000/- కోట్ల రూపాయలను మనం అడిగితే వారు ఇస్తామన్నది రూ.2,350/- కోట్లు మాత్రమేనని తెలియజేస్తున్నాను. వాటిపై కూడా ఇంతవరకు ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోకుండా, పరిశీలిస్తున్నామనే పేరు మీద దానిని పక్కన పెట్టి ఆమోదించకుండా, తెలంగాణ రాష్ట్రానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్యాయం చేస్తుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులు జాఫీ గారికి తెలియజేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్ని ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను అమ్మేస్తున్నదని జాఫీ గారు చెప్పారు. మన హైదరాబాద్ ఎయిర్ పోర్టులో తమ వాటా 13 శాతాన్ని అమ్మేస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈమధ్యనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. మన రాష్ట్ర

వాటాగా ఉన్న 13 శాతాన్ని కూడా అమ్మేస్తారా అని జాఫీ గారు అడిగారు. అధ్యక్షా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను బలోపేతం చేస్తున్నదనే విషయం గౌరవ సభ్యులు జాఫీ గారికి తెలియనిది కాదు. ఈ విషయాన్ని మొన్న ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్లో కూడా చాలా స్పష్టంగా తెలపడం జరిగింది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్లో విజయా డైరీ ఎంత స్థాల్లో ఉందనే విషయం మనకు తెలియనిది కాదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత పాడి రైతులకు లీటరుకు రూ.4.00/- ఇస్తూ, విజయా డైరీకి ప్రోత్సాహాన్నిస్తూ, ఈ రోజు దాన్ని లాభాల బాట పట్టించి, ఆ ఉద్యోగులకు భద్రత కల్పించింది మన టి.ఆర్.ఎస్ ప్రభుత్వమని తెలియజేస్తున్నాను. ఆర్.టి.సిని కేవలం ఒక కార్పొరేషన్ గా, లాభ నష్టాలను అర్జించే సంస్థగా కాకుండా, రాష్ట్రంలో ఉండే పేద ప్రజలకు రవాణా సదుపాయంగా మాత్రమే ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. లాభ నష్టాలను అర్జించే సంస్థగా ఆర్.టి.సిని చూస్తే అది ఎప్పుడో మునిగిపోయేది. ఆర్.టి.సి కార్మికులకు భద్రతను కల్పిస్తూ, గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజలకు, విద్యార్థులకు రవాణా సదుపాయం కొనసాగించాలని, బస్ పాసులు సబ్సిడీ మీద, చదువుకునే విద్యార్థులకు ఆర్.టి.సి బస్సు సౌకర్యం ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో రూ.3,000/- కోట్లను బడ్జెట్లో ఆర్.టి.సికి ప్రతిపాదించడం జరిగింది. కార్మికులు టి.ఆర్.ఎస్ ప్రభుత్వం మీద పెట్టుకున్న నమ్మకాన్ని నిలబెట్టుకుందనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం అమ్మకానికి పెట్టుకుంటే, తెలంగాణ ప్రభుత్వం నమ్మకాన్ని నిలబెట్టుకునే ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఈ విషయం మా మాటల్లోనే జాఫీ గారికి కనబడుతుంది, అలాగే మా యాక్షన్స్లో చూస్తున్నారు. బడ్జెట్లో, బడ్జెట్ బుక్స్లో మా ప్రతిపాదనల్లో, మా ఆచరణలో, మా పని తీరులో మీకు కనబడుతుంది. ఇప్పటి వరకు ఏ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థను ఫ్లైవేట్ పరం చేసే ఆలోచన తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి లేదని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా, డబుల్ బెడ్ రూం ఇళ్ళను కూడా త్వరితగతిన కేటాయించాలని అన్నారు. నిన్నటితో ఎలక్షన్

కోడ్ ముగిసింది. తప్పకుండా ప్రభుత్వం రెవ్యూ చేసి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా డబుల్ బెడ్ రూం ఇళ్ళను ఇవ్వడంతో పాటు, హైదరాబాద్ జంట నగరాల్లో నిర్మించిన లక్ష డబుల్ బెడ్ రూం ఇండ్లను కూడా త్వరితగతిన పేదలకు అందజేస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులు జాఫీ గారికి తెలియజేస్తున్నాను. హెచ్.ఆర్.ఎ ఎక్కువగా వస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో మలక్ పేట్, బేగంపేట్, ఎర్రమంజిల్ వంటి ప్రాంతాల్లో ఉన్న ప్రభుత్వ క్వార్టర్స్లో ఎవరూ ఉండడం లేదు. నిరుపయోగంగా ఉన్న ఆ ప్రాపర్టీస్ను ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వచ్చే విధంగా ఉపయోగించాలని వారు ఒక మంచి సలహాను ఇచ్చారు. తప్పకుండా దానిని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి కోసం, పేదల సంక్షేమం కోసం ఆ ప్రాపర్టీస్ను ప్రభుత్వం ఉపయోగించుకుంటుందని తెలుపుతూ, మీరు ఇచ్చిన సలహాకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

లోకల్ బాడీస్ కి చెందిన పబ్లిక్ రెప్రజెంటేటివ్స్ యొక్క జీతాల గురించి కూడా గౌరవ సభ్యులు జాఫీ గారు అడిగారు. వాస్తవానికి వారికి ఇంత పెద్ద ఎత్తున జీతాలు పెంచింది మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కే.ఆర్. గౌరవనీ తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో కౌన్సిలర్ కు దాదాపు రూ.250/- ఉండేది. కొంతమంది ప్రజాప్రతినిధులకైతే అసలు వేతనమే లేదు. మీటింగ్ కు వెళ్తే రూ.200/- లేక రూ.100/- బత్తా ఇచ్చేవారు తప్ప ఒక్క రూపాయి కూడా వేతనం ఉండేది కాదు. కాని ఈ రోజున కే.ఆర్. గారు వచ్చిన తరువాతనే స్థానిక సంస్థలను బలోపేతం చేయాలని, వారికి గౌరవం కూడా పెరగాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే మంచి వేతనాలు అందించిన ఘనత కూడా టి.ఆర్.ఎస్ ప్రభుత్వానిది మరియు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గౌరవనీ తెలియజేస్తున్నాను. తప్పకుండా మీరు ఇచ్చిన సూచనను కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని తెలియజేస్తూ, సుప్రీం కోర్టులో ఉన్న కేసుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున మా వాదనలు వినిపించి, అభిప్రాయాన్ని తెలియజేస్తాం. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకుంటుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు గారు చివరి సారి సభలో మాట్లాడుతున్నానని కొంత హుందాగా మాట్లాడే ప్రయత్నం చేసినా చివరికి వచ్చే సరికి వారు పార్టీ తరపున మాట్లాడారు. వారు బాగా statesman ship లో మాట్లాడుతున్నారు, బహుశ సభలో చివరి రోజు కదా అని నేను వారిని అభినందించాలనే మైండ్తో పీపీఐ అయ్యాను. కాని, చివరికి పార్టీ తరపునే మాట్లాడారు. సభ్యులు రామచంద్ర రావు గారు గత ఆరు సంవత్సరాలుగా సభలో చర్చల్లో పాల్గొంటూ, ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు, విమర్శలు చేశారు. ఏది ఏమైనా, ఆరు సంవత్సరాల పాటు వారి సేవలను అందించినందుకు గౌరవ సభ తరపున అభినందనలు తెలియజేస్తూ, పదవీ విరమణ పొందబోతున్న వారికి అంతా మంచే జరగాలని, ఆయురారోగ్యాలతో ఉండాలని మనసారా ప్రార్థిస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఉన్న మీ పార్టీ నుంచి ఏదైనా వుంచి పదవి కూడా తెచ్చుకోవాలని కోరుకుంటున్నాను. వారు నిరుద్యోగ భృతి గురించి మాట్లాడారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ విషయాన్ని ఈ రోజు శాసనసభలో కూడా చెప్పడం జరిగింది. కరోనా వల్ల దాన్ని మేము అమలు చేయలేకపోయాము. రాబోయే రోజుల్లో ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ప్రతి మాట తప్పకుండా అమలు చేస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా, Casteless Society గురించి, ఒక దేవుడిని ఇంకొకరు విమర్శించడం, ఒక దేవుడిని దేవుడు కాదు అనే పద్ధతిలో కొంతమంది మాట్లాడటం ఎవరూ కూడా సహించరు. నేను కాని, టి.ఆర్.ఎస్ ప్రభుత్వం కాని, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కాని ఇటువంటివి ఉపేక్షించమని తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మీరు కూడా ఆలోచించాలి. శ్రీరాముడు మావాడే, మా పార్టీలోనే ఉన్నాడనే ధోరణిని మీరు కూడా విన్నారు. శ్రీరాముడు అందరి వాడు. ఈ రాష్ట్రంలో ఎవరైతే రాముణ్ణి నమ్ముతారో, కొలుస్తారో, ప్రార్థిస్తారో వారందరి వాడు శ్రీరామచంద్రుడు. శ్రీరామచంద్రుడు దేశానికే కాదు, ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉండే ప్రతి హిందువుకు శ్రీరాముడు శ్రీరాముడే. ఎవరైతే రాముణ్ణి

నమ్ముతారో, పూజిస్తారో, వారందరి వాడు శ్రీరామచంద్రుడు. కాని, మీరు శ్రీరాముడు మావాడే, మా పార్టీలోనే ఉన్నాడనే ధోరణిని మీరు విడనాడితే మంచిది. శ్రీరాముడు అందరి వాడు అనే విషయాన్ని మీరు గమనించి కొందరి వ్యక్తులకో, పార్టీకో శ్రీరామచంద్రుణ్ణి పరిమితం చేయవద్దని మిమ్మల్ని వేడుకుంటున్నాను.

అదేవిధంగా, వారు శ్రీ వామన రావు గారి గురించి కూడా మాట్లాడారు. అది చాలా దురదృష్టకరం. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఈ విషయాన్ని తీవ్రంగా ఖండించారు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లో దోషాన్ని ఉపేక్షించే ప్రశ్నే లేదు. తెలంగాణ పోలీసులు చాలా గట్టిగా పని చేసి దోషులందరినీ కూడా అరెస్ట్ చేశారు. వారందరికీ శిక్ష పడే విషయంలో ప్రభుత్వం చాలా సీరియస్ గా ఉంది. ఇంకా ఎవరైనా ఉంటే వదిలి పెట్టే ప్రశ్నే లేదు. అయినా ఇలాంటి సంఘటన మొదటిసారి జరిగింది కాదు. ఎవరూ జరగాలని కోరుకోరు. గతంలో కూడా అనేక సంఘటనలు జరిగాయి. ప్రతి రోజు ఉత్తర ప్రదేశ్ లో చిన్న పిల్లలు, ఆడపిల్లల మీద అత్యాచారాలు జరుగుతున్న విషయం మనకు తెలియదా. దాన్ని మాత్రం మనం మంచిదని అంటున్నామా, జరగాలని కోరుకుంటున్నామా? సరే దురదృష్టవశాత్తు ఒక సంఘటన జరిగింది. దాన్ని ప్రభుత్వం చాలా తీవ్రంగా తీసుకుంటుంది. దోషులను కఠినంగా శిక్షిస్తుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

చివరిగా వారు కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలు చేసే పథకాలు, నిధులు తెలంగాణ ప్రజలకు అందాలని అన్నారు. అసలు వారు నిధులు ఇస్తే కదా అధ్యక్షా? ఇచ్చే విధంగా చూడండి మరి. గుజరాత్ కు బుల్లెట్ రైలు, తమిళనాడుకు మెట్రో రైలు మరియు లక్ష కోట్ల రూపాయల ప్యాకేజీ, బెంగళూరుకు మెట్రో రైలు ఎక్స్ ప్రెస్ సన్, బీహార్ కు ప్యాకేజీ వంటివి ఇచ్చారు. తెలంగాణకు ఒక జాతీయ ప్రాజెక్టు కాని, రాష్ట్ర విభజన చట్టంలో ఉన్న బయ్యారం ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ కాని, వరంగల్ కోచ్ ఫ్యాక్టరీ కాని, ట్రైబల్ యూనివర్సిటీ కాని ఇవ్వలేదు. ప్రస్తుతమున్న ITIR ను పునరుద్ధరణ చేయమంటే

చేయలేదు, పైగా 15వ ఆర్థిక సంఘం డెవలప్మెంట్ కోత, స్థానిక సంస్థలకు ఇచ్చే నిధుల్లో కోత పెట్టారు. కోతలు, వాతలు తప్ప ఏమిచ్చారు అధ్యక్షా. రాష్ట్రానికేమో కోతలిస్తే, రాష్ట్ర ప్రజలకేమో పెట్రోల్, డీజిల్ ధరల వాతలిస్తే. మీరేమన్న ఇచ్చారంటే, కోతలు, వాతలు మాత్రమే ఇచ్చారు దీన్ని అందజేయమంటే ఇంకా మేమేమి చేయాలి. 2014వ సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 18 సార్లు పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలను పెంచారు. కానీ, టి.ఆర్.ఎస్ ప్రభుత్వం ఒకే ఒక్క సారి పెంచింది. ఏది ఏమైనా అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఎన్. రామచంద్ర రావు గారి పదవి కాలం పూర్తవుతున్న సందర్భంలో వారికి అంతా శుభం జరగాలని, ఆయురారోగ్యాలతో ఉండాలని, కుటుంబానికి సమయం కేటాయిస్తూ, ఆనందమయమైన జీవితం గడపాలని కోరుకుంటున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు టి. జీవన్ రెడ్డి గారు కూడా చాలా విషయాలను మాట్లాడారు. గౌరవ సభ్యులన్నట్లుగా తండ్రి నుంచి పిల్లలకు భూమి రావడంతోపాటు ఒక ఎస్సీ యొక్క భూమి మరొక పేద ఎస్సీ కొనుక్కొని, దాన్ని జీవనాధారంగా చేసుకొని జీవిస్తుంటే వారికి కూడా హక్కు రావడం లేదు. అసైన్డ్ ల్యాండ్స్ విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు శాసనసభలో చాలా clear గా, categorical గా సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. త్వరలోనే రాష్ట్రంలోని ఎస్సీ, ఎస్టీ వర్గాలకు చెందిన పార్లమెంట్, శాసనసభ మరియు శాసన పరిషత్తు సభ్యులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి అసైన్డ్ ల్యాండ్స్ కి సంబంధించి అన్ని విషయాలను చర్చిస్తాము.

4.50

నిజంగా అతను పేదవాడైతే, ఒక బీసీ వ్యక్తి భూమిని ము. ఇంకొక బీసీ వ్యక్తి, ఒక దళితుని భూమి ఇంకొక దళితుడు, ఒక గిరిజన వ్యక్తి భూమిని ఇంకొక గిరిజన వ్యక్తి కొనుక్కున్నప్పుడు, వారికి కూడా హక్కులు సంక్రమించే విధంగా ఈ అసైన్డ్ భూముల విషయంలో ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుంది. ఎందుకంటే, వారికి “రైతుబంధు”, “రైతు బీమా” వధుకాలు రావడం లేనందున ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్పష్టంగా

పేర్కొన్నారు. త్వరలోనే ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకొని, దానిని అమలు చేసే ప్రక్రియను ప్రారంభిస్తుంది. ధరణి పోర్టల్ కి సంబంధించి చిన్న చిన్న సమస్యలున్న మాట వాస్తవం. 90 శాతం సమస్యలు పరిష్కారమయ్యాయి. ఇంకొకవది శాతం ఇబ్బందులు అక్కడక్కడా ఉన్నాయి. వాటిని కూడా త్వరితగతిన పరిష్కరించి ప్రజలకు ఇబ్బంది లేకుండా చూసేటటువంటి బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే అధ్యక్షా. ఎందుకంటే, “ధరణి పోర్టల్” యొక్క ఉద్దేశ్యం మీకు తెలియనిది కాదు. నిన్ననే ప్రశాంత్ రెడ్డి గారు చెప్పారు. I don't want to repeat again. పారదర్శకత పెరగాలి, అవినీతిని రూపు మాపాలి, అదే విధంగా తక్కువ సమయంలోనే ప్రజలకు చక్కచక్క పనులు జరగాలన్నదే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. గతంలో రిజిస్ట్రేషన్ అవ్వాలన్నా, పాస్ పుస్తకాలు కావాలన్నా నెలల తరబడి, సంవత్సరాల తరబడి కార్యాలయాల చుట్టూ తిరగవలసి వచ్చేది. ఇప్పుడు కొద్ది నిమిషాలలో, కొద్ది గంటలలోనే ఒకేసారి అన్ని పనులు జరిగే విధంగా ఒక మంచి ప్రక్రియ రాష్ట్రంలో కొనసాగుతోంది. టీటింగ్ ప్రాబ్లమ్స్ ఉంటే తప్పకుండా ప్రభుత్వం పరిష్కరిస్తుంది. వక్స్ ల్యాండ్స్ విషయంలో ఇప్పటికే ఆటోలాక్ అమలులో ఉంది. వక్స్ ల్యాండ్స్ కి సంబంధించి ఎక్కడా రిజిస్ట్రేషన్ చేయడం లేదు. ఇంకా ఏమైనా ఇబ్బందులుంటే, ప్రభుత్వం వాటిని కూడా పరిష్కరిస్తుంది. ఉర్దూ పోస్టుల విషయంలో డీనోటిఫికేషన్ చేయడం కోసం జరగాల్సిన ప్రక్రియ జరుగుతోంది. కనీసం మూడుసార్లు నోటిఫై చెయ్యాలి. ఆ ప్రక్రియను చేపట్టమని ఇప్పటికే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదేశాలిచ్చారు. It is under process. ఉర్దూ అకాడమీకి సంబంధించి ఉర్దూ కంప్యూటర్ ల్యాబ్స్ విషయం గురించి సభ్యులు అడిగారు. తప్పకుండా దాని గురించి రెవ్యూ చేస్తాము. సభ్యులు మంచి సూచన ఇచ్చారు. నాకు తెలిసి ల్యాబ్స్ నడుస్తున్నాయని అనుకుంటున్నాను. ఏదైనా ల్యాబ్స్ తో నడవకపోయినా, వాటికి సంబంధించి నిధులు అవసరమున్నచో, వాటిని సమకూర్చి, ఆ ఉర్దూ కంప్యూటర్ ల్యాబ్స్ ను నడిపించే కార్యక్రమం చేస్తాము. కొత్త రేషన్ కార్డులను, కొత్త ఆసరా పెన్షన్లను ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం

ఇప్పటికే నిర్ణయం తీసుకుంది. వరుసగా ఎన్నికల కోడ్లు రావడం వల్ల మనం అమలు చెయ్యలేకపోయాము. అర్హత పొందిన వితంతువులకు, వికలాంగులకు రేషన్ కార్డులు, పెన్షన్లను ప్రభుత్వం అందజేస్తుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తూ ఒక మంచి బడ్జెట్ను తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. ఈ బడ్జెట్ ప్రజల ఆకాంక్షలకు, తెలంగాణ ప్రజల మనోభావాలకు అనుగుణంగా ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ అధ్యక్షా. కాబట్టి గౌరవసభ్యులు ఈ బడ్జెట్ను ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

TELANGANA APPROPRIATION BILL (No.1), 2021 (L.A. BILL No. 3 of 2021, AS PASSED BY THE TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY)

CLAUSES 2 & 3, SCHEDULE, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR.CHAIRMAN:- There are no amendments to Clauses 2 & 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

"That the Clauses 2 & 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was carried and Clauses 2 & 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR.CHAIRMAN:- I shall now request the Minister for Finance to move the Motion for passing the Bill.

SRI T. HARISH RAO (MINISTER FOR FINANCE):- Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation Bill (No.1), 2021 be passed."

MR.CHAIRMAN:- Motion moved. The question is:

"That the Telangana Appropriation Bill (No.1), 2021 be passed."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

TELANGANA APPROPRIATION BILL (No.2) 2021 (L.A. Bill No. 4 of 2021, AS PASSED BY THE TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY)

CLAUSES 2 & 3, SCHEDULE, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR.CHAIRMAN:- There are no amendments to Clauses 2 & 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

"That the Clauses 2 & 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was carried and Clauses 2 & 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR.CHAIRMAN:- I shall now request the Minister for Finance to move the Motion for passing the Bill.

SRI T. HARISH RAO:- Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation Bill (No.2), 2021 be passed."

MR.CHAIRMAN:- Motion moved.

The question is:

"That the Telangana Appropriation Bill (No.2), 2021 be passed."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

ANNOUNCEMENT

MR.CHAIRMAN:- I am to announce to the House that all the Members of the Telangana Legislative Council are informed that as per the provision to Rule-45 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Council, answers to 32 Starred Questions, which were not included in the lists till 26-03-2021 are placed on the Table of the House and they shall form part of the proceedings of the House.

I am also to announce to the House that the Ministers concerned are hereby directed to furnish the replies directly to the Members concerned as regards the remaining Starred and Unstarred Questions which were admitted and communicated to the Departments for which answers have not been furnished so far.

STATISTICS FOR THE SEVENTEENTH SESSION HELD
FROM 17-03-2021 TO 26-03-2021

1.	No. of days for which the Council sat	5
2.	No. of Hours for which the Council worked	17 Hrs. 49 Mts.
3.	No. of Starred Questions Answered/Deemed Answered	17
4.	No. of Answers to Starred Questions placed on the Table of the House on 26.03.2021	32
5.	No. of Matters taken up under Rule 70	1
6.	No. of Speeches made by the Members	30
7.	No. of Bills Passed	5

With the consent of the House, I adjourn the House *sine die*.
 (The House, then adjourned ***sine die*** at 4-55 p.m.)

* * *

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of Business
in the Telangana Legislative Council and Printed at the Assembly Press,
Public Gardens, Hyderabad.”**